15 [illegible]

a

[illegible] VI[illegible]

738614

1001165396

BX
3704
.A2
1576
JESUITICA

De S. Roque.

Ao meu bom amigo João Augusto da Graça Barreto. 17 Março de 1878

Chagas

LITERAE APOSTOLICAE, QVIBVS INSTITV-TIO, CONFIR-MATIO, & varia Priuilegia Socie-tatis IESV conti-nentur.

BVRGIS.
Apud Philippum Iuntam.
M. D. LXXVI.
Cum facultate Superiorum.

PAVLI III.

BVLLA PRIMA INSTITVTIONIS, ET CONFIRMATIONIS SOCIETATIS IESV,

cum reſtrictione numeri ad perſonas ſexaginta dumtaxat, Anno. M. D. XL.

PAVLVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

REGIMINI Militantis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponente Domino, præſidẽtes, & animarum ſalutem, prout ex debito paſtoralis officij tenemur, ſolicitis ſtudiis exquirentes, fideles quoslibet, qui vota ſua in id exponunt, Apoſtolici fauoris gratia confouemus, aliasq́ue deſuper diſponimus, prout temporum, & locorum qualitate penſata, id in Domino cõ-

1 *ſpicimus ſalubriter expedire.* [1] *Nuper ſiquidẽ accepimus, quòd dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, necnon Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Viſen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum: & diœc. reſpectiuè, in artibus Magiſtri, in Vniuerſitate Pariſienſi graduati, & in Theologicis ſtudiis per plures annos exercitati, Spiritu ſancto, vt piè cretur, afflati, iamdudum è diuerſis mundi regionibus diſcedentes, in vnum conuenerunt,*

Primi decẽ Patres Societatis.

2 [2] *& ſocij effecti, abdicatis huius ſeculi illecebris, eorum vitam perpetuo Dñi noſtri Ieſu Chriſti, atque noſtro, & aliorum ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum ſeruitio dedicarunt, & iam quampluribus annis laudabiliter in vinea Domini ſe exercuerunt, verbum Dei, præuia ſufficienti licentia, publicè prædicando, fideles priuatim ad benè beateque viuendum exhortando, & ad pias meditationes excitando, hoſpitalibus inſeruiendo, pueros, & perſonas rudes, ea, quæ ad Chriſtianam homi-*

Prima Patrum exercitia.

nis

nis inſtitutionem ſunt neceſſaria, docendo, et demum omnia charitatis officia, & quæ ad animarum conſolationem faciunt, vbique terrarum, vbi pereginati ſunt, multa cum laude obeundo. Cumque ad hanc almam vrbem ſe contulerint, [3] *& in charitatis vinculo perſiſtẽtes,* 3
ad perficiendam, & conſeruandam eorum ſo- Edunt Prẽs formulá vi-
cietatis in Chriſto vnionem, quandam viuendi uendi.
formulam, iuxta ea, quæ ad propoſitum ſibi finem conducere vſu didicerunt, Euangelicis conſiliis, & canonicis Patrum ſanctionibus conformem ediderint: factum eſt, vt ipſorum ſociorum vitæ inſtitutum, ſub dicta formula comprehenſum, non ſolùm à multis probis viris, et Deum zelantibus laudetur, verum etiam à quibuſdam ita approbetur, vt illud etiam ſequi velint. Formulæ autem prædictæ tenor ſequitur, & eſt talis. [4] *QVICVNQVE in Societate* 4
noſtra, quam IESV nomine inſigniri cupi- Inſtituti Societatis for-
mus, vult ſub crucis vexillo Deo militare, & ſoli mula.
Domino, atque Romano Pontifici eius in terris Votum ca-
Vicario ſeruire, poſt ſolenne perpetuæ caſtitatis ſtitatis.
votum, proponat ſibi in animo, ſe partem eſſe Societatis, [5] *ad hoc potiſſimum inſtitutæ, vt ad* 5
profectum animarum in vita, & doctrina Chri- Finis inſtituti.

6 *ſtiana, & ad fidei propagationem, [6] per publi-*
Miniſteria Societatis. *cas prædicationes, & verbi Dei miniſterium,*
ſpiritualia exercitia, & charitatis opera, & no-
minatim per puerorum, ac rudium in Chriſtia-
niſmo inſtitutionem, ac Chriſti fidelium, in cõ-
feßionibus audiendis, ſpiritualem conſolationẽ
7 *præcipuè intendat, [7] curetque primò Deum,*
Habendum ſemper ante oculos inſtitutum. *Deinde huius ſui inſtituti rationẽ, quæ via quæ-*
dam eſt ad illum, ſemper ante oculos habere,
& finem hunc ſibi à Deo propoſitum totis vi-
ribus aſſequi, vnusquiſque tamen ſecundum gra
tiam ſibi a Spiritu ſancto ſubminiſtratam, &
vocationis ſuæ proprium gradum, ne quis forte
8 *zelo vtatur, ſed non ſecundũ ſcientiam. [8] Cu-*
Officiorum diſtributio, tota eſt in Præpoſito. *ius proprij cuiuſque gradus iudicium, & offi-*
ciorum diſcretio, ac diſtributio tota ſit in manu
Præpoſiti ſeu Prælati, per nos eligendi, vt con-
gruus ordo ſeruetur, in omni bene inſtituta cõ-
9 *munitate neceſſarius. [9] Qui quidem Præpo-*
De condendis conſtitutionibus. *ſitus, de conſilio conſociorum, Conſtitutiones ad*
conſtructionem huius propoſiti nobis finis con-
ducentes, in conſilio condendi auctoritatem ha-
beat, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuen-
di ius habente. Conſilium verò intelligatur eſſe,
in rebus quidem grauioribus, ac perpetuis, ma-
ior

Paul.3

*ior pars totius Societatis, que à Præpoſito com-
modè conuocari poterit: in leuioribus autem, &
temporaneis, omnes illi, quos in loco, vbi Præ-
poſitus noſter reſidebit, præſentes eſſe contige-
rit.* 10 *Iubendi autem ius totum penes Præ-
poſitum erit.* 11 *Sciant omnes Socij, & non ſo-
lùm in primis profeſſionis ſuæ foribus, ſed, quo-
ad vixerint, quotidie animo voluant, Societa-
tem hanc vniuerſam, & ſingulos, ſub ſanctiſſi-
mi Domini noſtri Papæ, & aliorum Romano-
rum Pontificum ſucceſſorum eius, fideli obe-
dientia Deo militare.* 12 *Et quanuis Euã-
gelio doceamur, & fide orthodoxa cogno-
ſcamus, ac firmiter profiteamur, omnes Chri-
ſti fideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac
IESV Chriſti Vicario, ſubeſſe: ad maiorem ta
men noſtræ Societatis humilitatem, ac perfe-
ctam vniuſcuiuſque mortificationem, & vo-
luntatum noſtrarum abnegationem, ſum-
mopere conducere iudicauimus, ſingulos nos,
vltra illud commune vinculum, ſpeciali voto
aſtringi, ita vt quidquid modernus, & alij Ro-
mani Pontifices, pro tempore exiſtentes iuſſe-
rint, ad profectum animarum, & fidei pro-
pagationẽ pertinens, & ad quaſcunque Prouin-*

10 Iubendi ius totũ eſt penes Generalem.

11 Societas ſub obediencia Papæ Deo militat.

12 Speciale votum obediẽdi Romano Pontifici.

cias nos mittere voluerit, ſine vlla tergiuerſatione aut excuſatione, illico, quantum in nobis fuerit, exequi teneamur: ſiue miſerit nos ad Turcas, ſiue ad quoſcunque alios infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, exiſtentes: ſiue ad quoſcunque hæreticos, ſeu ſchiſmaticos, ſeu

13 *etiam ad quosuis fideles.* [13] *Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, & antequam huic oneri humeros ſupponant, diu, multumque meditentur, an tantum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta conſilium Dominicum poßint conſummare, hoc eſt, an Spiritus ſanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis pondus, illo adiuuante, ſe laturos ſperent: & poſtquam, Domino inſpirante, huic IESV Chriſti militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt.* [14]

Ad nos acceſſuri ſeſe prius examinent.

14 *Nequa autem poſſit eſſe inter nos miſsionum: ac prouinciarum huiuscemodi, aut ambitio, vel detrectatio: profiteantur ſinguli, ſe nunquam directè, aut indirectè de huiuſmodi miſsionibus quidquã cum Romano Pontifice curaturos, ſed omnem hanc curã Deo, & ipſi Pontifici, tanquam eius Vicario, &*

Miſsiones non procurandæ.

Societa-

Societatis Præpoſito dimiſſuros. Quiquidem Præpoſitus, ſicut cæteri, etiam profiteatur, ſe nihil de ſui metipſius miſſione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice eſſe curaturum. [15] *Voueant ſinguli, ſe in omnibus, quæ ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito. Ille autem iubeat ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi à Deo, & à Societate finis, cognouerit eſſe opportuna.* [16] *In prælatione autem ſua, benignitatis, ac manſuetudinis, charitatisque Chriſti, Petri, Paulique formulæ ſemper ſit memor, & tam ipſe, quàm conſiliũ ad formam hanc aſſiduè ſpectent,* [17] *& nominatim cõmendatam habeant inſtitutionem puerorum, ac rudium in Chriſtiana doctrina, decem præceptorum, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quæcunque ſecundùm circunſtancias perſonarum, locorum, ac temporum, illis congrua videbuntur. Eſt enim maximè neceſſarium, circa prouidentiam huius rei, diligenter Præpoſitum, & conſilium inuigilare: cùm et in proximis ædificium fidei ſine fundamento non poſſit conſurgere, & in noſtris periculum ſit, ne, vt quiſque erit doctior, ita prouinciam hanc, tan-*

15 Votum obedientiæ,

16 Gubernandi ratio.

17 De inſtitutione puerorum, ac rudium.

quam primo aſpectu minus ſpecioſam, forſitam detrectare conetur: cùm tamen, re vera, nulla ſit fructuoſior, vel proximis ad ædificationem, vel noſtris ad charitatis, & humilitatis ſimul officia
18 *exercenda.* [18] *Subditi verò tum propter*
Obedientia ſubditorum erga Præpoſitum. *ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam ſatis laudatum humilitatis aſſiduum exercitium, Præpoſito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parere ſemper teneantur, & in illo Chriſtum, veluti præſentem agnoſcant, &, quantum decet, venerentur.* [19] *Cùm*
19 Paupertatis votum, & modus. *autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem eſſe vitam ab omni auaritiæ contagione quamremotiſſimam, & euangelicæ paupertati quamſimilimam: cumque ſciamus Dominum noſtrũ IESV M Chriſtum, ſeruis ſuis regnum Dei ſolum inquirentibus neceſſaria ad victum, & veſtitum eſſe ſubminiſtraturũ: voueant ſinguli, & vniuerſi perpetuam paupertatem: declarantes, quòd non ſolùm priuatim, ſed neque etiam communiter poſſint pro Societatis ſuſtentatione, aut vſu, ad bona aliqua ſtabilia, aut ad prouentus, ſeu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere: ſed ſint contenti vſum tantùm*

rerum

rerum ſibi donatarum, ad neceſſaria ſibi comparanda recipere. [20] Poßint tamen habere in vniuerſitatibus Collegium, ſeu Collegia habentia redditus, cenſus, ſeu poſſeßiones, vſibus, & neceſſariis ſtudentium applicandas, [21] retenta penes Præpoſitum, & Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia ſuper dicta Collegia, & prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionem, ac eorumdem admißionem, emißionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus, veſtitusque eis miniſtrandi modum, atque aliā omnimodā gubernationem, regimen, ac curam: ſic tamen, vt neque ſtudentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vſus conuertere poßit, ſed ſtudentium neceßitati ſubuenire. Qui quidem poſt cognitum in ſpiritu, & literis eorum profectum, & poſt ſufficientem probationem in Societatem noſtram admitti poßint. [22] Socij omnes, quicunque in ſacris fuerint, quanuis beneficia Eccleſiaſtica, aut eorum redditus non habeant, teneātur tamē ſinguli priuatim, ac particulariter,

20 De Collegiis, & eorū redditibus.

21 Ius gubernationis Collegiorū tota eſt penes Generalem.

22 De diuino officio recitando.

& non

& non communiter, ad dicendum officium ſe-cũdum Eccleſiæ ritum. Hæc ſunt, quæ ſub præfati Domini noſtri Pauli, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito, de noſtra profeſſione, typo quodam explicare potuimus. Quod nũc fecimus, vt ſummatim ſcriptione hac informaremus, tum illos, qui nos de noſtro vitæ inſtituto interrogant, tũ etiam poſteros noſtros, ſi quos, Deo volente, imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cũ multas magnasq́ue habere annexas difficultates

23 Admittẽ li probentur. diu ac diligentiſsime.

fuerimus experti, [23] opportunum iudicauimus etiam ſtatuere, ne quis in hac Societate recipiatur, niſi diu, ac diligentiſsimè fuerit probatus: cumq́ue prudens in Chriſto, et vel doctrina, ſeu vitæ Chriſtianæ puritate apparuerit conſpicuus, tunc demum admittatur ad IESV Chriſti militiam, qui tenuibus cœptis noſtris fauere dignetur, ad gloriã Dei Patris, cui ſoli ſit ſẽper decus, et honor in ſecula, Amẽ,

24 Cõfirmatio inſtituti.

[24] CVM AVTEM nihil in præmiſsis reperiatur, quod pium non ſit, aut ſanctum: nos, vt iidem Socij, qui nobis ſuper hoc humillimè ſupplicari fecerũt in eorum pio viuendi propoſito, eò promptiores exiſtãt, quò ſe maiori ſedis Apoſtolicæ gratia cõplecti cognorint, & præmiſſa per nos approbari vide-

ri viderint: præmiſſa omnia, & ſingula tanquã ad ſpiritualem profectum eorumdem Sociorum, & reliqui Chriſtiani gregis opportuna, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentiũ, ex certa ſcientia approbamus, confirmamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, ipſosque Socios ſub noſtra, & huius ſanctæ ſedis Apoſtolicæ protectione ſuſcipimus.

Omnia & ſingula approbãtur & benedicuntur.

25 eis nihilominus concedentes, quòd particulares inter eos Conſtitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & IESV Chriſti Domini noſtri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes eſſe iudicauerint, condere liberè, & licitè valeant: non obſtantibus generalis Concilij, & fœlicis recordationis Gregorij Papæ. x. prædeceſſoris noſtri, ac quibuſuis aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. 26 Volumus autẽ quòd in Societate huiuſmodi, vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupientium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari dumtaxat valeant. 27 NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, benedictionis, robora-

25 Facultas cõdendi Conſtitutiones.

26 Reſtrictio perſonarum ad ſexaginta.

27 Periodus.

borationis, ſuſceptionis, conceßionis, & volun-tatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indi-gnationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit in-curſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Mar-cum, Anno, Incarnationis Dominicæ, milleſi-mo quingenteſimo quadrageſimo, quinto Kalē, Octob. Pontificatus noſtri Anno ſexto. Blo.

A. Capata

ALIA EIVSDEM PAVLI III. BVLLA CONFIRMATIONIS PRAEDICTAE,

Cum facultate cōdēdi Cōſtitutiones, & quoſuis idoneos ad Societatem, ſine reſtrictione numeri admittēdi, Anno M.D.XLIII.

PAVLVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad pertuam rei memoriam.

INIVNCTVM Nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officium dignè peragere credimus, ſi ad ea ſolitæ benignitatis extendimus affectum, per quæ religionis ſuccreſcat incrementum, fideique orthodoxæ dilatatio, ad diuini nominis laudem ſubſequi ſperetur. [1] *Cùm itaque nos aliàs, poſtquam dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, & Claudius Iaius, nec non Paſchaſius Broet, & Franciſcus Xauier, ac Alfonſus Salmeron, &* I Primi decē Patres.

Simon Rodericus, nec non Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, Socij Societatis IESV nũcupatæ, presbyteri Pampilon. Gebenn. Segũtin. Toletan. Viſen. Ebredun. & Palentin. ciuitatũ, & diœc. reſpectiuè in artibus Magiſtri, & in Vniuerſitate Pariſienſi graduati, ac in Theologicis ſtudiis per plures annos exercitati, Spiritu ſancto, vt piè creditur, afflati, iamdudum è diuerſis mundi regionibus diſcedentes, in vnum conuenerant, & ſocij effecti, eorum vitam perpetuo eiusdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, atque noſtro, & aliorum Romanorum Pontificum ſucceſſorum noſtrorum ſeruitio dedicauerant: & cùm ad hanc almam vrbem, ſe contuliſſent, ad perficiendam, & conſeruandam eorum Societatis in Chriſto vnionem, quandam viuendi formulam ediderant, inter alia continentem:

2 Summa Bullę pręcedẽtis.

2 *QVOD QVICVNQVE in eorũ Societate prædicta vellet, ſub crucis vexillo Deo militare, & ſoli Domino, & Romano Pontifici eius in terris Vicario ſeruire, poſt ſolenne perpetuæ caſtitatis votum, proponeret ſibi in animo ſe partem eſſe Societatis, ad id potiſſimum inſtitutæ, vt ad profectum animarum in vita, & doctrina Chriſtiana, & ad fidei propagationem*

per

 Paul. 3.

per publicas prædicationes, & verbi Dei miniſterium, ac ſpiritualia exercitia, & charitatis opera præcipuè intenderet, curaretque primò Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem (quæ via eſt ad illum) ſemper ante oculos habere, & finem hunc à Deo propoſitum totis viribus aſſequi: vnuſquiſque tamen ſecundùm gratiam ſibi à Spiritu Sancto ſubminiſtratam, & vocationis proprium gradum, cuius proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio, ac diſtributio tota eſſet in manu Præpoſiti, ſeu Prælati per eos eligendi, ſciretque, & quotidie animo volueret, Societatẽ prædictam, & eius ſingulos ſub Romani Pontificis fideli obedientia Deo militare, & ad maiorem Societatis humilitatẽ, & perfectam vniuſcuiuſque mortificationem, & propriæ voluntatis abnegationem, ſe, vltra commune vinculum, ſpeciali vinculo aſtringeret, vt quidquid Romanus Pontifex, pro tempore exiſtens iuſſiſſet ad profectũ animarum, & fidei propagationem pertinẽs, etiam ſi eum ad quaſcunque Prouincias mittere vellet, illico, quantum in eo eſſet, exequi teneretur, ſiue eum mitteret ad Turcas, ſiue ad quoscunque alios in-

fideles: voueretque perpetuam paupertatem, ita vt non ſolùm ipſe priuatim, ſed nec etiam Societas ipſa communiter poßit, pro Societatis ſuſtentatione, aut vſu, ad bona aliqua ſtabilia, aut prouentus, ſeu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere: ſed eſſent contenti vſum tantùm rerum ſibi donatarum, ad neceſſaria ſibi comparanda recipere: poſſent tamen habere in Vniuerſitatibus Collegiũ, ſeu Collegia habentia cenſus, redditus, & poſſeßiones, vſibus, & neceßitatibus ſtudentium applicandas, retenta penes Præpoſitum, & Sociecietatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia, ſuper dicta Collegia, & prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionem, ac eorum admißionem, emißionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, & circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, & correctionem, victus, veſtituſque eis miniſtrandi modum, & aliam omnimodam gubernationem, regimen, & curam: ſic tamen, vt nec ſtudentes dictis bonis abuti, nec Societas ea in proprios vſus conuertere poſſent: præmiſſa omnia, & ſingula per a-

lias

lias noſtras literas, ex certa ſciētia approbaueri mus, confirmauerimus, & benedixerimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roborauerimus, ipſoſque Socios ſub noſtra, & ſedis Apoſtolicæ protectione ſuſceperimus: eis nihilominus concedentes, quòd particulares inter eos Conſtitutiones, quas ad Societatis huiuſmodi finem & IESV Chriſti Domini noſtri gloriam, & proximi vtilitatem conformes eſſe iudicaſſent, condere liberè, & licitè valerent, prout in eiſdē literis (in quibus voluimus, quòd in Societate huiuſmodi, vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam eandem profiteri volentiū & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari poſſent) plenius cōtinetur. [3] *ET SICVT Ignatius Præpoſitus, & alij Socij præfati nobis nuper exponi fecerunt (Spiritu Sancto indies cooperante) plures fideles in Pariſienſi, & alijs ſtudiorum generalium Vniuerſitatibus actu ſtudeant, qui normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupiunt, nec ſtante voluntate noſtra prædicta, vltra dictum numerum ad id admitti poßint. Quare pro parte Ignatij Præpoſiti, & aliorū Sociorū prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmißis*

3 Supplicatio pro parte Societatis.

opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica
4 *dignaremur.* [4] *NOS IGITVR ad eorundem, Ignatij Præpoſiti, & Sociorum piam vitam, & bonorum operum exemplum attendentes, eorum, & dictorum ſtudentium pijs deſideriis annuentes, ac ipſorum, & cunctorum Chriſti fidelium animarum ſalutem zelantes, ipſoſque Ignatium Præpoſitum, & Socios, ac eorum ſingulos, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem, Ignatio Præpoſito, & Socijs, quòd quoſlibet fideles, qui probationes in eadem formula, ſub certis Conſtitutionibus, per ipſam Societatem factis, ſeu in poſterum faciendis contentas, pro tēpore fecerint, quotquot fuerint, ad Societatem huiuſmodi liberè admittere, & eorum Societati huiuſmodi, ſub votis per ſocios eiuſdem Societatis emitti ſolitis aggregare poſſint, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, ex certa*

Facultas admittendi quoſcunque ſine reſtrictione.

ſcientia

ſcientia concedimus, [5] ac quòd quaſcunque 5
inter eos Conſtitutiones particulares, quas ad Facultas cō dēdi, & mutandi Conſtitutiones.
Societatis huiuſmodi finem, & Ieſu Christi
Domini noſtri gloriam, ac proximi vtilitatem
conformes eſſe iudicauerint, condere, & tam
hactenus factas, quàm in poſterum faciendas
Conſtitutiones ipſas, iuxta locorum, & temporum, ac rerum qualitatem, & varietatem
mutare, alterare, ſeu in totum caſſare, & alias de nouo condere poßint, & valeant:
quæ poſtquam mutatæ, alteratæ, ſeu de nouo conditæ fuerint, eo ipſo, Apoſtolica auctoritate præfata, confirmatæ cenſeantur, eadem Apoſtolica auctoritate de ſpeciali gratia 6
indulgemus. [6] Quocirca venerabilibus fra- Iudices qui aſsiſtant.
tribus noſtris Cæſennat. & Albinganen. ac
Parentin. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta
mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus
eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, eiſdem.
Præpoſito, & Socijs, in præmißis efficacis
defenſionis præſidio aßiſtentes, faciant, auctoritate noſtra, eos conceßione, & indulto
huiuſmodi pacificè gaudere, non permittentes
eos deſuper, per quoſcunque, contra præſentium
tenorem, quomodolibet moleſtari, contradicto-

res quoſlibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, auctoritate noſtra (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis,

7 Nonobſtantibus.

laris, [7] *NON obſtantibus voluntate noſtra prædicta, ac quibuſuis cõſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon omnibus alijs, quæ in dictis literis noſtris voluimus nõ obſtare, contrariis quibuſcunque: aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultũ, quòd interdici, ſuſpẽdi, vel ex communicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem.*

8 Fides habeatur tranſumptis.

[8] *Volumus autem, quòd præſentiũ tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Epiſcopi, ſeu perſonæ, in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, vbique locorum, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, conceſſionis, indulti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit*

rit

 Paul. 3.

rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno, Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo tertio, Pridie idus Martij: Pontificatus noſtri, Anno Decimo.

L. Torres.

Ie. Lambertus.

ALIAE LITERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI III, quibus, præter alia, conceditur facultas concionandi, confeſsiones audiendi, abſoluendi, & vota commutandi, Anno M. D. XLV.

Dilectis Filijs, moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & Socijs Societatis IESV, in alma Vrbe noſtra canonicè inſtitutæ.

PAVLVS PAPA III.

DILECTI FILII, Salutem, & Apoſtolicam ben. Cùm inter cunctas ſolicitudines noſtras, quibus nos premit paſtorale officiũ, illa ſit præcipua, vt gregi Dominico, nobis, ſuperna diſpoſitione, commiſſo, animarũ cura non

non deſit: ne illum, antiquus ſerpens humano generi inimicus, indefenſum, & impræparatum inuadat. [1] *Attēdentes igitur ad fructus vberes, quos in domo Dñi hactenus produxiſtis, et producere non deſinitis, veſtra religione, integritate, ſcientia, doctrina, moribus, & experientia, plurimum in Domino confidentes, vobis, quos aliàs, Societatem veſtram de IESV approbando, confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub noſtra, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcepimus,* [2] *& cuilibet veſtrum, qui ad hoc idoneus repertus, & per veſtræ Societatis Præpoſitum, pro tempore exiſtentem deputatus fuerit, in quibuſuis eccleſiis, & locis, ac plateis communibus, ſeu publicis, & aliàs vbique locorum, clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad benè beateque viuendum, ita, vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur, in Domino hortandi, & admonendi,* [3] *necnon illis ex vobis qui presbyteri fuerint, quoruncunque vtriuſque ſexus Chriſti fidelium, ad vos vndecunque accedentium confeſsiones audiendi, & cō-*

I Societatis fructus commendatur.

2 Facultas vbi que prædicandi.

3 Confeſsiones audiendi, & abſoluendi a reſeruatis.

feſsionibus diligenter auditis, ipſos, & eorum ſingulos, ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſsibus, & delictis, quantuncunque grauibus, & enormibus, etiam ſedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis, ex ipſis caſibus reſultantibus ſententiis, cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die cœnæ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi, ac eis pro commiſsis pœnitentiam ſalutarem iniungendi, [4] *nec non vota quæcunque per eos, pro tempore emiſſa (vltramarinis, viſitationis liminum beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de Vrbe, ac ſancti Iacobi in Compoſtella, necnon religionis, & caſtitatis votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi,* [5] *ac Miſſas ante diem, circa tamen diurnam lucem, & etiam infra horam poſt meridiem, quando, & quoties, ſtante legitimo impedimento, moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito veſtro præfato id neceſſarium, vel aliàs in Domino expedire viſum fuerit, celebrandi,* [6] *et poſt, ſeu ante illarum celebrationem, aut aliàs Chriſti fidelibus ipſis Euchariſtiæ, & alia eccleſiaſtica ſacramenta, ſine alicuius præiudicio*

4 Vota commutandi.

5 Ante diem, & poſt meridiem celebrandi.

6 Miniſtrandi ſacramẽta.

mini-

*miniſtrandi,diœceſanorum locorum,rectorum
parochialium , & aliarum eccleſiarum , aut
quorunuis aliorum licentia : deſuper minimè
requiſita,* 7 *ac horas canonicas diurnas pari-* 7 Officiũ Romanum nouum dicendi.
*ter , & nocturnas , ſecundum vſum Romanæ
Eccleſiæ nouiter editum dicendi , & recitandi,
ita,quòd ad alium vſum obſeruandum,ſeu offi-
cium dicendum minimè teneamini , plenam,
& liberam facultatem, auctoritate Apoſtoli-
ca per præſentes ad noſtrum & ſedis Apoſto-
licæ beneplacitũ concedimus.* 8 *QVOCIRCA* 8 Iudices qui aſsiſtant.
*vniuerſis , & ſingulis locorum Ordinariis , eo-
runque Vicariis , & aliis ſuperioribus manda-
mus , quatenus ipſi , vel duo , aut vnus eorum,
ſi , & poſtquam præſentes literæ eis intimatæ
fuerint , ac quoties , pro parte alicuius ex vobis,
quilibet eorum fuerit requiſitus,in præmiſsis effi
cacis defenſionis præſidio aſsiſtentes faciant
eaſdem præſentes,ac in eis contenta quæcunque
firmiter obſeruari,nec permittant quenlibet, ex
vobis , ſuper præmiſsis , & eorum ſingulis , per
quoſcunque deſuper , quomodolibet moleſta-
ri , impediri , aut inquietari , contradictores
quoſlibet , & rebelles , per cenſuras eccleſiaſti-
cas,et alia iuris remedia (appellatione poſtpo-
ſita)*

ſita) compeſcendo, [9] *NON obſtantibus qui-*
9 Non obſtantibus & c. *buſuis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac prohibitionibus, & literis Apoſtolicis, etiam per Sixtum quartum in capitul,o Et ſi Dominici, & alios Romanos Pontifices, prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, etiam conſiſtorialiter editis, & factis, quibus omnibus, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, pro expreßis habentes, ad huiuſmodi effectum, pro hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreßè derogamus, & derogatum eſſe decernimus, cæteriſque contra-*
10 Tranſumptis habeatur fides. *riis quibuſcunque:* [10] *Volentes etiam, & eadem auctoritate Apoſtolica decernentes, quòd præſentium tranſumptis, manu alicuius Notatarÿ publici ſubſcriptis, & alicuius Prælati, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ ſigillo munitis, eadem fides vbique locorum in iudicio, & extra illud, prorſus adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi eſſent*
11 Exhortatio Pontificis. *exhibitæ, vel oſtenſæ.* [11] *Sic igitur, filÿ, his vobis conceßis facultatibus ad omnipotentis Dei honorem, & animarum ſalutem efficaciter, ſicque diligenter vti ſtudeatis: quòd, per ſolicitudinis veſtræ ſolertiam, catholicæ pietatis*

fructus

fructus proueniant: vosque exinde apud Deum, et homines non immeritò commendemini. Dat. Romæ, apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die tertia Iunij. M.D.XLV. Pontificicatus noſtri Anno Vndecimo.

Blo. el. Fulgin.

ALIAE

ALIAE LITERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI, III.

Ad eligẽdos Coadiutores, qui poſſint, etiam promoueri ad ſacros ordines, & cæt. Anno, M.D.XLVI.

Dilectis Filiis modernis, & pro tempore exiſtentibus Præpoſito Generali, & Sociis Societatis IESV in alma Vrbe noſtra canonicè institutæ.

PAVLVS PAPA III.

DILECTI FILII, Salutem, & Apoſtolicã ben. Exponi nobis nuper feciſtis, quòd vos ob penuriã cooperatorũ perſonis, quæ tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus rebus, et officiis veſtris domeſticis, vos coadiuuẽt,
I *indigetis.* [1] *Quare nobis humiliter ſupplicari*
Supplicatio *feciſtis, vt vobis, quòd ſacerdotibus, qui vos*

in

in ſpiritualibus, & perſonis ſæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officiis prædictis coadiuuent, vti poßitis, licentiam, & facultatem concedere, aliàsque vobis, & ſtatui veſtro in præmißis opportunè prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. 2 *Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, quòd de cætero, ſacerdotibus, qui vos in ſpiritualibus, & perſonis ſæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officiis veſtris domeſticis coadiuuent, vti poßitis:* 3 *ipſique Coadiutores tam ſacerdotes, quàm perſonæ ſæculares, peractis experientiis, & probationibus, per Conſtitutiones veſtras requiſitis, ad maiorem eorum deuotionem, & amplius meritũ, vota paupertatis, et caſtitatis, ac etiam obedientiæ (ita, vt ad illa ſeruanda, pro eo tempore, quo tu, fili Præpoſite, & qui pro tempore fuerint eiuſdem Societatis Præpoſiti, eis in miniſterio ſpirituali, vel temporali vtendum iudicaueritis, & non vltra, aſtringantur, nec propterea ad aliquam ſolennem profeßionem emittendam teneantur, neque ad eam aliter admittantur.) emittere,* 4 *ac ipſi Coadiutores ad omnes, etiam ſacros, & præsbyteratus ordines, de licentia tui, fili Præ-*

2 Facultas admittendi Coadiutores.

3 Tria vota Coadiutorum.

4 Coadiutorum ad ſacros ordines promotio.

poſite Generalis, ſi aliàs idonei fuerint, pro-
5 *moueri valeant:* [5] *ſintque omnes, & ſingu-*
Sūt partici pes meritorum Societatis. *li eorum, omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fient, ac meritorum illius participes, & illis plenè gaudeant, prout alij dictæ Societatis Profeßi participant, & gaudent:*
6 [6] *quodque tu, fili Præpoſite, & pro tempore exi-*
Viginti coadiutoribus facultates Profeſſorū concedi poſſunt. *ſtens Præpoſitus Societatis huiuſmodi, de cætero, perpetuis futuris temporibus, viginti duntaxat, ex eiſdem presbyteris Coadiutoribus, quos ad id idoneos inueneritis, & quādo tibi, ſeu eidem pro tempore exiſtenti Præpoſito placuerit, eaſdem facultates, gratias, & auctoritatem, quas Profeßis Societatis huiuſmodi concedere potes, ſeu per nos vobis quomodolibet conceſſæ exiſtunt, in toto, vel in parte, li-*
7 *berè concedere,* [7] *ac alios Præpoſitos, ſeu*
Facultas recipiendi coadiutores quoſcūque ad vota. *Vicarios tuos tam prouinciales, quàm locales, cum facultate quoſcunque ad Societatem prædictam confluentes, ad probationem huiuſmodi recipiendi, & ad vota prædicta, non ta-*
8 *men dictam profeßionem ſolennem,* [8] *quæ*
Solēnis profeſsio tantū Romæ facienda. *Romæ duntaxat fieri poßit, & debeat admittendi, creare, & deputare, liberè, & licitè valeatis, plenam, & liberam, Apoſto-*

lica

lica auctoritate , tenore præſentium concedimus licentiam, & facultatem, [9] NON obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac veſtris, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, regularibus inſtitutis, ac omnibus illis, quæ in literis confirmationis Societatis huiuſmodi volumus non obſtare, cæteriſque cõtrariis quibuſcunque. [10] Volumus autẽ, quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis, vbique locorum ea prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ, apud ſanctum Petrũ, ſub annulo Piſcatoris, Die V. Iunij, M.D. XLVI. Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

9 Nonobſtantibus.

10 Tranſumptis fides habeatur.

Blo. el. Fulgin

ALIA

ALIA EIVSDEM PAVLI III. BVLLA QVA, plurima Priuilegia, & Indulta Societati conceduntur, Anno M.D.XLIX.

PAVLVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad pertuam rei memoriam.

LICET Debitum paſtoralis officij, omnibus regularẽ vitam ducentibus, vt in ſuis diſciplinis, & laudabilibus inſtitutis cõſeruẽtur & augeantur, nos reddat fauorabiles, & benignos, ad Societatem verò de IESV, per nos inſtitutam, & approbatam, cuius ſpecimẽ, veluti ager fertilis in Domino, multiplices, atq; vberes fructus animarũ, ad ſummi Regis laudẽ, & fidei incrementum attulit, & affert quotidie verbo, & exemplo in populo Chriſtiano, dirigentes præcipuè, velut pius pater, oculos mentis noſtræ dignũ cenſemus, vt ipſam Societatem, eiuſq; in

Societas agro fertili cõparatur.

odo-

odorẽ ſuauitatis Altiſsimo deſeruiẽtes perſonas ſpecialibus fauoribus proſequamur, illaq́; ſibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipſa vtiliter regi, & proſperè dirigi, ac ad animarũ auxilium fideliter in Domino procedere valeat. Hinc eſt, quòd nos dilectorũ filiorum Ignatij de Loyola moderni Præpoſiti Generalis, & aliorum ſociorum eiuſdem ordinis, ſupplicationibus inclinati, ſibi, [1] vt Præpoſitus Generalis dictæ Societatis, pro tempore exiſtens, cumprimum iuxta Conſtitutiones eiuſdem Societatis, in illius Præpoſitum electus fuerit, eo ipſo verus ipſius religionis Generalis Præpoſitus, cum libera, generali, & omnimoda cura, & adminiſtratione omnium, & ſingulorum, ad fœlix regimen, & proſperam directionem dictæ Societatis ſpectantium, & pertinentium ſit, & eſſe cenſeatur, ac ſuum Præpoſiti officium, in omnibus exercere incipiat, ac plenam in vniuerſos eiuſdẽ Societatis Socios, & perſonas, ſub eius obedientia degentes, vbilibet commorantes etiam exemptos, etiam quaſcunque facultates habentes, ſuam iuriſdictionẽ exerceat, [2] poſsitq́ue & debeat dictus Præpoſitus per perſonas, ad id à dicta Societate facultatẽ habentes, & ad id deputatas

Affectus Põtif. ad Societatem.

1 Plena eſt adminiſtratio Præpoſito Generali.

2 Poteſt Præpoſitus nonnunquam a moueri.

putatas, in certis caſibus iuxta dictas Cõſtitutio nes amoueri, & alius ipſius loco, per eaſdẽ perſonas ſubſtitui, & alias, prout perſonæ deputatæ prædictæ, id in Domino conſpexerint ſalubri ter expedire,[3] *ac ipſemet Præpoſitus, pro tẽpore exiſtens ire, & ſuos quocunque locorum, etiam inter infideles, cùm expedire in Domino iudicabit, mittere, ac reuocare, & per nos, ac ſuc ceſſores noſtros, ad locum aliquem miſſos ſine temporis certi limitatione, cùm id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium, viſum erit (ſuper quo conſcientiam dicti Præpoſiti oneramus) ad alia loca tranſmittere, liberè, & licitè valeat (qui, vbicunque morari contingat, ad nutum noſtrum, & Romani Pont. pro tempore exiſtentis, ad ſedem Apoſtolicam, ſeu quò oportuerit, & ſibi per dictã Sedem iniunctum fuerit, iuxta ipſius Societatis profeſſionem, venire debeant) cõcedimus,*[4] *ac volumus, ſtatuimus, & ordinamus, quòd Præpoſitus abſque Societatis, & aliquis ex Socijs huiuſmodi abſque dicti Præpoſiti conſenſu, & expreſſa licentia, electioni, ſeu prouiſioni de illius perſona in Epiſcopum, Archiepiſcopum, aut aliã quancunque dignitatem, per quencunque Principem,*

3 Præpoſiti circa miſſiones poteſtas.

4 Dignitas acceptari nõ poteſt abſque facultate.

pem, vel quodcunque Capitulum, aut alias quaſcunque perſonas, ad id auctoritatem habentes, pro tempore factæ, conſentire, aut ad illam admitti, ſeu alicuius prælationis, & dignitatis in eadem Societate (ſi eam occulta, aut manifeſta ambitione quæſiſſe conuincetur) capax eſſe nullatenus poſsit: [5] *quodque à correctione regulæ Societatis huiuſmodi, ſecundum ordinationes eius factæ (vt vigor diſciplinæ melius conſeruetur) appellari, aut talis appellatio per vllum iudicem admitti, ſeu ab officiis abſolutio, aut priuatio peti non poſsint,* [6] *& tam Generalis, quàm alij inferiores Præpoſiti eiuſdem Societatis, fratres, ſeu Socios dictæ Societatis, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ſeu aliis eccleſiarum Prælatis, & perſonis, in ſocios, aut aliàs ad vllum eorum miniſterium deputare minimè teneantur, niſi auctoritate literarum eiuſdem ſedis, de Societate, & indulto huiuſmodi expreſſam facientium mentionem: & ſi quos deputare contingeret, nihilominus ſub ordinis correctione exiſtant, & cùm expedire iudicabunt, eoſdem remouere poſsint.* [7] *Illos verò ex fratribus, ſeu ſociis prædictis, qui ad prædicandum crucem*

Ambitioſus non eſt capax dignitatis.

5 A correctione regulæ non poteſt appelari.

6 Nullum tenemur ad cuiuſque miniſterium deputare.

7 Transferri poſſunt deputati ad certa negotia.

vel ad inquirendũ contra hæreticam prauitatem, ſeu ad alia ſimilia negotia deputati fuerint Ignatius, & alij illius ſucceſſores Præpoſiti Generales dictæ Societatis, pro tempore exiſtentes, remouere, ſeu reuocare, & transferre, ipſiſque, quòd ſuperſedeant, iniungere, ac alios illorum loco ſubſtituere cùm expedire viderint, liberè, & licitè valeant,

8 Præpoſitus poteſt ſuos plenè abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare.

8. Ac eiſdem Ignatio, & aliis Generalibus Præpoſitis, pro tempore exiſtentibus, vt per ſe, vel alios ad id per eos, pro tempore deputatos, omneſque, & ſingulos eiuſdem Societatis ſocios, & perſonas ſub eorum obedientia, diſciplina, & correctione, pro tempore degentes, ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, ante, vel poſt ingreſſum, in dicta Societate; per eos commiſsis, necnon à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis, & ſæcularibus ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quomodolibet latis, & promulgatis, & huiuſmodi ſententiis innodatos, aut in locis ſuppoſitis eccleſiaſtico interdicto, diuina officia celebrantes, & ſuſcipientes, ordines ſic ligatos, & propterea irregularitatem

incur-

incurrẽtes, abſoluere, ac cum eis, cùm diſpenſatione eguerint, diſpenſare poßint: niſi exceſſus abſoluendorum, & diſpenſandorum huiuſmodi adeo graues, & enormes ſint, quòd fuerint ad ſedem Apoſtolicã meritò remittendi, & ne ſæpe in dubium reuocetur, qui ſint ad ſedem prædictam deſtinandi, declarationem in ea parte, per fœl. rec. Sixtum Papam Quartum prædeceſſorem noſtrum in Bulla, quam Maxe magnum vocant, factam, confirmamus. [9] *Volumus autem, quòd poſtquam Societati, & conſortio huiuſmodi aggregari volentes, abſoluti, & cum eis, vt præfertur, diſpenſatum fuerit, niſi mox ordinem intrare, & peractis experientiis ſecundum Conſtitutiones dictæ Societatis, vota emittere parati ſint, etiam ſi ſuper hoc indutiæ eis à Prælatis eiuſdem Societatis concedantur, eo ipſo in priſtinas ſententias à quibus eos totaliter abſolui contigerit relabantur, & reincidant,* [10] *Necnon quòd quilibet ex ſociis Societatis huiuſmodi peccata ſua proprio Præpoſito, vel ab eo deputato, ſeu deputatis, & aliàs ſecundum ordinationes Societatis prædictæ, deſignatis con-*

9 In cenſuras reincidunt abſoluti qui non in trãt Societatem vota emittere parati.

10 Perſonæ Societatis cui debeant cõfiteri.

fiteri debeat, niſi ſuper hoc à dicto Præpoſito alium confeſſorem eligendi facultatem habuerit. [11] *Ac inhibemus, nequis poſt emiſſa vo-*

11 Adordinē tantùm Carthuſienſium poſſunt conuolare.

ta ſecundum Conſtitutiones prædictas, ſiue Profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue Coadiutor Societatis huiuſmodi ſit, ad quæuis alium ordinem etiam per ſedem prædictam approbatum (Carthuſienſium duntaxat excepto) niſi de expreſſa ipſius Præpoſiti, aut dictæ Sedis licẽtia transferri, egreßi verò aliàs, quàm vt præfertur, de ordine ſeu conſortio huiuſmodi in nullo alio, præterquam Carthuſienſium præfato ordine admitti, recipi, vel retineri poßint, [12] *ipſiq́;*

12 Apoſtatæ, & inſolentes coerceri poſſunt.

Generalis, & alij inferiores Præpoſiti per ſe, vel alios illos ſic egreſſos, ac alios quoſcũq; dictæ Societatis apoſtatas, vt etiam alios quoſuis inſolentes, & qui id mereri videbuntur, in quocunque habitu apoſtatas prædictos contigerit inueniri, excommunicare, capere, incarcerare, & aliàs ſuæ diſciplinæ ſubmittere, & ad id, ſi opus fuerit, auxilium brachij ſæcularis inuocare liberè, & licitè valeãt, [13] *Ipſamq́;*

13 Perſonæ, ac bona Societatis eximũtur.

Societatem, & vniuerſos illius ſocios & perſonas, illorumque bona quæcunque, ab omni ſuperioritate, iuriſdictione, correctione quoruncunque

cunque Ordinariorum eximimus, & liberamus, ac ſub noſtra, & præfatæ Sedis protectione ſuſcipimus: [14] *Liceatque Præpoſitis, &, de eorum etiam facultate, vniuerſis fratribus, & Sociis Societatis huiuſmodi in presbyteratus ordine conſtitutis, in locis, in quibus degunt, & eos pro tempore morari contigerit, habere oratoria,* [15] *& in eis, ac quocunque alio honeſto, & congruenti loco, in altari portatili, cum debitis reuerentia, & honore, etiam tempore interdicti, quauis etiam Apoſtolica auctoritate appoſiti, ianuis clauſis, excommunicatis, & interdictis excluſis, ſubmiſſa voce, Miſſas, & alia diuina officia celebrare, ac eccleſiaſtica ſacramenta recipere, & aliis miniſtrare, dummodo ipſi cauſam, non dederint, interdicto, nec contingat id ipſis ſpecialiter interdici:* [16] *iis verò, qui in ipſorum Præpoſitorum, & Sociorum morantur obſequiis, cuncta liberè miniſtrare poßint eccleſiaſtica ſacramenta, & ipſos, cùm decedunt, in eorum cœmeteriis ſepelire,* [17] *ſiquando in terris, in quibus Socij prædicti, vel eorum aliqui pro tempore reſederint, vel earum perſonas excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contige-*

14 Oratoria, & vſus altaris portatilis.

15 Poteſt Societas interdicti tempore celebrare, ac ſacramenta miniſtrare.

16 Familiaribus poſſunt miniſtrari ſacramẽta.

17 Iidem, interdicti tẽpore poſſũt diuina audire.

rit promulgari, pueri, ſeu familiares eorundem Sociorum ſeruitiis deputati, ac eorum, & Societatis huiuſmodi negotiorum procuratores, & operarij, huiusmodi ſententiis obnoxij minimè habeantur: ibique poßint audire diuina: niſi eisdem cauſam dederint; vel ſpecialiter excõmunicari, ſeu interdici contigerit eosdẽ.

18 Contra priuilegia Pauli iij. ferri non poſſunt cenſuræ.

18 *Nec vllis Prælatis, contra aliquem de prædicta Societate, vel contra alios eorum cauſa, aliquam excomunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti ſententiam, contra eiusdem Societatis Priuilegia, per nos conceſſa (quorum interpretationem nobis, & Apoſtolicæ Sedi reſeruamus) ferre liceat: & ſi tulerint, eo ipſo irrita, nulliusque roboris, vel momenti ſit, & eſſe cenſeatur:*

19 Qui concionibus interſunt, Miſſas audire, & ſacramenta ibidem recipere poſſũt.

19 *ac omnes, & ſinguli alij Chriſti fideles, cuiuſcunque conditionis exiſtant, qui verbi Dei concionibus, ſeu prædicationibus Sociorum, ſeu fratrum Societatis huiuſmodi, in eccleſiis, vbi ipſi concionabuntur, interfuerint, diebus huiuſmodi Miſſas, & alia diuina officia audire, & eccleſiaſtica ſacramenta ibidem recipere, liberè, & licitè valeant, nec ad id, ad proprias parochiales, eccleſias accedere teneantur.*

tur. [20] *Et quia eiuſdem Societatis, fratres, & Socios, de locis ad loca transferri cõtingit, propter quod ſtabilem, & continuam incertis, & determinatis Domibus manſionem habere non poſſunt, & in ipſa Societate idoneos tantùm, & comprobatos, ad ſacros ordines promoueri intelleximus, eidem Præpoſito Generali, quòd ordinandos Socios, & fratres huiuſmodi Societatis, quibuscunque maluerit catholicis Antiſtitibus gratiã, & communionẽ dictæ ſedis habentibus, præſentare, ipſisque Antiſtitibus præſentatos huiuſmodi absq; omni promiſsione, vel obligatione ipſorum ordinandorum fratrum, & Sociorum, ad omnes etiam ſacros, & presbyteratus ordines promouere.*

20 Nr̃os a quolibet Antiſtite in ſacris promoueri poſſe.

[21] *Et cùm ipſi Socij, magnam patientes, pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pio ſtudio bonos ad potiora dirigant, & errantes ad rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocare procurent, concedimus, vt in excõmunicatorum, & hæreticorum, vel ſchiſmaticorum, vel infidelium terris liberè commorari, & cum eisdem conuerſari (de licentia tamen Præpoſiti Generalis) & ab eis tunc, & etiam, quando per ipſas illos tranſire contigerit, ne-*

21 In terris infidelium & hæreticorũ cõmorari.

ceſſaria

ceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere valeant.

22 Non poſſumus cogi ad iuſtitiæ adminiſtrationem vel curam monialium.

[22] Quòdque nullis ipſorum correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officium, monaſteriis, vel eccleſiis, ſeu quibuſcunque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum, citationes partium, & denuntiationes ſententiarum interdicti, vel excommunicationum procedere, aut curam monialium, ſeu religioſarum quarunlibet perſonarum recipere teneantur, per literas Apoſtolicas impetratas, vel in poſterum impetrandas, niſi de hoc indulto, & ordine Sociorum huiuſmodi expreſſam facientes mentionem, auctoritate, & tenore prædictis, de ſpeciali gratia indulgemus.

23 Non tenemur ſoluere bonorũ decimam, aliã vẽ dare contributionẽ.

[23] Concedentes ipſis Sociis, vt de iis, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, ſeu pro victu, vel indumentis eorum, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Domus Societatis prædictæ, obligatæ forſan exiſtant: ac de Domibus, & Collegiis, ac eorum prædiis, hortis, aliiſque locis eiſdem Sociis, iuxta eorum viuendi inſtitutum haberi conceſſis, aut de iis, quæ ſibi pro huiuſmodi rebus, Domibus, Collegiis, prædiis, locis, & hortis emendis, per

quaſ-

quaſcunque perſonas, pro tempore legari, aut relinqui contigerit, & aliis bonis quibuscunque, per dictam Societatem, & ipſius Collegia poſſeßis, & obtentis, aliquam decimam, etiam Papalem ſoluere, ſeu canonicam portionem exhibere, ſeu ad præſtationem procurationum Legatorum prædictæ Sedis, vel Nunciorum ipſius, aut Ordinariorum locorum, aut exactionum, collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel prouiſionum quoruncunque minimè teneantur: nec ad id per literas eiusdem Sedis, aut Legatorum, vel Nunciorum, ſeu Diœceſanorum prædictorum, cuiuſcunque tenoris fuerint, vllo vnquam tempore compelli poßint: niſi ipſæ literæ Apoſtolicæ plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto, & conceßione huiuſmodi, ac de eorum ordine mentionem fecerint. Et ſi fortè per nos, vel dictam Sedem de piis legatis diſpoſitis, & relictis, in genere vel ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quarta, alteri piæ, vel non piæ cauſæ, quomodolibet hactenus conceſſa fuerit, vel illam in poſterum concedi, ſeu ſolui, aut dari mandari, contigerit: Socios præfatos, & illorum Domos, & bona quæcunque, ac eis

legata,

legata, & relicta, aut aliàs, in eorum fauorem diſpoſita, in conceßionibus, & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus minimè comprehendi: niſi de ipſis, ac præſenti decreto, & voluntate noſtra, non per clauſulas generales idē importantes, ſed vera, expreſſa, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem. [24] *Et inſuper ſi contingat Socios ipſos vt adiuuāte aliquo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel Communitate, vel quauis ad id potenti, & facultatibus abundanti perſona, aliquam Domum, eccleſiam, aut Collegium Societatis prædictæ ædificent, & conſtruant, ſeu id per alicuius ſimilis perſonæ teſtamentum mandari, vel quouis modo eis offerri: Domum, Eccleſias, ſeu Collegia huiuſmodi, cum omnibus, ad id neceſſariis, & opportunis conſtrui, & ædificari, ac locum pro huiuſmodi conſtructione oblatum recipi poße, ipſasque Domos, Eccleſias, Collegia, Cellas, Oratoria, vbilibet per dictos Socios, pro tempore conſtructa, vel eis donata eo ipſo, quòd ædificata, vel donata fuerint, Apoſtolica auctoritate prædicta, erecta, approbata, & confirmata,* [25] *ac bona quæcunque, pro Collegiorum dote, ſeu Scholarium inibi, pro tempore*

24 Domus. & Collegia Societ. donata eo ipſo Apoſtolica auctoritate, cōfirmantur.

25 Bona Societati donata, auctoritate, Apoſt. confirmantur.

pore

pore commorantium ſuſtentatione, per quoſcunque Chriſti fideles, pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipſo prædicta Apoſtolica auctoritate, perpetuò applicata, & appropriata eſſe, & cenſeri (niſi aliàs ad collationem Sedis prædictæ pertinerent) [26] *et eccleſias prædictas, cum cœmeteriis benedici, aut conſecrari facere, & primum lapidem poni, per quoſcunque Epiſcopos (ſi Diœceſani, vltra quatuor menſes id facere diſtulerint) poſſe decernimus.* [27] *Inhibentes omnibus, & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, aliiſque eccleſiarum Prælatis, & locorum Ordinariis ac quibuſuis aliis poteſtatibus eccleſiaſticis, & ſæcularibus, illis nihilominus mandãtes, ne ipſos Socios, aut eorum Domos, Eccleſias, aut Collegia huiuſmodi, ad aliquorum requiſitionem, ex propria eorum voluntate, ſi id in Domino expediens fuerit, ædificare volentes, quoquomodo in huiuſmodi conſtructionibus impediant, perturbent, aut moleſtent.* [28] *Et vt Societatis huiuſmodi profeſſoribus omnis vagandi occaſio, & ad Apoſtolicam Sedem prædictam recurrendi, ſubtrahatur, pro poſſe neceſſitas: Generali, &*

26 Fccleſiæ noſtræ benedici poſſunt a quouis Epiſcopo.

27 Ne impediantur noſtri in ædificiis.

28 De diſpẽſatione cũ noſtris in irregularitatibus.

de eius

de eius licentia, Prouincialibus Præpoſitis dictæ Societatis, pro tempore exiſtentibus, & illorum Vicariis, & locatenentibus, vt cum eiusdem Societatis perſonis defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, necnon cum iis, qui ex quauis cauſa (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares fuerint, poſtquam in ordine ipſo vota emiſerint, vt, defectu, & irregularitate huiuſmodi, non obſtantibus, ad quoſcunque etiam ſacros, & presbyteratus ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris miniſterio miniſtrare, & irregulares defectum natalium patientes, prædicti ad quaſcunque adminiſtrationes, & officia dictæ Societatis elegi, recipi, & aſſumi, illaque gerere, & exercere, liberè, & licitè valeant; diſpenſare poſſint, auctoritate,

29 *& tenore prædictis, concedimus, & indulgemus.* [29] *Præterea, cùm intellexerimus populos ciuitatum, terrarum, & locorum, apud quæ habitationem iidem Socij habent, vel vbi eosdem verſari, aut tranſire contigit, exemplo allectos, & inductos religioſæ vitæ,*

Quicunque poſſunt noſtris confiteri.

vitæ, quam Domino concedente ducunt, libenter ad confitendum eiſdem, & ſacratiſsimam communionem, de manibus eorundem accipiendum confluere, vt illis ſic confluentibus ſatisfacere valeant, vniuerſis vtriuſque ſexus Christi fidelibus, vt cuilibet de Societate prædicta confiteri poſsint, Rectoris ſui licentia minimè requiſita, cui non teneantur eadem peccata, de quibus confeſsi, & abſoluti fuerint, rurſus confiteri: [30] *Necnon omnibus, & ſingulis Christi fidelibus, tam forenſibus, quàm in ciuitatibus, & locis, in quibus Socij prædicti conſiſtunt, commorantibus, aut illac tranſeuntibus, Euchariſtiæ ſacramentum (quod in ſuis eccleſiis decenter tenere Socios præfatos volumus) quocunque anni tempore, præterquam in feſto Paſchatis Reſurrectionis Dominicæ, & mortis articulo, niſi neceſsitas vrgeret, eorundem fidelium, parochialium eccleſiarum Rectorum licentia minimè requiſita, accipere liberè, & licitè valeant:* [31] *Nec non animarum profectui prouidere volentes, de omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate confiſi, omnibus, & ſingu-*

30 Licet Euchariſtiá a noſtris accipere.

31 Conceditin dulg. Plen. viſitán,&c.

lis vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus, vbilibet cõmorantibus, verè pœnitentibus, & confeßis, ſeu temporibus à iure ſtatutis confitendi propoſitum habentibus, qui aliquam Eccleſiam, aut alium pium locum dictæ Societatis, ſemel ſingulis annis (præter annum Iubilei) in die, per pro tempore exiſtentem, dictæ Societatis Præpoſitum, eligendo, à primis veſperis vſque ad occaſum ſolis eiuſdem diei incluſiuè, deuotè viſitauerint, & inibi orationem Dominicam, ac ſalutationem Angelicam recitauerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, ac remißionem, in forma Iubilei, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium miſericorditer concedimus, & elargimur. [32] *Et inſuper quatuor aliis, ſcilicet, Natiuitatis, Circuncíſionis, Epiphaniæ, & Corporis Chriſti feſtiuitatum, necnon Veneris, & Dominicis, & Quadrageſimalibus diebus ſingulorum annorum, vſque ad octauam Paſchatis, eccleſias, & alia pia loca, dictæ Societatis, deuotè viſitauerint, & inibi orationem, & ſalutationem prædictas ſimiliter recitauerint, ac verbum Dei, ſi in illis prædicetur, deuotè audiuerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas,*

32 Certis dieb⁹ obtinẽtur in Eccleſiis noſtris indulgentiæ.

genas, de iniunctis eis pœnitentiis miſericor-
diter, in Domino relaxamus: [33] *Ac Præ-* 33
poſito Generali eiuſdem Societatis, vt, quos
de ſuis idoneos in Domino iudicauerit, ad le-
ctiones Theologiæ, & aliarum facultatum,
alterius licentia ad id minimè requiſita, vbili-
bet deputare poſſit, [34] *& vt, cùm aliquos* 34
ex fratribus, ſeu Sociis Societatis huiuſmodi
in Sarracenorum, & Paganorum, aliorum-
que infidelium terras, & prouincias alias re-
motiſſimas, à quibus non poteſt adiri Sedes A-
poſtolica miſerit, poſſit eis, auctoritate no-
ſtra, facultatem concedere, vt Chriſtianos ibi-
dem commorantes, confeſſione peccatorum
ſuorum audita, & pœnitentia ſalutari iniun-
cta, eos, & eorum quenlibet ab omnibus, &
ſingulis eorum peccatis, etiam in Bulla Cœnæ 35
Domini reſeruatis, & à conſequentibus cen-
ſuris, & pœnis abſoluere, [35] *et cum iis, qui*
ab infidelitate conuertentur tantùm, & in
locis remotiſſimis, qui prius in gradibus non
licitis, tamen lege diuina non prohibitis, ma-
trimonia contraxerant, vt in eiſdem manere 36
poſſint, diſpenſare, [36] *ac in locis prædictis re-*
motiſſimis, quæcunque Eccleſias, Hoſpitalia,

Præpoſitus lectores deputare poteſt.

In terris infidelium & remotiſſ. noſtri poſſunt aſoluere ab omnib⁹. &c.

Diſpenſare ibidem in gradibus iurediuino nō prohibitis.

Eccleſias erigere, & reformare.

 & alia

& alia pia loca, prout expediens fuerit, erige-
37 *re, ac nunc, & pro tempore erecta reformare,*
Sacerdotalia benedicere. *ſine alicuius præiudicio,* 37 *& veſtes ſacerdotales, pallas, corporalia, calices, altaria, cœ*
38 *meteria (ſi Epiſcopus, qui ea faciat, catholi-*
Eccleſias reconciliare. *cus inibi non adſit) benedicere,* 38 *ac profanatas eccleſias reconciliare poſſint,* 39 *et quæ*
39 *cunque ſtatuta, & ordinationes, deſuper ne-*
Statuta condere. *ceſſaria facere, illaque, poſtquam facta fuerint*
40 *mutare, alterare, ac illis addere, et detrahere,*
Decedente Prouinciali, alterum eligere. 40 *ac Præpoſito Prouinciali, in illis longinquis partibus reſidente decedente, interim, dum alius per Generalem Præpoſitum mittitur, loco Præpoſiti ſic decedentis, alium eligere, liberè, &*
41 *licitè valeant.* 41 *Et quia in numeroſis popu-*
Bis in die celebrare. *lis illarum regionum, tanta eſt ſacerdotum raritas, vt vnus plurium curam populorum ſuſcipere debeat: vt bis eodem die Miſſam ce-*
42 *lebrare, diuerſis in locis valeat:* 42 *et inſuper,*
Priuilegiorum a ſe datorum Papę cōfirmatio. *attenta meditatione penſantes, quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei, & Euangelicæ veritatis, Societatis prædictæ profeſſores afferant, & afferre valeant, omnia, & ſingula, gratias, immunitates, conceſſiones, Priuilegia, & indulta, antea, per nos ei-*

dem Societati, & illius Sociis, & perſonis quomodolibet conceſſa, quæ hîc, pro ſpecificatis haberi volumus, approbantes, innouantes, & confirmantes, [43] *quòd Socij dictæ Socie-* 43

Profeſsio vbique locorum emitti poteſt.

tatis, qui alibi, quàm in vrbe Roma, profeſſionem emittere non poſſunt, literis Apoſtolicis, ab ipſa Societate, ad id ob aliquas cauſas, ad tempus impetratis, non obſtantibus eisdem, de licentia Præpoſiti Generalis præfati, profeſſionem, ipſam vbilibet emittere, liberè & licitè valeant, concedimus, & indulgemus. 44

Coadiutores ſine certo numero admitti poſſunt.

[44] *Nec non Ignatio, & aliis ſucceſſoribus ſuis, Præpoſitis Generalibus dictæ Societatis, pro tempore exiſtentibus, vt indultum aliàs, per nos eidem Societati, ſuper habendis viginti Coadiutoribus conceſſum, ad alios quoſcunque, quos idoneos fore cenſuerint, ſub eorum obedientia degentes extendere,* [45] *Et* 45

Gratias a Paulo iij. cõceſſas, poteſt Generalis per alios exercere.

quaſcunque gratias, conceſſiones, & indulta eiſdem Generalibus dictæ Societatis Præpoſitis, pro tempore exiſtentibus, per nos conceſſa, per eorum Vicarios, aut perſonas, ad id ſibi benè viſas, preſertim in Indiarum, & aliis partibus remotis, pro tempore ſubſtitutas, exercere liberè, & licitè valeant, ac

præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, ex quauis cauſa, de ſurreptionis, vel obreptionis aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe:

46 Hæ literæ non reuocandæ.

46 ac ſub quibusuis ſuſpenſionibus, derogationibus, limitationibus, et aliis quibusuis contrariis diſpoſitionibus, & gratiarum, ac indulgentiarum conceſſarum derogatoriis, ſeu reuocatoriis, etiam per nos, & Sedem eandem, pro tempore conceßis, nullatenus comprehendi, ſed ſemper, ab illis exceptas exiſtere, ac ſuos plenarios effectus ſortiri,

47 Trāſumptis habeatur fides.

47 & illarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, et ſigillo alicuius Canonici Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis eccleſiæ, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis, eandem prorſus fidem, quæ adhiberetur eisdem originalibus literis, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, vbique in iudicio, et extra, adhiberi debere, et ſic per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis etiam Apoſtolica auctoritate fungentes ſublata, eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere: ac, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctori-

tate

tate ſcienter vel ignoranter contigerit atentari, irritum, & inane decernimus: [48] *Ac dilectis in Chriſto filiis illuſtribus, & nobilibus viris, Principibus, ac Dominis temporalibus, & venerabilibus fratribus, Prælatis eccleſiaſticis in quauis dignitate conſtitutis prædictam Societatem, & ſingulos illius Socios plurimùm in Domino commendantes, non ſolùm, ne eos inquietari, aut eorum priuilegia violari permittant, ſed vt benignè, & cum charitate, vt decet, ſuſcipiant exhortamur, atque in Domino rogamus:* [49] *Et nihilominus vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis, Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Metropolitan. & aliarum cathedralium eccleſiarum Canonicis, ac eorundem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum officialibus, & Vicariis generalibus vbilibet conſtitutis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, ac quilibet eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta huiuſmodi, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Sociorum, vel*

48 Societas, principib⁹, ac Prælatis commendatur.

49 Deputantur Iudices conſeruatores.

alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eisdemque Sociis, in præmiſsis, efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra eosdem Socios literis, & in eis contentis huiuſmodi, pacificè gaudere: non permittentes eos, aut eorum aliquem ſuper præmiſsis, aut quibusuis aliis rebus, & cauſis per locorum ordinarios, aut quoſcunque alios, quomodolibet indebitè moleſtari, ſed eos contra quoſcunque, cuiuſcunque conditionis, vel qualitatis exiſtentes, & quauis, etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, vel Epiſcopali, aut mundana dignitate, ac exemptione fungentes, & munitos, in quibusuis cauſis, iuſtitiæ complementum miniſtrantes, id quod per eos ordinatum fuerit, ad executionem debitam perduci faciant, illosque quos cenſuras, vel pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, excommunicatos, ac interdictos declarent, ac faciant, & mandent publicè nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, & legitimis ſuper his habitis, & habendis proceſsibus ſeruatis, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores auctoritate noſtra (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, inuocato

cato

cato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij
ſæcularis: [50] NON obſtantibus conſtitutio- 50
nibus, et ordinationibus, ac iuramento, confir- *Non obſtãtibus.*
matione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et conſuetudinibus, necnon priuilegiis, indultis, et literis Apoſtolicis S. Benedicti, & S. Franciſci, ac mendicantium, & aliis ordinibus ſupradictis, illorumque Prælatis, & perſonis etiam ſuper non comunicandis gratiis ſibi conceſſis, et aliàs quomodolibet, per nos et Sedem præfatam conceſſis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiam Mari magno, Bulla aurea, & aliàs quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum, conceſſionum, ſtatutorum, ordinationis, confirmationis, inhibitionum, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, decretorum, voluntatum, elargitionis, relaxationis, exhortationis, rogationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare

præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quigenteſimo quadrageſimo nono. XV. Kal. Nouemb. Pontificatus noſtri, Anno quintodecimo.

G. Grolleti, F. De laſer pro magiſtris.

IVLII III.

IVLII III. BVLLA CONFIRMATIONIS SOCIETATIS, CVM maiori declaratione Inſtituti, atque aliis conceſsionibus, Anno. M. D. L.

IVLIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

EXPOSCIT debitum paſtoralis officij, cui nos, licet immeritos, prætulit diuina Maieſtas, vt fideles quoſlibet, præſertim religioſos, in via mandatorum Domini, ad illius honorem, & gloriã, & proximorum ſpiritualem profectũ deambulantes paternis confoueamus affectibus: vt fideles ipſi, dextera Domini ſibi aſsiſtente propitia, æternæ ſalutis præmium feruentius exquirant, & in eorum pio propoſito confoueantur. [1] Dudum ſiquidem, per fœlicis recordationis Paulum Papam Tertium, prædeceſſorem noſtrum,

I Summa literarum Apoſtolicarum, Pauli III. de Inſtituto Societatis.

noſtrum, accepto, Quòd dilecti filij, Ignatius de Loyola, et Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, nec non Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, necnon Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Viſen. Ebredunen, & Palētin. ciuitatum, & diœc. in Artibus Magiſtri, in Vniuerſitate Pariſienſi graduati, & in Theologicis ſtudiis, per plures annos exercitati, Spiritu ſancto afflati, iam dudum è diuerſis mundi regionibus decedentes, in vnum conuenerant, & exemplaris, ac rereligioſæ vitæ ſocij effecti, abdicatis huius ſæculi illecebris, eorum vitam perpetuo Domini noſtri IESV Chriſti, atque ſuo, & ſucceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum ſeruitio dedicauerant, & iam pluribus annis verbum Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias meditationes, beneque, ac beatè viuendum excitando, hoſpitalibus inſeruiendo, pueros, & alios rudes ſalubria dogmata ad Chriſtiani hominis inſtitutionem neceſſaria docendo, ac denique omnia charitatis officia, quæ ad animarum ædificationem pertinebant, vbique

 Iul. 3.

terrarum, ybi peregrinati fuerant, quiſque iuxta traditam ſibi ab ipſo Spiritu ſancto gratiam, multa cum laude obeundo, laudabiliter in vinea Domini ſe exercuerant, eorum inſtitutum, ſub quadam viuendi formula ab ipſis edita, Euangelicæ veritati, & ſanctorũ patrum ſanctionibus conformi, vt vinculum charitatis, & vnio in ipſis quidem Socijs, & alijs, qui prædictum vellent inſtitutum ſequi, cõſeruarentur, approbauit, & confirmauit, & benedixit: ipſoſque Socios (quorum numerum non vltra ſexaginta eſſe tunc voluit) ſub ſua, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcepit, illiſque condendi Conſtitutiones, & ſtatuta quæcunque ad ipſius, ſic inſtitutæ, & confirmatæ Societatis conſeruationem, & fœlicem progreſſum, licentiam conceſſit per quaſdam. Cumque poſtmodum progreſſu temporis, Spiritu ſancto cooperante, ex Societate prædicta ſpiritualem animarum fructum creſcere, & multos qui inſtitutum prædictum ſequi vellent, in Pariſien. & aliis generalium ſtudiorum Vniuerſitatibus, ſtudere intellexiſſet idem prædeceſſor, Ignatij & aliorum ſociorum prædictorum piam vitam, & doctrinam attendendo, eidem

dem Societati, vt quoſcunque alios idoneos, & iuxta ſuas Conſtitutiones probatos liberè admittere poſſent, conceſsit. Et nihilominus, vt Coadiutores tam presbyteros, qui in ſpiritualibus, quàm laicos, qui in temporalibus, & domeſticis officiis eos adiuuarent (qui quidem Coadiutores peractis probationibus, iuxta Conſtitutiones Societatis huiuſmodi requiſitis, ad maiorem deuotionem ſuam, et meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Caſtitatis, et Obedientiæ poſſent emmittere, non ſolennia, ſed quibus, pro eo tempore, quo Præpoſitus Generalis Societatis prædictæ eis, in miniſterio ſpirituali, vel temporali vtendum iudicaret, aſtringerentur: quique omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fierent, ac meritorum omnium participes fierent, perinde, vt qui ſolennem profeſsionem, in eadem Societate emiſiſſent) poſſent aſſumere: et alias gratias, ac priuilegia ad fouendam, et adiuuandam in iis, quæ ad Dei honorem, et animarum ſalutem pertinebant, Societatem prædictam, de benignitate Apoſtolica conceſsit.

2 Supplicatio pro parte Societatis.

2 Vt autem prædicta omnia prius ab eodem

eodem prædeceſſore conceſſa, magis confirmentur, & ſimul omnia, quæ ad inſtitutum Societatis prædictæ pertinent, eisdem in literis aliarum ſummam continentibus comprehendantur, & vt aliqua obſcurius dicta, & quæ ſcrupulum, ac dubitationem poſſent iniicere, per nos exactius explicentur nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt formulam, qua prædictæ Societatis inſtitutum exactius, & diſtinctius, quàm antea, edocente experientia, ac vſu rerum, expreſſum, eodem tamen ſpiritu comprehẽditur, confirmare dignaremur, cuius tenor ſequitur, et eſt talis. 3 *QVICVNQVE in Societate noſtra, quam IESV nomine inſigniri cupimus, vult ſub Crucis vexillo Deo militare, et ſoli Domino, ac Eccleſiæ ipſius ſponſæ, ſub Romano Pontifice, Chriſti in terris Vicario ſeruire,* 4 *poſt ſolenne perpetuæ Caſtitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votum, proponat ſibi in animo, ſe partem eſſe Societatis,* 5 *ad hoc potiſſimum inſtitutæ, vt ad fidei defenſionem, & propagationem, & profectum animarum in vita, & doctrina Chriſtiana,* 6 *per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcunque verbi Dei miniſterium, ac ſpiritualia*

3 Inſtituti Societatis formula copioſior.

4 Vota paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ.

5 Inſtituti finis.

6 Societatis miniſteria.

tualia exercitia,puerorum,ac rudium in Chri-
ſtianiſmo inſtitutionem,Chriſti fidelium in con
feßionibus audiẽdis, ac cæteris Sacramentis ad-
miniſtrandis,ſpiritualem conſolationem præci-
puè intendat: & nihilominus ad dißidentium
reconciliationem, & eorum,qui in carceribus,
vel in hoſpitalibus inueniuntur,piam ſubuẽtio-
nem,& miniſterium, ac reliqua charitatis o-
7 pera, prout ad Dei gloriam, & commune bo-

Gratis omnino exhibenda ſunt Societa. miniſteria.

num expedire viſum erit,exequenda [7] gratis
omnino,& nullo,pro ſuo in prædictis omnibus
labore, ſtipendio accepto, ſe vtilem exhibeat,
8 [8] curetque primò Deum,deinde huius ſui inſti

Habendum ſemper ante oculos inſtitutum.

tuti rationem,quæ via quædam eſt ad illũ, quo-
ad vixerit,ante oculos habere,& finem hunc ſi
bi à Deo propoſitum totis viribus aſſequi: vnuſ-
quiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiri-
9 tu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis ſuæ

Graduũ & officiorum diſtributio tota eſt penes Generalem.

proprium gradum. [9] Ideoque nequis fortè
zelo vtatur, ſed non ſecundum ſcientiam,
proprij cuiuſque gradus iudicium,& officiorũ
diſcretio,ac diſtributio tota ſit in manu Præpo-
ſiti Generalis, ſeu Prælati per nos quocunque
tempore eligendi, vel eorum,quos ipſe ſibi ea
cum auctoritate ſubſtituerit,vt congruus ordo

ſeruetur

ſeruetur in omni bene inſtituta communitate neceſſarius. [9] *Quiquidem Præpoſitus de conſilio conſociorum Conſtitutiones ad conſtructionem huius propoſiti nobis finis conducentes condendi, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuendi ius habente, & quæ dubia eſſe poterunt in noſtro inſtituto hac formula comprehenſo, declarandi auctoritatem habeat,* [10] *Conſilium verò neceſſariò conuocandum ad condendas, vel immutandas Conſtitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel diſſoluere Domos, ac Collegia ſemel erecta, intelligatur eſſe maior pars totius profeſſæ Societatis (iuxta Conſtitutionum noſtrarum declarationem) quæ ſine magno incommodo poteſt à Præpoſito Generali conuocari.* [11] *In aliis, quæ non ita magni momenti ſunt, idem Præpoſitus adiutus, quatenus ipſe opportunũ iudicabit, fratrum ſuorum conſilio per ſe ipſum ordinandi, & iubendi quæ ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in conſtitutionibus eiſdẽ explicabitur.* [12] *Quicunque autem in hac Societate profeſſionem emiſerint, non ſolùm in primis profeſſionis ſuæ foribus intelligant, ſed quoad vixerint,*

9 De condendis conſtitutionibus, & declaradis.

10 Conſilium ad grauiora conuocandum.

11 In his quæ non tanti momenti ſunt, ius totum habet Præpoſitus.

12 Sub obediẽtia Pontifi. Rom. militat Deo Societas.

memores ſint, Societatem hanc vniuerſam, & ſingulos, qui in ea profitentur, ſub Sanctiſſimi Domini noſtri Pauli Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum ſucceſſorum eius fideli obedientia Deo militare. Et quãuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoſcamus, ac firmiter teneamus, omnes Chriſti fideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac IESV Chriſti Vicario ſubeſſe: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiam ſedis Apoſtolicæ, & maiorem voluntatũ noſtrarũ abnegationem, & certiorẽ ſancti Spiritus directionem ſummopere conducere iudicauimus, ſingulos nos, & quicunque eandem in poſterum profeſſionẽ emiſerint, vltra illud commune trium votorum vinculum, ſpeciali ad hoc voto aſtringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore exiſtentes iuſſerint ad profectum animarũ, & fidei propagationẽ pertinẽs, et ad quaſcunque prouincias nos mittere voluerint, ſine vlla tergiuerſatione aut excuſatione illico, quãtum in nobis fuerit (ſiue nos ad Turcas, ſiue ad quoſcunque alios Infideles, etiã in partibus, quas Indias vocant, ſiue ad quoſcunque Hæreticos, Schiſmaticos, ſeu etiam ad quoſuis fideles

Speciale votum obediẽdi Romano Pontifici.

fideles, mittendos cenſuerint) exequi teneamur. 13 *Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, antequam huic oneri humeros ſupponant, diu multumque meditentur, an tantum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant vt turrim hanc iuxta conſilium Dominicum poſſint conſummare, hoc eſt, an Spiritus ſanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis pondus, illo adiuuante, ſe laturos ſperent: et, poſtquam, Domino inſpirante, huic I E S V Chriſti militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, et ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt.* 14 *Ne qua autem poſſit eſſe inter nos miſſionũ aut prouinciarum huiuſmodi ambitio, vel detrectatio, intelligant ſinguli, ſibi per ſe, vel alium, de huiuſmodi miſſionibis quidquam cum Romano Pontifice non eſſe curandum, ſed omnem hanc curam Deo, & ipſi Pontifici tanquam eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimittendam: cui quidem Præpoſito (ſicut cæteris) nihil de ſui ipſius miſſione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice curandum*

13 Ingreſſuri Societatem quid conſiderare debent.

14 Miſsiones non procurandæ.

erit [15] *Voueant etiam ſinguli, ſe in omnibus,*
15 *quæ ad regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, Societatis Præpoſito (qui ad hoc munus quàm fieri poſſit idoneus, ad plura vota, prout in Conſtitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fore* [16] *Ille autem omnem eam auctoritatem, & poteſtatem habeat ſupra Societatẽ, quæ ad bonam eiuſdem Societatis adminiſtrationem, correctionem & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad constructionẽ propoſiti ſibi à Deo, & à Societate finis cognouerit eſſe opportuna.* [17] *& in prælatione ſua benignitatis, ac manſuetudinis, charitatiſque Chriſti, Petri, Pauliq́ue formulæ ſemper ſit memor, & tam ipſe, quàm conſilium prædictum ad normam hanc aſſiduè ſpectent.* [18] *Singuli verò ſubditorum, tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam ſatis laudatũ humilitatis aſſiduum exercitium, non ſolùm Præpoſito in omnibus, ad inſtitutum Societatis pertinentibus parere ſemper teneantur: ſed in illo Chriſtum veluti præſentem agnoſcant, & quantum decet, venerentur.* [19]. *Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem eſſe vitam*

Votum obedientiæ.

16 Præpoſiti electio, & poteſtas.

17 Gubernãdi ratio qualis futura.

18 Obedientia & reuerentia ſubditorum.

19 Paupertatis votum.

ab omni

ab omni auaritiæ contagione quam remotiſſi-
mam & euangelicæ paupertati, quam ſimilli-
mam, cumque ſciamus Dominum noſtrum Ie-
ſum Chriſtum, ſeruis ſuis regnum Dei ſolum
inquirentibus, neceſſaria ad victum, & veſti-
tum eſſe ſubminiſtraturum: [20] ſic voueant ſin 20
guli, & vniuerſi perpetuam Paupertatem, vt nō
ſolùm priuatim, ſed neque etiam communiter
poſſint Profeſſi, vel vlla eorum Domus, aut ec-
cleſia ad aliquos prouentus, redditus, poſſeſſio-
nes, ſed nec ad vlla bona ſtabilia (præter ea, quæ
opportuna erunt ad vſum proprium, & ha-
bitationem) retinenda, ius aliquod ciuile acqui-
rere, rebus ſibi ex charitate donatis ad neceſ-
ſarium vitæ vſum cōtenti. [21] Quia tamen Do 21
mus quas Dominus dederit, ad operandum in
vinea ipſius, & non ad ſcholaſtica ſtudia exer-
cenda deſtinandæ erunt: cùm valde opportu-
num fore alioqui videatur, vt ex iuuenibus ad
pietatem propenſis, & ad literarum ſtudia tra-
ctanda idoneis, operarij eidem vineæ Domini
parentur, qui Societatis noſtræ, etiam profeſſæ
velut quoddam ſeminarium exiſtant, poſſit pro
feſſa Societas ad ſtudiorum commoditatē, Scho
larium habere Collegia, vbicunque ad ea con-

Modus noſtræ paupertatis.

Profeſsi redditꝰ habere nequeunt.

De Collegiis, & eorum redditibus.

ſtruenda, & dotanda, ex deuotione aliqui mouebuntur, quæ ſimul atque construƈta, & dotata fuerint (non tamen ex bonis, quorum collatio ad ſedem Apoſtolicam pertinet) ex nũc auƈtoritate Apoſtolica erigi ſupplicamus, ſeu pro ereƈtis haberi: quæ Collegia poſſint habere redditus, cenſus, ſeu poſſeſſiones vſibus, & neceßitatibus ſtudentiũ applicandas, [22] retenta penes Præpoſitum, vel Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia ſuper diƈta Collegia, et prædiƈtos ſtudentes, quoad Reƈtorũ ſeu gubernatorum, ac ſtudentium eleƈtionem, ac eorundem admißionem, emißionem, receptionem, excluſionẽ, ſtatutorum ordinationem, & circa ſtudentiũ inſtruƈtionem, eruditionẽ, ædificationem, ac correƈtionem, viƈtus veſtituſq́;, & aliarum rerum neceſſariarum eis miniſtrandarum modum, atque aliam omnimodã gubernationem, regimẽ, ac curam, vt neque ſtudentes diƈtis bonis abuti, neque Societas Profeſſa in proprios vſus conuertere poßit, ſed ſtudentium neceßitati ſubuenire. [23] Quiquidem ſtudentes ingenij, & morũ indole tales eſſe debebunt, vt meritò ſperetur poſt abſoluta ſtudia ad Societatis funƈtiones idoneos fore: & ſic

22 Collegiorũ gubernatio penes Præpoſitũ, vel Societatem eſt.

23 Quales futuri Scholaſtici noſtri.

demum

demum poſt cognitum in ſpiritu, & literis eorum profectum, & poſt ſufficientem probationem, in Societatem noſtram admitti poßint. [24] *Socij autem omnes cum presbyteri eſſe debeant, ad dicendum officium ſecundum communem Eccleſiæ ritum, ſed priuatim, & non communiter, vel in choro, teneantur:* [25] *& in iis, quæ ad victum, & veſtitum, & cætera exteriora pertinent, honeſtorum ſacerdotum communem, & approbatum vſum ſequentur: vt quod inde pro cuiuſque neceßitate, vel ſpiritualis profectus deſiderio ſubtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obſequium corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc ſunt, quæ ſub præfati Domini noſtri Pauli, & ſedis Apoſtolicæ beneplacito, de noſtra profeßione, typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus, vt ſummatim informaremus tum illos, qui nos de noſtro vitæ inſtituto interrogant, tum etiam poſteros noſtros, ſi quos Deo volente imitatores, vnquam habebimus huius viæ,* [26] *Quam cum multas, magnaſq; habere annexas difficultates fuerimus experti opportunũ iudicauimus, etiã*

24 De Officio diuino recitando.

25 In victu, & veſtitu ſequendus nobis vſus honeſtorum ſacerdotum.

Periodus.

26 Ad profeſſionem non admittatur niſi diu multumque probati.

ſtatuere, nequis ad profeſſionem, in hac Societate emittendam, niſi diuturnis, & diligentiſſimis probationibus (prout in Conſtitutionibus declarabitur) eius vita, & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia re vera, hoc inſtitutum omnino humiles, & prudentes in Chriſto, & in Chriſtianæ vitæ puritate, ac literis conſpicuos exigit. Imò, & ij, qui in Coadiutores tam in ſpiritualibus, quàm in corporalibus, & in Scholares admittentur, [27] quorum vtrique, poſt ſufficientes probationes, & tempus in Conſtitutionibus expreſſum, vota ſua, ad deuotionem, & meritum maius, non quidem ſolennia, [28] (præter aliquos, qui de licentia Præpoſiti Generalis, propter ipſorum deuotionem, & perſonarum qualitatem, tria vota huiuſmodi ſolennia facere poterunt) ſed quibus teneantur, quandiu Præpoſitus Generalis in Societate eos retinendos eſſe cenſuerit, emittere debeant, prout in Conſtitutionibus latius explicabitur, [29] non niſi diligenter examinati, & idonei reperti, ad eundem finem Societatis, admittantur ad hanc IESV Chriſti militiam, qui tenuibus cœptis noſtris fauere dignetur, ad gloriam Dei patris, cui ſoli ſit ſemper decus, & honor in ſæcula, amen.

27 Coadiutores, & Scholares, vota ſua debent emittere.

28 Aliqui tria vota ſolennia emittere poſſunt.

29 Nõ niſi idonei Coadiutores admittendi.

amen. 30 *QVAPROPTER conſiderantes, nihil, quod pium ſanctumq́ue non ſit, in dicta Societate, eiuſq́ue laudabilibus inſtitutis, ac exemplari Ignatij, & aliorum Sociorum prædictorum vita, & moribus reperiri, eaq́ue omnia ad ſuorum, & aliorum Chriſti fidelium animarum ſalutem, & fidei exaltationem tendere Socios, ac illorum Coadiutores prædictos, & ipſius Societatis Scholares à quibuſuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſq́ue eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, illoſq́ue ſub noſtra, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcipientes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, erectionem, & inſtitutionem Societatis, ac extenſionem numeri illius Sociorum, ac receptionis, & admiſſionis Coadiutorum,*

30 Approbatur Societas & eius inſtitutum.

Nihil non ſanctũ in inſtituto noſtro.

31 *ac omnia, & ſingula, Priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi, & alterandi, ſtatuta, & ordinationes, ac alia*

31 Omnia priuilegia pri⁹ conceſſa cõfirmantur.

quæuis indulta eiſdem, Societati, & illius Præpoſito, per prædeceſſorem noſtrum, & Sedē huiuſmodi, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis conceſſa, & confirmata, ac deſuper confectas, tam ſub plumbo, quàm in forma breuis literas, & in eis cōtenta, ac inde ſecuta quæcunque, perpetuò approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adiicimus, ſupplentes omnes, & ſingulos tam iuris, quàm facti defectus, ſiqui interuenerint, in eiſdem: Eaque omnia & ſingula perpetuæ, & inconcuſſæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, & ſic per quoſcunque Iudices, & commiſſarios, quauis auctoritata fungentes (ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, interpretari, atque decidi debere, necnon quidquid ſecus ſuper his per quoſcunque, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. 32. Quocirca vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate eccleſiaſtica cōſtitutis, per Apoſtolica

Iudices qui aſsiſtant.

ſcripta

ſcripta mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe vel alium, ſeu alios, præfatis Præpoſito, et Societati in præmiſsis, efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra ſingulas prædictas, et præſentes literas plenum effectum ſortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obſeruari: non permittentes quenquam cõtra illarũ tenorẽ quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoſlibet, et rebelles per cenſuras eccleſiaſticas, et alia iuris opportuna remedia (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, ac cenſuras prædictas legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, etiam iteratis vicib⁹ aggrauando: inuocato etiã ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis. 33 *NON obſtantibus conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, et ſingulis, quæ in literis prædictis idẽ prædeceſſor noſter voluit non obſtare, cæteriſq; cõtrariis quibuſcunq; aut ſi aliquib⁹ cõmuniter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpẽdi vel excõmunicari nõ poſsint, per literas Apoſtolicas nõ faciẽtes plenã et expreſsã, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mẽtionem. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam*

33 Non obſtantibus &c.

noſtræ

noſtræ abſolutionis, ſuſceptionis, approbationis cõfirmationis, adiectionis, ſuppletionis, decreti, declarationis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M. D. L. Duodecimo Kalendas Auguſti: Pontificatus noſtri Anno Primo.

F. de Mendoça.
Fed. Cardinalis Cæſius.

ALIAE

ALIAE LITERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM IVLII III.

Quibus omnes facultates pri⁹ cõceſſæ Societati IESV confirmantur. Et præter alia Priuilegia, confertur poteſtas abſoluẽdi ab hęreſi, diſpenſandi circa ieiunia, & Scholaſticos ad gradum Doctoratus promouendi, Anno M. D. LII.

Dilecto Filio Ignatio, de Loyola Præpoſito Generali Societatis IESV.

IVLIVS PAPA III.

Dilecti Filij, Salutem, et Apoſtolicam benedictionem. Sacræ Religionis, ſub qua dilecti filij, Societas IESV, reiectis ſæculi vanitatibus

nitatibus gratũ Altiſsimo præbet ſub humilitatis ſpiritu famulatũ, & feruentibus ſtudiis per exempla virtutum, & ſolidam doctrinam alios ad diuinæ Maieſtatis obſequia trahunt, fauor expoſcit, & deuotionis veſtræ merita nos inducunt, vt ea, quæ per Nos, & prædeceſſorẽ noſtrum tibi, & illis prouidè cõceſſa ſunt, Apoſtolicæ firmatis munimine roboremus, voſque amplioribus fauoribus & gratiis confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus veſtris, & animarum tum veſtrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis

1 Confirmantur priuilegia præcedentia.

per amplius conſulatur. [1] *Tuis itaque in hac parte nobis porrectis ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula, literas, facultates, indulgentias, etiam plenarias, conceſsiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, & indulta, tibi, & ad tui, & pro tempo*

2 Facultas diſpenſandi circa ieiunia, & cibos prohibitos.

re exiſtentis Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi diſpoſitionem conceſſa, [2] *necnon facultatem, inter alia, cum perſonis Societatis huiuſmodi circa ieiunia, & cibos prohibitos, per tẽ vel alios Societatem ipſam profeſſos diſpenſan-*

3 Facultas ab

di [3] *ac quoſcunq; à caſibus hæreſis, & aliis cõ-*

tra

tra fidem, & conſequentibus cenſuris quibuſcunque etiam per te, & ſucceſſores tuos, vel alios ſimiliter profeſſos ad id idoneos, per te, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalẽ Societatis huiuſmodi deputandos abſoluendi, & quantum opus ſit, in foro conſcientiæ diſpenſandi, per fœ. rc. Paulum Papam III. prædeceſſorem noſtrum, et forſan Nos tam in genere, quàm in ſpecie, & aliàs quomodolibet, & ſub quibuſcunque tenoribus, & formis conceſſa eorũ omniũ tenores, & cauſas, propter quas conceſſa ſunt, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, Apoſtolica auctoritate, ex certa noſtra ſcientia, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inconcuſſæ firmitatis robur adiicimus,

ſoluendi a quibuscunque caſibus hæreſis in foro cõſcientiæ.

4 *illaque inuiolabiliter obſeruari, & ſub quibuſuis derogationibus, reuocationibus, ſuſpenſionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac literis Apoſtolicis, etiam quaſuis clauſulas generales, vel ſpeciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & inſolitas, ac etiam irritantia decreta, ſub quacunque verborum forma, & expreſſione in ſe continentia ac Cancellariæ Apoſtolicæ*

4 Prædicta Priuilegia ſub quibuſuis derogationibus nõ comprehendi.

licæ regulis, ſeu conſtitutionibus Apoſtolicis quomodolibet, pro tempore factis, & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, ſeu ea reuocari, aut alterari nullatenus poſſe: ſicq́ue per quoſcunque Iudices & Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, in quauis cauſa, & inſtantia (ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quidquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus: [5] *Et nihilominus, vt tu, & Societas huiuſmodi quietius, & deuotius in humilitate ſpiritus, Altiſsimo gratum præbere poſsitis famulatum, facultatem, & licentiam anteponendi, & poſtponendi officium diuinũ, aliàs vobis conceſſam ad hoc, vt tu, & pro tempore exiſtentes religioſi Societatis huiuſmodi ex legitimis, ac iuſtis cauſis (in quo tuam, & ſucceſſorum tuorum Præpoſitorum Generalium pro tempore exiſtentium, & aliorum, quos ad hoc ſubſtitueritis, conſcientiam oneramus) officium ipſum celebrationi Miſſæ liberè, & abſq; conſcientiæ ſcrupulo poſtponere poſsitis, aucto-*

5 Facultas præponẽdi ac poſtponendi officium diuinum.

ritate

ritate, & tenore prædictis extendimus, & ampliamus. [6] *Ac inſuper tibi, & aliis Præpoſitis Generalibus Societatis huiuſmodi pro tempore exiſtentibus, & aliis, quibus ad hanc commutationem, auctoritatem veſtram communicaueritis, vt recitationem officij huiuſmodi pro iis, qui ob infirmitatem, vobis videbuntur excuſandi, in aliud opus pium, ſeu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio veſtro commutare:* [7] *necnon Scholaribus Collegioruꝫ Societatis huiuſmodi in Vniuerſitatibus alicuius ſtudij generalis exiſtentium, quòd ipſi (ſi præuio rigoroſo, et publico examine in eiſdem Vniuerſitatibus idonei reperti fuerint, et Rectores Vniuerſitatum huiuſmodi eos gratis, et amore Dei abſque aliqua pecuniarum ſolutione promouere recuſauerint) in Collegiis prædictis, à Præpoſito Generali, pro tempore exiſtenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpoſitis, vel Rectoribus huiuſmodi Collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, ſeu Magiſtris, per eosdem eligendis,* [8] *Scholaribus verò Collegiorū eorundem, extra Vniuerſitates exiſtentium, ſtudiorum ſuorū, cur-*

6 Facultas infirmis commutandi officium diuinum.

7 Quomodo noſtri in Vniuerſitatibus poſſint ad gradus promoueri.

8 Noſtri extra Vniuerſitates poſſunt ad gradus promoueri.

ſu abſoluto, & rigoroſo examine præcedente, à dicto Præpoſito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpoſitis, vel Rectoribus huiuſmodi Collegiorum, cum duobus, vel tribus Doctoribus, vel Magiſtris, per eosdem eligendis, quoſcunque Baccalaureatus, ac Magiſterij, Licentiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpoſitis, vel Rectoribus cum Doctoribus huiuſmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipſos promouere, eisdemque Scholaribus, vt poſtquam promoti fuerint, in eis le-

9 *gere, diſputare, ac quoſcunque alios actus ad hæc neceſſarios facere, & exequi,* [9] *ac omnibus, & ſingulis priuilegiis, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratiis, & indultis, ac omnibus, & ſingulis aliis, quibus alij in quibusuis Vniuerſitatibus ſtudiorum huiuſmodi, rigoroſo examine præuio, ac aliàs iuxta inibi obſeruari ſolitos, & requiſitos vſus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure, vel conſuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum,*

Priuilegia eorũ qui ad gradus promouentur.

non

non ſolùm ad ipſorum inſtar, ſed pariformiter, & æquè principaliter abſque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi gradus huiuſmodi in eiſdem Vniuerſitatibus, & non eorum Collegiis huiuſmodi accepiſſent: [10] Præpoſitis quoque inferioribus à te, & pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præſertim in locis Indiarum, & aliis remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipſi quæcunque, gratias, facultates, conceſſiones, & indulta eis, per te, & eundem Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem, pro tempore exiſtentes, communicata, & conceſſa, quibuſuis aliis perſonis de Societate huiuſmodi Profeſſis, eis benè viſis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpoſitorum Generalium pro tempore exiſtentium licentia, communicare, & concedere poſſint. [11] Et inſuper religioſis Societatis huiuſmodi pro tempore ſenio confectis, aut aliqua infirmitate grauatis, & ad operandum in vinea Domini non idoneis, etiam Profeſſis, vt in Collegiis, Societatis huiuſmodi de tui, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Gene-

10 Prępoſiti inferiores gratias ſibi cõmunicatas, cõmunicare poſſunt.

11 Profeſsi ſenes, vel infirmi poſsũt oum faculta te Generalis in Collegiis habitare.

ralis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, ſeu communicauerint, licentia morari, & ex illorum redditibus, & prouentibus ſe ſuſtentare, abſque aliquo conſcientiæ ſcrupulo, liberè, & licitè valeant, plenam & liberam, auctoritate & tenore præmiſſis, facultatem, & licentiā concedimus: [12] *NON obſtātibus quibuſuis Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, ordinationibus, ac Societatis, & Vniuerſitatum huiusmodi, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cōſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem Societati, & Vniuerſitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis etiā derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & inſolitis clauſulis irritantibusque, et aliis decretis, etiam Motu proprio, et de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac aliàs quomodolibet conceſſis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumq; totis tenorib⁹ ſpecialis, ſpecifica, et expreſſa, mētio, aut quæuis, alia expreſſio habenda foret, te-*

12 Non obſtātibus. &c.

nores

nores huiuſmodi, præſentibus pro ſufficienter expreßis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreßè derogamus, cæteriſq; contrariis quibuſcũque. 13 Verùm, quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca deferre: volumus, et eadem auctoritate decernimus, quòd ipſarum tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, vel perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, aut curiæ eccleſiaſticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forẽt exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, Die XXII. Octobris, M. D. LII. Pontificatus noſtri Anno Tertio.

13 Tranſumptis habeatur fides.

Gal. Aquinas.

LITERAE

PII IIII.

LITERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR.

& de nouo conceditur Societati facultas erigendi Collegia, Domos, Eccleſias, & Oratoria, etiam intra centũ quadraginta cannas. à Couentibus aliarum Religionum, Anno M. D. LXI.

Dilectis filiis Præpoſito Generali, & Vniuerſæ Societati IESV.

PIVS PAPA IIII.

DILECTI Filij Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Et ſi ex debito paſtoralis officij, ſingulos Religioſos, qui ſpretis hu-

ius

ius tranſitorij ſæculi pompis, iugum Religionis libenter amplexi, propriam voluntatem abnegare, & in cælis theſauros ſuos reponere decreuerunt, paterna dilectione proſequamur: ad illos tamen, qui ſicut nomen Sociorum I E S V aſſumpſerunt, ita opere, doctrina, & exemplis, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum imitari, & eius veſtigia ſequi nituntur, maioribus fauoribus, & gratiis proſequendum inuitamur. [1] *Cùm itaque, ſicut accepimus, aliàs poſtquam vos, quibus dudum antea per ſpeciale priuilegium vobis per fæ. re. Paulum Tertium conceſſum, & Iulium etiam Tertium prædeceſſores noſtros confirmatum: vt quæcunque Domos, Eccleſias, & Collegia Societatis I E S V, cum omnibus ad id neceſſariis, & opportunis, conſtrui ac ædificari, facere ac loca pro huiuſmodi conſtructionibus, vobis pro tempore conceſſa recipere poſſetis, indultum fuerat: decreto etiam in literis eorundem prædeceſſorum deſuper confectis appoſito, quòd Domus, Eccleſiæ, Collegia, cellæ, & Oratoria, vbilibet per vos, pro tempore constructa, ſeu vobis donata, eo ipſo quòd ædificata, vel donata*

I Conceſsio Pauli iij. & confirmatio Iulij iij. de erigẽdis Collegiis, & Domibus Societatis.

nata forent, Apoſtolica auctoritate erecta, approbata, & confirmata eſſent, & eſſe cenſerẽtur, ac aliàs, prout in literis prædictis latius contineri dicitur: Vosq́ue in vim Priuilegij ſic vobis conceßi, & poſtea, vt præfertur confirmati, in diuerſis mundi partibus, quamplura Collegia Domos, & Eccleſias dictæ Societatis, etiam in locis intra centum quadraginta cannas, ab aliis religioſis locis diuerſorum ordinum, etiam Mẽdicantium conſiſtentibus erexeratis, in Dei laudem, & honorem, ac Chriſtianæ religionis non modicum incrementum: [2] *cùm poſtmodum, vos dicto veſtro Priuilegio vtendo, vnum Collegium eiusdem Societatis in ciuitate Palentina, & fundo vobis, ad id donato, iuxta quendam conuentum ordinis fratrum Minorũ ſancti Franciſci de obſeruantia, erexiſſetis, ſeu iam erectum, & vobis donatum accepiſſetis: Dilecti filij fratres dicti conuentus, prætendentes Collegium prædictum ſtantibus Priuilegiis dicto ordini fratrum Minorum conceßis, conſtrui ſeu erigi non poße, ſe præmißis oppoſuerũt, & vos deſuper moleſtare velle, ſe iactauerunt, & iactant.* [3] *Nos qui inter ſeruos Chriſti pacem, & traquillitatem intimis deſidera-*

Vſus huius cõceſsionis & poſſeſsio.

2 Impeditur erectio collegij Palẽt.

3 Commẽdatur, Societas.

ſideramus affectibus, attendentes quantum dicta veſtra Societas in Eccleſia Dei hactenus fructum attulerit, & quantum in futurum, Deo dante, ſit allatura, & propterea vos præ cæteris aliis Religioſis maioribus fauoribus, & gratiis fore meritò proſequendos. 4 *& cupientes quòd Collegium ſic per vos indicta ciuitate Palentina erectum, ſeu vobis donatum, ad debitum vlteriorem effectum perducatur: Motu proprio, non ad veſtram, vel alicuius pro vobis, nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex noſtra certa ſcientia, & ſpontanea voluntate, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, literarum prædictarum, nec nō Priuilegiorum dictorum fratrum Minorum veriores tenores, ac alia in præmiſsis, etiam forſan de neceſsitate exprimenda pro expreſsis habentes: vosque à quibuſuis excomunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſiquibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes: vobis, vt Collegium per vos in di-*

4 Approbatur erectio Collegij Palent.

cta Ciuitate Palentina, vt præmittitur, ere-ctum inhabitare, & inhabitari, ac in eo omnia & ſingula, quæ in aliis eiusdem Societatis Collegiis fieri, & exerceri ſolent, fieri, & exerceri facere, liberè, ac licitè poßitis, & valeatis, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, de ſpecialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus, ac legitimam, & liberam facultatem impartimur, voſque à quibuſuis cenſuris, & pœnis, in vos præmiſſorum occaſione forſan

5 Facultas erigendi Collegia vbiq; terrarum.

latis, motu ſimili abſoluimus. [5] *Et vt via moleſtandi, & impediendi vos ſuper ſimilibus erectionibus in futurum cæteris præcludatur, Priuilegium, vt præfertur per præfatos prædeceſſores noſtros vobis conceſſum, & confirmatum, tam quoad dictum in Ciuitate Palentina erectum, quàm quoad alia quæcunque Collegia, Domos, Eccleſias, & oratoria in quibuſuis mundi partibus per vos hactenus erecta, & in poſterum erigenda, motu ſimili approbamus, & confirmamus, ac de nouo concedimus, illiq́ue perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus: ac oppoſitionem, & contradictionem dictorum fratrum Minorum, nul-*

lum vobis quoad dictum, et alia Collegia, Eccleſias, & Domos per vos hactenus erecta, & in poſterum erigenda, præiudicium attuliſſe, vel in futurum afferre poſſe, ſed priuilegium per nos confirmatum, & de nouo conceſſum huiuſmodi, perpetuò illæſum, & illibatum fore, & eſſe, ſicque per quoſcunque iudices, & cōmiſſarios, etiam S. R. Eccleſiæ Cardinalis, ac ſacri Palatij Apoſtolici cauſarum auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definiri, & interpretari debere: & quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. 6

Deputātur iudices conſeruatores.

6 *Quocirca vniuerſis & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, per præſentes, motu ſimili, mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte veſtra, aut alicuius veſtrum fuerint requi-*

ſiti,

ſiti, ſolenniter publicantes, vobisque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, vos decreto, confirmatione, conceſſione, indulto, licentia, facultate, & abſolutione, ac aliis præmiſſis pacificè gaudere, ac easdem præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, perpetuò inuiolabiliter obſeruari: Non permittentes vos ſuper eisdem præmiſſis, vel eorum aliquo, per dictos ordinis Minorum, vel alios aliorum quoruncunque ordinum Religioſos, ſeu locorum Ordinarios, aut alios quoſcunque iudices, & perſonas cuiuscunque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtant, & quacunque, etiam Pontificali, Regia, vel alia auctoritate fungantur, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, tacitè, vel expreſſè, quouis quæſito colore, vel ingenio impediri, moleſtari, vel aliàs quomodolibet inquietari: contradictores quoſlibet, & rebelles per cenſuras eccleſiaſticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

7 Non obſtãtibus.

7 *NON obſtantibus præmiſſis, ac fœlicis recordationis Bonifacij Octaui, prædeceſſoris noſtri, de vna, & in Concilio generali, de duabus*

diætis, dummodo nō vltra tres diætas quis, aucto ritate præſentium, ad iudicium trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, noſtriſque de iure quæſito non tollendo, & aliis Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, nec non dicti ordinis fratrum Minorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, 8 *Priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eidem ordini fratrum Minorum, & aliis quibuſuis, etiam Mendicantium ordinibus, illorumque ſuperioribus, etiam ſuper non ædificandis Eccleſiis, Domibus, & Collegiis aliarum Religionum intra cētum quadraginta cannas ab eorum cœnobiis, & conuentibus, ac aliàs ſub quibusuis tenoribus, & formis per quoſcunque Romanos Pontifices, & nouiſsimè per fœlicis recordationis Paulum Quartum prædeceſſores noſtros conceſsis, confirmatis, et innouatis, ac omnibus aliis, quæ præfati Paulus, & Iulius præ deceſſores noſtri, in eorum reſpectiuè literis voluerunt non obſtare, nec non quacunque lite inter vos, & fratres prædictos, ſeu alios cuiuſcunque ordinis, vel religionis exiſtant, coram quibuscunque Iudicibus, et in quacunque inſtantia*

8 Derogatur Priuilegiis quorũuis ordinum, quátum ad canas.

forſan

forſan pendente, cuius ſtatum, actus, & merita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, nomina- que, et cognomina Iudicum coram quibus pẽdet, præſentibus haberi volumus pro expreßis: Qui- bus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti de- rogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpe- cialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non tamen per clauſulas ge- nerales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreßio habenda, aut alia exquiſita forma ſer uanda foret, tenores illorum, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro expreßis habentes, illis aliàs in ſuo robore permã ſuris, hac vicè duntaxat motu ſimili ſpecialiter & expreßè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Dat. Romæ apud ſanctum Pe- trum, ſub Annulo piſcatoris, die xiij. Aprilis M. D. L X I. Pontificatus noſtri Anno Se- cundo.

Cæ. Glorierius.

LITERÆ

LITERAE APOSTOLICAE, EIVSDEM PII. IIII. IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR.

& extenditur facultas conceſſa Societati, circa conferendos gradus in artibus, & Theologia. Cõfirmatur etiam, & amplia tur exemptio. à qualibet decimarum, & impoſitionũ ſolutione, per Pau lum III. conceſſ. Anno. M.D.LXI.

Dilectis Filiis Præpoſito Generali, & Vniuerſæ Societati IESV.

PIVS PAPA IIII.

DILECTI Filij, Salutem, & Apoſtolicã benedictionẽ. [1] *Exponi nobis nuper feciſtis, quòd cũ veſtræ Societati per fœ. re. Iuliũ* I Conceſsio circa promouendos ad gradus.

Tertium

Tertium Romanum Pontificem prædeceſſorem noſtrum conceſſum ſit, vt eius Collegiorum, extra ſtudiorum generalium Vniuerſitates conſtitutorum, Scholares, abſoluto ſtudiorum ſuorum curſu, & rigoroſo examine præcedente, à Generali Præpoſito pro tempore exiſtente, vel de eius licentia, à quolibet ex Præpoſitis, vel Rectoribus Collegiorum Societatis huiuſmodi, cum duobus vel tribus Doctoribus, vel Magiſtris, ad id per eos eligendis quoſcunque Baccalaureatus, Licẽtiaturæ, Magiſterij, et Doctoratus in Artibus, et Theologia gradus accipere, & poſtquam promoti fuerint, in eis legere, diſputare, et alios quoſcunque actus ad id neceſſarios facere, & exequi:

2 Priuilegia eorum qui promouentur ad gradus in Societate.

[2] omnibuſque et ſingulis priuilegiis, prærogatiuis, immunitatibus, exẽptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratiis, & indultis, quibus alij in Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, rigoroſo examine præuio, ac aliàs iuxta illarum ordinationes, vſus, ritus, & mores pro tempore promoti, de iure vel conſuetudine, aut aliàs quomodolibet vti, potiri, &, gaudere poßint, non ſolùm ad eorum inſtar, ſed pariformiter, et æquè principaliter, abſque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere valeant

valeant in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi gradus in Vniuerſitatibus, & non in Collegiis huiuſmodi accepiſſent, [3] *ac dicta Societas ſua etiam in diuerſis vniuerſitatibus habere Collegia, in quibus artes liberales, etiam Theologia, aliaque literarum ſtudia diligẽter tractantur, et quorum ſcholares partim propter obligationes, & iuramẽta, per inibi promouendos præſtari ſolita, partim ob nimias, quæ ibi fieri ſolẽt impenſas, ab eiſdem Vniuerſitatibus, earumq; Rectoribus, & deputatis promoueri non expediat.*

3 Cur non expediat, vt nr̃i ptomoueantur in Vniuerſitatibus.

[4] *Præterea, quòd quanuis re. me. Paulus Papa iij. prædeceſſor, eandem Societatem, eiuſque perſonas à decimarum, & aliarum quaruncunque impoſitionum ſolutione exemerit, prout in ipſorum prædeceſſorum literis deſuper confectis plenius continetur: ipſique prædeceſſores in priuilegio huiuſmodi vobis conceſſo, eius intentionis fuiſſe credantur, quia tamen id diſcrtis verbis non vſquequaque explicatum, nec in exemptione vobis conceſſa huiusmodi, de Domibus probationis, & Collegiis eiuſdem Societatis, (non tamen profeſſorum Domus) quæ iuxta regularia illius inſtituta bona ſtabilia habent, aut habere poſſunt, ſpecialis mentio facta fuit, mo-*

4 Exemptio a decimarũ ſolutione.

leſtiam vobis inferri, ac Domus probationis, & Collegia veſtra præfata, ſuper exemptione huiuſmodi perturbari poſſe, tempore procedente timetis. [5] Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, quatenus priuilegiis, & exemptioni, ac deſuper confectis literis præfatis, pro firmiori illorum ſubſiſtentia, approbationis noſtræ robur adiicere, illaque, vt infra dicetur, declarare, ampliare, & aliàs in præmiſſis opportunè prouidere de begninitate Apoſtolica dignaremur. [6] Nos igitur, qui votiuum Religionis veſtræ profectum, ſyncero paternæ charitatis affectu libenter amplectimur, literarum prædictarum veriores tenores, ac quaruncunque litium, & cauſarum vobis per quoſcunque deſuper motarum ſtatum, & merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigātium, ac titulis eorum præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, priuilegia, & exemptionem, ac cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis literas, prædicta, & illorum rigore Domos, & Collegia veſtra vbilibet constructa, & alia inde ſequuta quæcunque iuxta tenorem literarum eorundem prædeceſſorum, Apoſtolica

5 Supplicatio pro parte Societatis.

6 Exemptionis prædictæ cōfirmatio, & noua conceſsio.

ſtolica auctoritate, ex certa ſcientia confirmamus, & approbamus, ac etiam plenariè innouamus, & de nouo quatenus ſit opus concedimus, nec non illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, omneſquè, & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem, ſupplemus:

7 *& nihilominus pro potiori cautela, vniuerſam Societatem, omniaque, & ſingula illius Domos probationis, & Collegia vbilibet conſiſtentia præſentia, & futura, eorumquè perſonas, fructus, redditus, prouentus, etiam bonorum eccleſiaſticorum, ſæcularium, & Regularium quorũcunque illis pro tempore vnitorũ, aliasquè res, & bona quæcunque à quibuſuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, perſonalibus, quartis, medietatibus, & aliis fructuum partibus, ſubſidiis, etiam charitatiuis, & aliis ordinaris oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defenſione patriæ, ac aliàs quomodolibet, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum inſtantiam, pro tempore impoſitis, etiam ſi in illorum impoſitione caueatur, quòd nulla prorſus exemptio cuiquam aduerſus illa ſuffragetur: ita quòd*

7 Exemptionis prædictæ declaratio, & extenſio.

*Societas , eiuſque Domus , Collegia , fru-
ctus , res & bona præfata ſemper ab illis , abſ-
que declaratione deſuper facienda , excepta
ſint , & eſſe cenſeantur , perpetuò liberamus*
8 *& eximimus , [8] & inſuper tibi moderno,*
Facultas cō ferendi gradus in Collegiis Societatis. *pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali di-
ctæ Societatis , vt per te , vel illum , ſeu ali-
quem , ex Præpoſitis , vel Rectoribus Collegio-
rum veſtrorum , tam in Vniuerſitatibus Stu-
diorum generalium , quàm extra illas vbilibet
conſiſtentium, in quibus ordinariæ Studiorum
artium liberalium , & Theologiæ lectiones ha
bebuntur, curſuſq; ordinarij peragentur,* [9] *vt*
9 Qui, et quo modo poſſunt a noſtris in Vniuerſitatibus ad gradus ꝓmoueri. *dictæ Societatis Scholares , & pauperes exter-
nos , qui dictas lectiones frequentauerint , &
etiam diuites (ſi Officiales Vniuerſitatum eos
promouere recuſauerint) cùm per examina-
tores veſtræ Societatis, idonei ſint inuenti (ſo-
lutis tamen per diuites ſuis iuribus Vniuerſita-
tibus) in veſtris Collegiis Vniuerſitatum qua-*
Quomodo vbi non eſt Vniuerſitas. *runcunque , & aliis extra Vniuerſitates cō-
ſiſten. Collegiis veſtris , alios quoſlibet Schola-
res , qui inibi ſub eorundem Collegiorum obe-
dientia , directione, vel diſciplina ſtuduerint,
ad quoſcunq; Baccalaureatus, Licētiaturæ, Ma
giſterij*

giſterij, & Doctoratus gradus præfatos, ad alias in reliquis iuxta literarum Iulij prædeceſſoris prædicti tenorem promouere, ipſique ſic promoti, priuilegiis, aliiſque in eiſdem literis contentis plenariè vti, potiri, et gaudere liberè, & licitè valeant, auctoritate præfata concedimus, & indulgemus, 10 *ac eiuſdem Iulij prædeceſſoris literas ad præmiſſa extendimus, & ampliamus, necnon præſentes literas, & in eis contenta de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis defectu, quouis prætextu, quæſitóue colore, nullo vnquam tempore notari, vel impugnari poſſe, nec ſub quibuſuis ſuſpenſionibus, reuocationibus, derogationibus, vel limitationibus ſimilium, vel diſsimilium gratiarum à nobis, & ſede Apoſtolica, ex quauis cauſa, pro tempore emanatis, vllatenus comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas fore, vobiſque, & vniuerſæ Societati, ſingularibuſque perſonis, & aliis præmiſsis omnino ſuffragari, & ſic in præmiſsis omnibus, & ſingulis, per quoſcũque Iudices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter*

IO Conceſsio Iulij iij. de gradibus extenditur.

iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, et definiri debere, ac quidquid ſecus à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritū, & inane decernimus.

II Deputātur Iudices conſeruatores.

II *Quocirca vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties, pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, vobisque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta quæcunque firmiter obſeruari, vosque priuilegiis, exemptione, ac aliis omnibus, & ſingulis præmiſsis pacificè frui, & gaudere: non permittentes vos deſuper, vel aliquem veſtrum, aut alios, quorum intereſt, per quoſcunque quauis auctoritate fungentes contra præmiſſa quomodolibet indebitè moleſtari: contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita,*

com-

compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. [12] *NON obſtantibus præmiſſis, & quibuſuis Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, & præſertim illa de non tollendo iure quæſito, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ viij. etiam prædeceſſoris noſtri, de vna, & Concilij generalis, de duabus diætis dummodo vltra tres diætas, aliquis auctoritate præſentium, ad iudicium non trahatur, nec non quibuſuis aliis Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, nec non quaruncunque Vniuerſitatum, ordinum, conuentuum, & aliorum locorum, etiam Iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis, illis, eorumque Superioribus, & perſonis in genere, vel in ſpecie, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam in forma Breuis, tam per nos quàm quoſuis prædeceſſores noſtros, ac etiam dictæ ſedis*

12 Non obſtātibus. &c.

Legatos, etiam ad quorunuis Imperatorum, Regum, Ducum inſtantiam, aut etiam Motu proprio, et ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut etiam Conſiſtorialiter, etiam per viam generalis legis, & ſtatuti perpetui quomodolibet cõceßis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiam Mari magno, Bulla aurea aut aliàs nuncupatis. Quibus omnibus etiam ſi pro ſufficienti illorum derogatione, de illis eorumque totis tenorib⁹ ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, et indiuidua, nõ autẽ per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreßio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreßis habentes illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreßè derogamus, contrariis quibuſcunque ſeu, ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint, per literas Apoſtolicas non facientes

13 Tranſumptis habeatur fides.

plenam, ac expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. [13] *Volumus*

 Pius 4.

nius autem, quòd præſentium Tranſumptis manu alicuius Notarÿ publici ſubſcriptis, & Sigillo alicuius Epiſcopi, vel perſonæ in eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides habeatur, quæ ipſis originalibus literis haberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, Dat. Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris, Die decimo nono Auguſti M. D. L X I. Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Cæ. Glorier.

BVLLA EIVSDEM PII IIII.

PER PIVM V. EDITA,

Qua Priuilegium Pauli III. contra Societatis Apoſtatas cõfirmatur, & ampliatur: ita vt quicunque poſt vota, citra facultatem è Societate diſceſſerit, niſi ad Carthuſienſium ordinẽ tranſcat, ipſo facto ſit excommunicatus.

Anno M. D. LXV.

In nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, Amen.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei ad perpetuã rei memoriam.

Procemium Bullæ.

AEquum reputamus, & rationi conſonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu literæ Apoſto-

Apoſtolicæ ſuper illis confectæ non fuerint, ſuum conſequantur effectum. [1] *Dudum ſiquidem fœ. re. Pio Papæ iiij. prædeceſſori noſtro, pro parte chariſsimi in Chriſto filij noſtri tunc ſui, Sebaſtiani Portugalliæ, & Algarbiorum Regis illuſtris, ac dilectorum filiorum Præpoſiti Generalis, & Religioſorum Societatis IESV, expoſito quòd licet aliàs piæ memoriæ Paulus Papa Tertius etiam prædeceſſor noſter, in ſui, dictæque Societatis fauorem inhibuiſſet, ne quis poſt emiſſa vota in dicta Societate, ſecundum illius conſtitutiones ſiue profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue coadiutor Societatis huiuſmodi ille eſſet, ad quenuis alium ordinem, etiam per ſedem Apoſtolicam approbatum, (ordine Carthuſienſium duntaxat excepto) niſi de expreſſa ipſius Præpoſiti, aut Sedis licentia transferri poſſet. Volens, & concedens quòd Generalis, & alij inferiores Præpoſiti dictæ Societatis, per ſe, vel per alios, ſic egreſſos, & alios quoſcunque dictæ Societatis Apoſtatas, in quocunque habitu illos contingeret inueniri, excommunicare, capere, & incarcerare, aut aliàs ſuæ diſciplinæ ſubmittere, & ad id, ſi opus foret, auxiliũ brachij ſæcularis inuocare liberè,*

1 Conceſsio Pauli iij. cõtra Apoſtatas Societatis.

liberè, & licitè valerent, prout in ipſius Pauli prædeceſſoris literis deſuper confectis plenius dicebatur contineri, ac inhibitio, voluntas, & conceſsio Pauli prædeceſſoris huiuſmodi, quæ tranquillitatem, conſeruationem & commune bonum dictæ Societatis concernebant, ab omnibus illius Religioſis humiliter ſeruari debuiſſent, [2] *nihilominus nonnulli animi leuitate, vt credebatur ducti, ac quietem labori, cui proculdubio Religioſi Societatis huiuſmodi pro excolenda, & propaganda Chriſtiana religione continuò erant expoſiti, ac priuatum commodum, publicæ, tam dictæ Societatis, quàm Chriſtianæ reip. vtilitati indiſcretè præferentes, fucatiſque coloribus aſſerentes, ſe id facere ob frugem melioris vitæ, aut ſtrictioris obſeruantiæ, ſe non obtenta Superiorum licentia, ad alios, etiam fratrum Mendicantium ordines tranſire poſſe iactabant, & forſan aliqui de facto iam tranſierãt. Alij verò (quod turpius erat) ambitioſa cupiditate moti, poſtquam ſe Deo dediderant, ſæculi libertatem quærentes, ad illud reuerti, & in illo palàm degere non dubitauerant, nec dubitabant, in animarum ſua*

2 Cur aliqui è Societate ad religiones alias trã ſire voluerint.

ſuarum detrimentum, ac Societatis prædictæ non modicum præiudicium, & iacturã. [3] *Et niſi opportuno aliquo remedio, dictæ Societatis indemnitati, tranquillitati, & cõſeruationi conſuleretur, verendum erat ne Societas ipſa, quæ in erudiendis, & docendis viris, qui Chriſtianæ Reip. per verbi Dei prædicationem prodeſſent, & catholicam fidem in remótiſsimis, etiam Braſiliæ partibus propagarent, & ſeminarent, ſedulò intendebat, taliter deluſa, & defraudata viris, ſua impenſa, & labore edoctis, careret literatis, qui operam in vinea Domini, iuxta ipſius Societatis inſtituta, morẽque, præſtari, & exerceri ſolitam, valerent adimplere.* [4] *Idcirco pro parte, tam Sebaſtiani Regis, ſe, & Religioſorum Societatis huiuſmodi opere, & doctrina plurimum vti aſſerentis, quàm Præpoſiti Generalis, ac religioſorum præfatorũ eidem Pio prædeceſſori, humiliter ſupplicato, quatenus ipſius Societatis quieti, & conſeruationi proſpicere, ac aliàs in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaretur præfatus Pius prædeceſſor,* [5] *qui votis illis, quæ dictæ Religionis profectum concernebant, Catholicis Regibus preſertim inſtantibus*

3 Non eſt cur Societas careat viris a ſe edoctis.

4 Supplicatio pro parte Societatis.

5 Conceſsio Pij 4. cõtra Apoſtatas.

bus

bus gratũ præbere ſolebat aſſenſum, eosdem Sebaſtianum Regem, ac Præpoſitum, & vtrũque eorum, à quibusuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, et interdicti, aliisque eccleſiaſticis ſentẽtiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtebant, ad effectum infraſcriptorum duntaxat conſequendum, abſoluens, & abſolutos fore cenſens: nec non veriores literarum Pauli prædeceſſoris, ac Conſtitutionum Societatis prædictarum tenores, nec non modum, formam, & qualitates votorum in ipſa Societate, tam per profeſſos, quàm coadiutores, et Scholares ſuos huiuſmodi emitti ſolitorum, pro expreſſis habens, [6] *huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus, ſub Dat. vidilicet ſexto Kal. Decembris Pontificatus ſui Anno Sexto: quòd nullus dictæ Societatis religioſus in literis Pauli prædeceſſoris huiusmodi expreſſus, poſt emiſſa vota ſecundum illius conſtitutiones, ſiue profeſſus, ſiue Scholaris, ſiue coadiutor cuiuſcunque ſtatus gradus ordinis, vel conditionis ille foret, à dicta Societate exire, aut recedere, & prætextu cuiuſuis indulti, ab eodem Pio prædeceſſore, vel alio Romano Pontifice pro tempore*

6 Nullus poſt emiſſa vota poteſt a Societate recedere.

pore exiſtente, ſeu illius maiore Pœnitentiario,
aut aliquo Nuntio, vel Legato, etiam de late-
re impetrati, vel impetrandi, quod etiam ex
tunc ſurreptitium idem Pius prædeceſſor decla-
rauit, abſque expreſſa ſuperioris ſui licentia 7
ad id ab eo ſpecialiter obtenta, [7] etiam quæſito
colore ob frugem melioris vitæ, aut ſtrictioris
obſeruantiæ ad quenuis alium, etiam Minorū,

Nec tráſire ad alium ordinem pręter Carthuſienſium.

vel aliorum fratrum Mendicantium, aut Ciſter
cienſium, vel ſancti Benedicti, aut aliorum Mo-
nachorum ordinem tranſire, vel etiam per ſupe
riores ordinum huiuſmodi ſuorum, vt Mona- 8
ſteriorum (præfato ordine Carthuſienſium
duntaxat excepto) recipi, ſeu admitti poſſet,
ſeu præſumeret, [8] ſub pœna excommunica-
tionis, tam per recipiētes quàm receptos, ac rece-
dentes præfatos ipſo facto incurrenda, & quam

Recedentes & eos recipientes incurrūt ipſo facto excōmunicationē, Papæ reſeruatam.

idem Pius prædeceſſor, ex tunc contra quēlibet
transgreſſorem quomodolibet in præmiſſis pro-
tulit, & a qua ſic innodatus, præterquam in mor
tis articulo, ab alio, quàm Romano Pontifice, vel
Superiore Societatis huiuſmodi, abſolui non poſ 9
ſet. Quodque nihilominus ſecus facta non te
nerent, & nullius exiſterent efficaciæ, vel mo-
menti, [9] & inſuper, qui pro tempore ab ipſa

Recedētes, infra quod tēpus, aliū ordinē tenētur ingredi.

Societate

Societate ad Carthuſienſium præfatum, vel de ſuperioris licentia, ad alium ordinem tranſire vellent, ad Carthuſienſium videlicet infra tres menſes à die quo ab ipſa Societate receßiſſent, ad alium verò ordinem infra tempus eis à dicto Superiore præfigendum accedere, illoſque actualiter ingredi, & ſi in illis permanere nollēt, aut non poſſent, abſque vlla mora ad dictam Socie-

10 *tatem regredi tenerentur, ſub pœna excōmunicationis præfata,* [10] *quam tam ipſi Religioſi, quàm ipſos recipientes, vel eis auxilium, conſilium, vel fauorem præſtantes, etiam incurrerent.* [11] *Et nihilominus ſiquis ex Religioſis*

Quam pœnam incurrunt eos recipiētes, auxilium dantes, &c.

11 *præfatis, animo indurato aliquid in cōtrarium attentare præſumeret, vel à dicta Societate, poſt in ea emiſſa vota, vt præfertur, abſque ſuperioris licentia exiret, & in ſæculo, vel alio etiam Regulari loco degere præſumeret, liceret dicto Generali, aliiſque dictæ Societatis Præpoſitis, & Superioribus, eoſdem tranſgreſſores, & exeuntes, tanquam Apoſtatas, etiam per auxilij ſæcularis brachij inuocationem, ſummariè & ſine figura iudicij, ad dictam Societatem reuocare, capere, & incarcerare, ac debitæ pœnitentiæ ſubiicere, auctoritate Apoſtolica, perpetuò ſtatuit*

Facultas procedendi contra Apoſtatas.

tuit, ordinauit, præcepit, atque mandauit,
12 *Ac inſuper eidem Societati, illiusque Generali, ac aliis Præpoſitis, & ſingularibus perſonis: quòd omnibus, & ſingulis priuilegiis, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, gratiis, & indultis per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores ſuos ſingulorum Mendicantium fratrum ordinibus, illorumque ſuperioribus, & fratribus, in genere, vel in ſpecie, etiam ſuper ſuis Religioſis alterutrum non recipiendis, quomodolibet conceſſis, & approbatis, ac quibus illi vtebantur, potiebantur, & gaudebant, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valerent, eadem auctoritate conceſſit, & indulſit. Et ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcunque iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac quid quid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contingeret irritum, & inane decreuit.* 13 *NON obſtantibus præmiſſis, ac recolendæ memoriæ Innocentij Papæ iij. ſimiliter prædeceſſoris noſtri,*

12 Communicatur Societati omnia priuilegia, ordinũ Mẽdicantium.

13 Non obſtãtibus, &c.

ſtri, quæ incipit, Licet, & aliis quibusuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non ordinum prædictorum, & aliis, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Mendicãtium, & aliis quibusuis ordinibus, eorumq́ue Superioribus, & perſonis, ſub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq́ue, efficacioribus, & inſolitis clauſulis irritantibusq́ue, & aliis decretis quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam, ſi de illis, eorũque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales, idem importantes mentio, ſeu quæuis expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad id ſeruanda foret, idem Pius prædeceſſor, illorum omnium tenores pro ſufficienter expreſſis habens, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ea vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſè derogauit, cæterisq́ue contrariis quibuſcunque.

14 Confirmat Pius 5. conceſsionem, Pij 4.

14 *Ne autem de abſolutione, ſtatuto, ordinatione,*

tione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, conceſſione, decreto, & derogatione præfatis, pro eo, quod ſuper illis, ipſius Pij prædeceſſoris eius ſuperueniente obitu literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ipſique Sebaſtianus Rex, ac Præpoſitus, & Societas huiuſmodi illorum fruſtrentur effectu, volumus, & ſimiliter dicta Apoſtolica auctoritate decernimus, [15] quòd ſtatutum, ordinatio, inhibitio, præceptũ, mandatum, indultum, conceſſio, decretum, & derogatio Pij prædeceſſoris huiuſmodi, perinde à dicta die ſexto Kalendas Decembris, ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Pij prædeceſſoris literæ ſub eiuſdem diei Dat. confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur, quodq́ue præſentes literæ, ad probandum plenè abſolutionem, ſtatutum, ordinationem, inhibitionẽ, præceptum, mandatum, indultum, conceſſionẽ, decretum, & derogationem Pij prædeceſſoris huiuſmodi, vbique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculũ requiratur. [16] Quocirca venerabilibus fratribus noſtris Toletan. Et Auinionen. Archiepiſcopis, ac Epiſcopo Leodien. per Apoſtolica ſcripta manda

15 Cõtra Apoſtatas cõceſſio a die 26. Nouẽ. Anno, 1565. ſortitur effectũ

16 Deputãtur Iudices cõſeruatores.

mus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Sebaſtiani Regis, vel Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi fuerint requiſiti ſolenniter publicantes, eiſque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos ſtatuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, conceſſione, decreto, & derogatione prædictis pacificè frui, & gaudere: non permittentes eos, vel eorum aliquem deſuper per quoſcunque quauis actoritate fungentes quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoslibet, ac inobedientes, & rebelles, per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, nec non legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, illos cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarando, eaſque etiam iteratis vicibus aggrauando, & auxilium brachij ſæcularis, ſi o-

17 Non obſtantibus &c.

pus fuerit, inuocando. [17] *NON oſtantibus Sanctæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII.*

etiam

etiam prædeceſſoris noſtri, qua cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam diætam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à dicta ſede deputati extra ciuitatem vel diœceſim in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque procedere, aut alij, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo quis vltra tres diætas auctoritate præſentium, ad iudicium non trahatur: & aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, contrariis quibuscunque omnibus ſupradictis, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſiquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe noue-

rit incurſurum. Datū Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quinto, ſexto decimo Kal. Februarij, Pontificatus noſtri Anno primo.

Io. Bapt. Fauchier.

F. de Torres.

BVLLA

BVLLA, QVA OMNIS FACVLTAS CONTRACTVS CELEBRANDI, ET INSTRVMENTA CONFICIENDI,

cōceditur Præpoſito Generali: cōfirmatis in hoc conſtitutionibus ac Priuilegiis Societatis. Forma etiā in bonorum alienationibus obſeruanda præſcribibitur. Anno M.D.LVIII.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INnumerabiles [1] *fructus, quos, benedicēte Dño, Chriſtiano orbi Societas IESV, viros literarū præcipuè ſacrarū ſciētia, Religione, vita exem-* I Procœmium Bullæ. Ampla commēdatio Societatis.

ta exẽplari, morũque ſanctimonia perſpicuos, multorum religioſiſſimos præceptores, ac verbi diuini etiam apud longinquas, & barbaras illas nationes, quæ Deum penitus non nouerunt, optimos prædicatores, & interpretes producendo, fœliciſſimè hactenus attulit, & adhuc ſolicitis ſtudiis, afferre non deſiſtit, animo ſæpius reuoluentes noſtro, libenter non ſolùm ea, quæ aliàs, in ipſius Societatis fauorem à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, nobisque, & aliis emanata ſunt, vt firmius ſubſiſtant, cùm à nobis petitur, Apoſtolicæ, & perpetuæ firmitatis robore, verùm etiam Societatem ipſam, quantum nobis, ex alto conceditur, ſpecialibus fauoribus, & gratiis munimus.

2 Petitio ex parte Societatis.

2 Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religioſorum dictæ Societatis petitio continebat, quòd literis tam fœlicis recordationis Pauli tertij ſub Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo ſexto, quàm piæ memoriæ Iulij tertij Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, ſub Milleſimo quingenteſimo quinquageſimo annis Incarnationis Dominicæ, reſpectiuè confectis, per dictorum

Collegiorũ gubernatio penes Generalẽ, vel Societatẽ exiſtit.

Ponti-

Pontificum ſucceſſores, & Nos confirmatis in fauorem ipſius Societatis emanatis, ac illius conſtitutionibus, omnimoda Collegiorum ipſius Societatis gubernatio, ad pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem, vel ipſam Societatem ſpectet. Indeque fit, vt neque Collegia præfata Capitulum habeant, neque capitulariter, ad quæuis peragenda congregentur, [3] *omniſque facultas celebrandi contractus, ex eiſdem Conſtitutionibus penes Præpoſitum præfatum reſideat, quod etiam Generalis Congregatio, ad commodiorem Societatis huiuſmodi negociorum expeditionem, vtile, imo neceſſarium iudicans voluit, & publico inſtrumento decreuit, & declarauit. Quare pro parte eorundem Religioſorum nobis humiliter ſupplicatum fuit, quatenus literis, & Conſtitutionibus, ac voluntati, decreto, & declarationi præfatis pro illorum firmiori ſubſiſtentia, robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere, ac præmiſſa eidem Societati de nouo concedere, aliaſque in præmiſſis opportunè prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.* [4] *NOS igitur, qui Societatem præfatam, nobis, & Apo-*

In Collegiis capitulariter non congregantur.

3 Facultas celebrandi cōtractus, ad Generalem ſpectat iuxta nr̃as conſtitutiones.

4 Conceſsio Sum. Pont.

 ſtolicæ

ſtolicæ ſedi apprimè charam ſingulari, paternoque amore proſequimur, Religioſos præfatos, eorumque ſingulos, à quibusuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectus præſentium duntaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. [5] *Nec non literarum & conſtitutionum, ac decreti, & declarationis prædictorum tenores, ac Dat. præſentibus, pro expreſsis habentes: huiuſmodi ſupplicationibus inclinati literas, & conſtitutiones, ac voluntatem, & decretum, nec non declarationem prædicta, prout præmiſſa concernunt, ex certa ſcientia Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpertuò confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus.*

5 Superiora confirmat Pontifex.

6 Facultas celebrandi cõtractus, &c.

[6] *Ac etiam quatenus opus ſit, dictæ Societati quòd ad faciliorem, & commodiorem negotiorum Societatis huiuſmodi expeditionem, penes modernum, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem præfatæ Societatis,*

ſit

ſit omn moda facultas quoſuis contractus ſeu diſtractus, vt emptionum, venditionum, aliarūque alienationum, conſenſuum, ac obligationū, & ceßionum quarunlibet rerum temporaliū mobilium, & immobilium, etiam in beneficialibus, ac ſpiritualibus, aliiſque negotiis quibuſcunque etiam præiudicialibus: [7] *ac etiā* 7
inſtrumenta quæcunque celebrandi, tam per ſe, Inſtrumenta conficiēdi.
quàm de eius licentia, per aliquem, vel aliquos ex ſuperioribus illorum Collegiorum, vel Domorum, ad quos pertinent res tractandæ, iuxta eorum inſtitutum: [8] *Nec non ad ven-* 8
dendum, quoſuis cenſus, non tamen perpetuos ſuper bonis ſtabilibus Collegiorum vel Domorū Societatis in eorundem Collegiorum, vel Domorum euidentem vtilitatem vel neceßitatem, Vendendi etiam cenſus non perpetuos.
[9] *Habita tamen quod ad omnem ſpeciem* 9
alienationis attinet, à ſede Apoſtolica licentia alienandi, vel eiuſdem alienationis confirmatione, in caſibus tamen illis duntaxat, in quibus aliàs, abſque dicta licentia ſedis præfatæ alienatio fieri non poſſet: quarum, licentiæ videlicet & confirmationis, etiam ſolam In alienationibus neceſſaria eſt facultas Sedis Apoſtolicę, vel cōfirmatio.
10
ſignaturam ſufficere volumus: [10] *Et quoad bona ſpectantia ad Domos ſeu Collegia Prouinciæ* Quomodo alienatio in Prouincia Romana facienda ſit.

Romanæ,

Romanæ, alienatio fieri poſſit per dictum Præpoſitum Generalem, de conſilio tamen, & aſſenſu Patrum Aſſiſtentium, vel maioris partis eorum, qui à generali congregatione, pro tempore deputantur, dummodo tamen erecta Collegia, ſeu Domos alienare, vel diſſoluere non poſſint: etiam abſque aliquo alio religioſorum eiuſdem Societatis, nec ad pulſum campanæ, neque aliàs Collegialiter, ſeu Capitulariter congregandorum conſenſu, ſcientia, vel tractatu,

11 Quomodo extra Prouĩciã Romanam.

[11] Quo verò ad bona ſpectantia ad Domos ſeu Collegia extra Romanam Prouinciam, alienatio fieri non poſſit per dictum Præpoſitum, aut alium eius mandato, niſi prius re propoſita, diſcuſſa, & votata per Prouincialem, ſeu alium eiusdem Societatis ab eo deputatum, ac Rectorem, vel Præpoſitum, nec non Conſultores, & reliquos profeſſos Collegij, ſeu Domus, cuius erunt bona, ibidem ſimul congregatos, & de eorum, vel ſaltem duarum partium ex tribus conſilio, & aſſenſu, eisdem auctoritate, & tenore de nouo cõcedimus, & deſuper indulgemus,

12 Cótractus, & inſtrumẽta ſic facta valida exiſtunt.

[12] Ac contractus, & inſtrumenta, ac alia præfata ſic facta, & celebrata, valida, & efficacia eſſe, & cen-

& cenſeri, ac ſi præcedentibus tractatibus, conſenſu, & aliis ſolennitatibus, & actionibus, quæ in ſimilibus de iure, conſuetudine, vel alias requiruntur, facta fuiſſent. [13] Nec non confirmationem, approbationem, adiectionem, ac conceſſionem, & indultum, aliaque præmiſſa, & præſentes literas nullo vnquam tēpore, quouis quæſito colore, vel ingenio de ſurreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ defectu notari, vel impugnari: nec ſub quibusuis ſimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam per Nos, & Sedem prædictam, etiam conſiſtorialiter, quibusuis de cauſis, etiam neceſſariis quomodolibet faciendis comprehendi, ſed ab illis ſemper excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum, etiam ſub Dat. per Præpoſitum præfatum eligenda, reſtituta, & de nouo conceſſa, ſemperque valida, & intacta fore, & cenſeri, dictisque Societati, & Religioſis in omnibus, & per omnia ſuffragari. Et ita per quoſcunque iudices, & commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatij Apoſto-

13 Hæc Bulla ſub reuocationibus nō comprehenditur.

Apoſtolici Auditores, & ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari, & definiri debere. Nec non quicquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

14 Iudices qui aſsiſtunt. [14] *Quo circa venerabilibus fratribus noſtris Archiepiſcopo Toletan. & Leodien. ac Tiburtin. Epiſcopis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo aut vnus eorum, per ſe, vel alium ſeu alios præſentes literas, ac in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Religioſorum præfatorum, vel alicuius illorum deſuper fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant auctoritate noſtra Religioſos præfatos, eorumque ſingulos, confirmatione, approbatione, adiectione, conceſsione, indulto, & decreto, aliisque præmiſsis pacificè frui, & gaudere: non permittentes eos, aut eorum aliquem per quoſcunque deſuper quomodolibet contra præſentium literarum tenorem moleſtari, perturbari*

bari, vel impediri: Contradictores quoslibet, & rebelles, per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris remedia auctoritate noſtra prædicta appellatione poſtpoſita compeſcendo. Nec non legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas ipſas incurriſſe declarando, illas etiam iteratis vicibus aggrauando. Inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. [15] *NON obſtantibus recolendæ memoriæ Bonifacij Papæ Octaui ſimiliter prædeceſſoris noſtri, qua cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœc. niſi in certis, exceptis caſibus, & in illis vltra vnam diætam à fine ſuæ diœc. ad iudiciũ euocetur, ſeu ne iudices à Sede præfata deputati extra ciuitatem, vel diœc. in quibus deputati fuerint contra quoſcunque procedere, aut alij, vel aliis, vices ſuas committere præſumant, & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo vltra tres diætas aliquis auctoritate præſentium ad iudicium non trahatur, Et ſanctæ memoriæ Pauli ij. & Pauli iiij. etiam prædeceſſorum noſtrorum de rebus eccleſiæ nõ alienandis, & malè alienatis recuperandis, ac*

15 Non obſtãtibus. &c.

qui-

quibusuis aliis Apoſtolicis , nec non in Prouincialibus , & Synodalibus Conciliis editis generalibus , vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus , ac etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica , vel quauis firmitate alia roboratis , ſtatutis , & conſuetudinibus , priuilegiis quoque , indultis , & literis Apoſtolicis , quibusuis etiam locorum Ordinariis, & aliis Prælatis , & perſonis ſub quibuscunque tenoribus , & formis , ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis , aliisque, efficacioribus , & inſolitis clauſulis , irritantibusque , & aliis decretis in genere , vel ſpecie , etiam Motu proprio, & ex ſimili ſcientia , ac etiam conſiſtorialiter , & ad quorunuis inſtantiam conceſſis , approbatis , & innouatis. Quibus omnibus , etiam ſi pro ſufficiẽti illorum derogatione de illis , eorumque totis tenoribus ſpecialis , ſpecifica , expreſſa, & indiuidua , non autem per clauſulas generales , idem importantes mentio , ſeu quæuis alia expreſſio habenda, vel aliqua alia inſolita, & exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret , illorum tenores , formas , Dat. & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum infererentur,

tur, præſentibus pro expreßis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat, ſpecialiter, & expreßè derogamus, contrariis quibuſcunque, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultū, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint per literas Apoſtolicas non facientes, plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. 16 *Volumus autem, & eadem Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd præſentium literarum tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ eccleſiaſticæ, aut perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, vel Canonici alicuius cathedralis, ſeu Collegiatæ Eccleſiæ munitis, eadem prorſus fides vbilibet in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam, noſtrorum abſolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, conceßionis, indulti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei,*

16 Tranſumptis habeatur fides.

ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo Sexageſimo octauo, tertio Kal. Maij, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Io. Barengus.

Io. Bap. Fauchier.

LITERAE APOSTOLICAE PII PP. V.

In forma breuis anni MDLXXI. in fauorem Scholaſticorum frequentantium Scholas Societatis IESV.

PIVS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium Bullæ.

CVM *literarum ſtudia ad benè, beateque viuendum ſummopere conferre cenſeamus, ad ea libenter attendimus, per quæ Magiſtrorum numerum, iamdudum in publicis ſtudiorum Vniuerſitatibus inſtitutum, non ſolùm conſeruemus, ſed etiam, quãtum cum Deo poſſumus, peramplius augeamus.* [1] *Exhibita ſanè nobis nuper pro parte dilecti filij Præpoſiti Generalis Societatis IESV, petitio continebat, quòd licet ipſa Societas in Collegiis, tam extra, quàm intra ſtudiorum generalium Vniuerſitates conſtitutis, varios Philoſophiæ, & Theolo-*

I Petitio pro parte P. Generalis.

giæ Profeſſores manutenere ſtuduerit: ad effe-ctũ, vt non ſolùm dictã Societatẽ ingreßi, ab illis eruditi, ſperatos in vinea Domini fructus portare poſſent, verumetiam vt diuerſarum nationum iuuenes, qui Magiſtrorum penuria literis operam dare deſiſtebant, hac commoditate allecti, rectè viuendi normam edocti, ſapientiæque donum amplexi, literis ſimul, & bonis operibus proficerent: ac propterea prout etiam ſedis Apoſtolicæ auctoritate ſuffulti, id facere omnino poterant, ſemper curauerint, vt illarum ſtudioſi tam lectionibus, quàm diſputationibus, & aliis ſcholaſticis exercitationibus excolerentur.

Cur inſtituat Societ. in literis noſtros & externos.

2 *colerentur.* [2] *Nihilominus cùm in quibuſdam Vniuerſitatibus quorundam priuilegiorum prætextu eueniat, vt qui in Collegiis Societatis huiuſmodi eorum curſus confecerunt, illi eis ad gradus ſuſcipiendos minimè ſuffragentur, interdum etiam Scholaſticis ipſis prohibeatur, ne huiuſmodi lectiones ſub pœna excluſionis à gradibus prædictis, & aliis forſan cenſuris, audiant, prout etiam nuper in Vniuerſitate Valentin. per dilectos filios illius Iuratos, & Rectorem eſt prohibitum, ac aliàs ſub certis modis, & formis inibi expreßis ſtatutum, & etiam pu-*

Prætenſio cõtra Scholas Societ. & eas frequentãtes.

blicè edictum fuiſſe audiuimus, in magnum inibi proficere ſtudentium detrimentum; & legere, ac laborare ſatagentium vilipendium, & grauamen. Quare idem Præpoſitus Generalis, cui nil aliud cordi eſt, quàm Catholicæ fidei, quæ plurimum ex hac ratione propagari poteſt, conſeruatio, nobis humiliter ſupplicari fecit, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. [3] *NOS QVI quorunlibet priuilegia, præſertim ex quibus communis vtilitas prouenit illibata vbique cupimus præſeruari, eũdem Præpoſitum Generalem à quibusuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, nec non literarum, & aliorum quoruncunque dictæ Societatis ſuper hoc illi conceſſorum priuilegiorum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes,* [4] *huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, per præſentes decernimus, & declaramus, quòd Præceptores*

3 Conceſſio Sum. Pont. in fauorem Societatis.

4 Nr̃os vbiq; poſſe publicè legere, certis horis exceptis.

huiuſmodi Societatis, tam literarum humaniorum, quàm liberalium artium Theologiæ, vel cuiuſuis earum facultatum in ſuis Collegiis, etiam in locis, vbi Vniuerſitates extiterint, ſuas lectiones etiam publicas legere (dummodo per duas horas de mane, & per vnam horam
5 de ſero cum Lectoribus Vniuerſitatum non concurrant) liberè, & licitè poſſint, [5] quodque quibuſcunque Scholaſticis liceat in huiuſmodi Collegiis lectiones, & alias ſcholaſticas exercitationes frequentare, [6] ac quicunque in eis Philoſophiæ, vel Theologiæ Auditores fuerint in quauis Vniuerſitate, ad gradus admitti poſſint, & curſuum, quos in Collegiis prædictis confecerint, ratio habeatur, ita, vt ſi in examine ſufficientes inuenti fuerint, non minus, ſed pariformiter, & abſque vlla penitus differentia, quàm ſi in Vniuerſitatibus præfatis ſtuduiſſent, ad gradus quoſcunque, tam Baccalaureatus, quàm Licentiaturæ, Magiſterij, & Doctoratus admitti poſſint, & debeant, eiſque
7 ſuper præmiſſis ſpecialem licentiam, & facultatem concedimus. [7] Diſtrictius inhibentes Vniuerſitatum quaruncunque Rectoribus, & aliis quibuſcunque ſub excommunicationis maioris,

5 Quibuſuis licere, Scholas noſtras, frequẽtare.

6 Curſus ſic frequentantium ad gradus admitti debere.

7 Vniuerſitates nec noſtros, nec externos, in iis moleſtẽt

maioris, aliiſque arbitrio noſtro moderandis, infligendis, & imponendis pœnis, ne Collegiorum huiuſmodi Rectores, & Scholares in præmiſsis quouis quæſito colore moleſtare audeant, vel præſumant. [8] *Decernentes quoque præſentes literas vllo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe: minusque ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & aliis contrariis diſpoſitionibus comprehendi vllatenus poſſe,* [9] *ſicque per quoſcũq; Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ac cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, iudicari debere, irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa Venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Valentinen. & Epiſcopo Segobien. & dilecto filio cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut v-*

8 Has literas fore irreuocabiles.

9 Declarãtur Iudices.

nus eorum, per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipſius Præpoſiti Generalis, vel pro eo agentium fuerint requiſiti ſolenniter publicantes, eisque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant omnes, quos præſentes literæ concernũt, præmiſſis omnibus pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper per quoſcunque quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimisque ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggrauando, & interdictum eccleſiaſticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio bra-

10 Non obſtantibus &c.

chij ſæcularis. [10] *NON obſtantibus præmiſſis, ac fœlicis recordationis Bonifacij Papæ octaui prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis de duabus diætis, dummodo vltra tres diætas quis vigore præſentium ad iudicium non extrahatur: ac aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramen-*

iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis tam prædictis, quàm quibuſuis aliis Vniuerſitatibus, & Collegiis, ac quibuſcunque perſonis tam eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus in genere, vel in ſpecie, ac ſub quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque afficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſè derogamus, contrariis quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. [II] *Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo ali-*

II Tranſumptis habeatur fides.

Pius 5.

cuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris, Die x. Martij. MD LXXI. Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

LITERAE APOSTOLICAE PII P.P. V.

In forma Breuis.

Quibus communicantur Societati IESV omnes gratiæ & indulgentiæ, Mendicantibus conceſſæ: et declaratur Societas eſſe verè mendicãs.

Anno M. D. LXXI.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

DVM indefeſſæ conſiderationis intuitu perſcrutamur, quantam Chriſtianæ Reipublicæ vtilitatẽ attulerint Dilecti filij Presbyteri Societatis IESV, ac planè conſpicimus eos verè mundi huius relictis illecebris, adeò Seruatori ſuo ſe dedicaſſe, vt conculcatis theſauris, Prœmium Bullæ. Teſtimonium Sũm. Pont. de Societatis vtilitate.

quos

quos ærugo & tinea comedit, lumbisque paupertate & humilitate præcinctis, non contenti terrarum finibus, vſq; ad Orientales, & Occidentales Indias penetrauerint, ac eorū aliquos ita Domini amor perſtrinxerit, vt etiam proprij ſanguinis prodigi, vt verbum Dei inibi efficacius plantarent, martyrio voluntario ſe ſuppoſuerint, perque eorum ſpiritualia exercitia etiam Regna ipſa fidem Chriſti agnouerint, ac tam inibi quā vbique terrarum charitatis & miſericordiæ opera exercere ſtudeant, facere nullo modo poſſumus, quin eos tanquam veros palmites in Chriſto per charitatem coniunctos, & benignè amplectamur, & ea ſibi ſpecialiter concedamus, quæ & paupertatis per eos emiſſæ voto, & eorum inſtituto, ac commoditati credimus profutura. [I] *Hinc eſt quòd nos attendentes, quòd licet dilecti filij Præpoſitus Generalis, & Presbyteri Societatis huiuſmodi, tum quia ipſa Societas mendicans exiſtit, quippe quæ ex eius inſtituto, & conſtitutionibus Apoſtolica auctoritate confirmatis, bona ſtabilia poßidere nequit, ſed incertis eleemoſynis, fideliumque largitionibus, & ſubuentionibus viuit: tum quia non minus quàm cæteri Mendicantes in excolenda vinea*

Martyres Societatis.

I Æquum eſſe, gaudere Societ. aliorum ordinū gratiis.

nea Domini aßiduè laborant, fructusque ingentes, & ſalutiferos producit, ac propterea eiſdem priuilegiis, indultis, & gratiis Fratribus Mendicantibus hactenus conceßis, vti, frui, potiri, & gaudere meritò poßint ac debeant.

2 *Cùm tamen illud aliquando in controuerſiam deduci poſſet, ex eo quòd dicta Societas Collegia habeat ſecum adiuncta: Nos ambiguitatem huiuſmodi omnino amputare volentes, eoſdem Præpoſitum, & Societatem, eorumque ſingulos à quibusuis excommunicationis, ſuſpenſionis, et interdicti, aliisque Eccleſiaſticis ſententiis, Cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes: nec non dictæ Societatis inſtituti, conſtitutionum, & diſpoſitionum tam de iure, quàm ab homine prouenientium, nec non priuilegiorum, immunitatum, indulgẽtiarum, & gratiarum Mendicantibus Fratribus huiuſmodi quomodolibet conceſſorum, ac literarum deſuper confectarum tenores, præſentibus pro expreßis habentes: Motu proprio, non ad ipſorum Præpoſiti Generalis, & Societatis,*

2 Ordinẽ, & perſonas Societatis eſſe verè mendicantes.

tis, vel alicuius eorum, aut alterius pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtãtiam, ſed ex mera liberalitate, & certa, ſcientia noſtris illam, & illius Præpoſitum, ac ſingulas perſonas Societatis huiuſmodi, verè, & non fictè Mendicãtes fuiſſe, eſſe, & fore, & inter aliorum Fratrum & Religioſorum Mendicantium ordines, aliosq́ue Fratres & Religioſos Mendicantes, prout illos nos connumeramus, & connumerari debe
3 *re,* [3] *ac omnes & ſingulas tam iuris quàm hominum diſpoſitiones, in fauorem Religioſorum, ſeu Fratrum Mendicantium, nunc, & pro tempore emanatas, etiam in Societate, illiusq́; Domibus, Collegiis, Præpoſito, et aliis Religioſis locum*
4 *habere:* [4] *nec non omnia, & ſingula quæcunque, quotcunque, & qualiacunque ſint, etiam ſpeciali nota digna priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, cõceßiones, indulta, indulgentias, peccatorum remißiones, & gratias tam ſpirituales, quàm temporales, literasq́ue Apoſtolicas, etiam iuſtitiam, ſiue mixtim concernentia hactenus per nos, et quoſcunque alios Romanos Pontifices, tam prædeceſſores quàm ſucceſſores noſtros, & denique Sedem Apoſtolicam, & illius Legatos de latere, ſiue Nuncios, & quaſcun-*

Diſpoſitiones in fauorem Mendicantium, locum habere in Societ.

Gaudet Societ. gratiis, cõmunitatibus, aliis cõceſsis, & cõcedendis.

cunque alias perſonas, quauis auctoritate fungentes etiam motu & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter tam in genere, quàm in ſpecie, & tam communiter, & coniunctim, quàm particulariter, & diuiſim, & per modum extenſionis ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet, quibuſuis ordinibus fratrum, & ſororum mendicantium quocunque nomine nuncupentur, illorumque Congregationibus, Conuentibus, & Capitulis, ac vtriuſque ſexus perſonis, ac illorũ Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis hactenus conceſſa, & in poſterum concedenda: quorum omnium, & ſingulorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, præſentibus pro expreſſis, & inſertis haberi volumus, eiſdem Præpoſito, ac Societati, & omnibus illius perſonis, Domibus, ac Collegiis vbique terrarum ſitis: ita quòd Societas, Domus, Collegia, Præpoſitus, & perſonæ huiuſmodi omnibus, & ſingulis prædictis Priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, conceſſionibus, indultis, Indulgentiis, remiſſionibus, gratiis, & literis eiſdem fratrum, & ſororum Mendicantium ordinibus, cõgre-

gregationibus, conuentibus, Capitulis, perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis, vt præfertur conceſſis, & concedẽdis, antea potuerint, & nunc, ac in futurũ dummodo inſtituto Societatis, & Præpoſiti, ſeu deputatarum perſonarum huiuſmodi volunta-ti, & beneplacito non refragentur, poſsint, liberè, & licitè, vti, frui, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, non ſolùm ad illorum inſtar, ſed pariformiter, & æque principaliter, abſque vlla prorſus differentia, perinde ac ſi Societati, Præpoſito, perſonis, Domibus, & Collegiis prædictis nominatim, & ſpecialiter, ac generaliter conceſſa fuiſſent, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuò ſancimus, volumus, & declaramus, ac pariter concedimus, indulgemus, & elargimur.

5 Declarãtur hæ literæ fore irreuocabiles.

[5] Decernentes præſentes literas nullo vnquam tempore per nos, aut Sedem prædictam reuocari, aut limitari, vel illis derogari poſſe, neque ſub vllis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, alterationibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, nunc, & pro tempore emanatis comprehendi, ſed ſemper ab illis excipi, & quoties reuocari, alterari, limitari, vel derogari

rogari

rogari contingat, toties in priſtinum, & eum, in quo ante præmiſſa erãt, ſtatum reſtitutas, & de nouo etiam ſub poſteriori data per pro tempore exiſtentem Societatis huiuſmodi Præpoſitum Generalem eligenda, conceſſas eſſe, & fore, ac ita, & non aliter per quoſcunque Iudices, tam ordinaria, quàm delegata, & mixta auctoritate fungentes, etiam ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam Sedis Apoſtolicæ Legatos de latere, & nuncios, ac cauſarum Palatij Apoſtolici auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, vbique & in quauis inſtantia interpretari, cenſeri, iudicari, cognoſci, & decidi debere. Irritum quoque, & inane quidquid ſecus ſuper his à quoquã, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter 6
contigerit attẽtari. [6] *Quocirca venerabilibus,* Deſignatur Iudices.
fratribus, Patriarchis, Archiepiſcopis, et Epiſcopis, ac dilectis filiis, eorũ Vicarijs in ſpiritualibus, aut Officialibus Generalibus, & curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, necnõ Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs, ad quos, id quomodolibet ſpectat, & ſpectabit per præſentes Motu ſimili mandamus, quatenus

ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpoſiti, & perſonarum Societatis huiuſmodi, vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant eos præmiſsis omnibus, & ſingulis pacificè frui, & gaudere: non permittentes eos deſuper per quoſcunque, quomodolibet indebitè moleſtari: cōtradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis, ſeruatis proceſsibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc,

7 Non obſtantibus &c.

ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. 7 *Nō obſtantibus noſtra, de non expediendis literis ſuper indulgentijs ad inſtar, ac fœlicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij Generalis de duabus diætis, dummodo vltra tres diætas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & alijs Apoſtolicis conſtitutionibus, ac quibuſuis*

etiam

etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, Priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſuis perſonis per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem Apoſtolicam, etiam Motu, & ſcientia ſimilibus, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mẽtis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac aliàs quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi in eis caueatur expreſſè, quòd illis nullatenus derogari poſſit, pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu aliqua alia forma ad hoc ſeruanda foret, tenore huiuſmodi præſentibus, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſè derogamus, contrariis quibuſcunque, aut ſi aliquibus communiter, vel

diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de
8 *indulto huiuſmodi mentionem.* [8] *Volumus autem quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, et ſigno alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forẽt exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, Die Septima Iulij. M. D. LXXI. Pontificatus noſtri Anno Sexto.*

Tranſumptis habeatur fides.

P. Ruis.

Io. Beiel.

BVLLA

BVLLA PII V.

PER GREGORIVM XIII. edita,

Qua cōceditur Societati IESV, ac ſingulis illius perſonis facultas aſſumendi quaslibet perſonas in eccleſiaſtica dignitate conſtitutas in ſuos Conſeruatores, & Iudices, ordinarios.

Anno M. D. LXXII.

GREGORIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Aequum reputamus, et rationi conſonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratia proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum ſortiantur effectum. [1] *Dudùm ſiquidem fœlicis recordationis Pio PP. V. prædeceſſori noſtro* — Procœmium Bullæ. — I Supplicatio facta Pio 5. pro parte Societatis.

ſtro pro parte dilectorum filiorum Præpoſiti Generalis, & Religioſorum Societatis I E S V expoſito, quòd cùm dicta Societas, benedicente Domino, longè, lateque eſſet propagata, ac ad Dei laudem, & honorem, militantisque Eccleſiæ profectum, indies augeretur, & propter diuerſa bona temporalia, quæ Collegia ſcholarium ſub eorum cura inſtituta poſsidebant, conſeruanda, & recuperanda, lites, aliaque forenſia frequenter ſubire neceſſario cogeretur, exindeque fieret, vt eius perſonæ, quæ animarum ſaluti im-

Lites diſſonare a nr̃o inſtituto.

plicitæ litium anfractus, qui ab eorum inſtitutis valde diſſonabant, euitare cupiebant, ab earum miniſterio, non ſine animi ſui dolore, cum animarum huiuſmodi diſpendio diſtraherentur, & eidem prædeceſſori, pro parte eorundem Præpoſiti Generalis, & Religioſorum aſſerentium,

Bona Societatis exempta eſſe.

eorum bona à quoruncunque locorum ordinariorum iurisdictione libera, & exempta, ac ſub Romani Pontificis, & ſedis Apoſtolicæ protectione aliàs recepta fuiſſe, humiliter ſupplicato, vt eorum quieti more pij patris, ac aliàs in præ-

2

Conceſsio Pij 5. in fauorē Societ.

miſsis opportunè conſulere, de benignitate Apoſtolica dignaretur: [2] *idem prædeceſſor qui ad gratos Deo, & vniuerſæ Reipublicæ Chriſtianæ*

vtiles

vtiles, & neceſſarios fructus, quos Societatis prædictæ perſonæ in vinea Domini ſemper proferebant, debitum reſpectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipſis ea concedere, per quæ ipſi, eorumque res, & bona à noxiis, iuſtitiæ miniſterio præſeruarentur: eoſdem Præpoſitum generalem, & Religioſos, ac eorum ſingulos à quibusuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus, quomodolibet innodati exiſtebant, ad effectum infraſcriptorum duntaxat conſequendum abſoluens, & abſolutos fore cenſens, 3 *huiuſmodi, ſupplicationibus inclinatus: ſub dat. videl. octaui Kal. Iunij, Pontificatus ſui anno tertio, eidem Societati, ſingulisque illius perſonis, ac eorum familiaribus clericali charactere tamen inſignitis, vt in quibuſcunque cauſis tam ciuilibus, quàm criminalibus, ac mixtis, etiam in eis, in quibus actores, vel conuenti rei forent, ipſis contra quaſcunque cõmunitates, & Collegia huiuſmodi, omnes & ſingulos Archiepiſcopos, & Epiſcopos, ac Abbates, nec non alias perſonas in dignitate eccleſiaſtica conſtitutas, ac Metropolitanarum.*

3 Perſonæ aſſumendæ in Iudices noſtros.

& aliarũ Cathedraliũ eccleſiarum Canonicos, ac
eorũdẽ Archiepiſcoporũ, et Epiſcoporũ Vicarios
in ſpiritualibus, & officiales generales vbilibet
conſtitutos, in ſuos poſſent aſſumere Conſerua-
4 *tores, & Iudices ordinarios, indulſit:* [4] *ipſis*

Iudices electi ne permittant Societatem vllo modo moleſtari.

verò ſic electis, vel duobus, aut vni eorum, vt per
ſe, vel alium ſeu alios etiam ſi ſint extra loca,
in quibus Conſeruatores, & Iudices deputati fo-
rent, eidem Societati efficacis defenſionis præſi-
dio, aſſiſtentes, non permitterent Societatem, Col
legiaq́ue huiuſmodi ſuper terris, locis, domibus,
poſſeſſionibus, & iuribus, necnon fructibus, cen
ſibus, redditibus, & prouentibus, ac quibuſcunq;
aliis bonis mobilibus, & immobilibus, ſpirituali
bus, & temporalibus, nec non priuilegiis, & in-
dultis eis, & dictæ Societati, tam Apoſtolica,
quàm ordinaria, & aliàs ritè Regia auctorita-
tibus conceſſis, & aliis rebus ad dictam Societa-
tem communiter, vel diuiſim ſpectantibus, à
quibuſcunque perſonis tam ſæcularibus, quàm
eccleſiaſticis, ac quacunque auctoritate, & ſu-
5 *perioritate fungentibus, quoquomodo indebitè*

Requiſiti pro parte Societa. faciant iuſtitiæ complementum.

moleſtari, vel eis grauamina, damna, aut iniu-
iurias irrogari: [5] *facerentque, cùm ab eiſdem*
Societate, aut perſonis, vel procuratoribus ſuis,

ſeu

ſeu aliquo ex eis, forent requiſiti ſuper reſtitutione locorum, terrarum, domorum, poſſeſſionum, iurium, & bonorum mobilium, & immobiliũ, reddituum quoque, & prouentuum, & aliorum quoruncunq̃ue bonorum, nec non priuilegiorum, & indultorum eis tunc, & pro tempore conceſſorum obſeruatione: nec non de quibuslibet moleſtiis, iniuriis, damnis tunc præſentibus, & futuris, in illis videlicet, quæ iudicialem requirerent indaginem ſummariè, ſimpliciter, & de plano, ſine ſtrepitu: & figura iudicij: in aliis verò, prout eorum qualitas exegiſſet, iuſtitiæ cõplementum: [6] occupatores, ſeu detentores, præſumptores, & iniuriatores huiuſmodi, nec non contradictores quoslibet, & rebelles, etiam ſi aliàs quàm vt præfertur, qualificati exiſterent, quandocunque, & quotieſcunque expediſſet, auctoritate Apoſtolica per ſententias, cenſuras, et pœnas eccleſiaſticas, aliaq̃ue opportuna iuris, & facti remedia, Apellatione poſtpoſita, compeſcendo: legitimisq̃ue ſuper his habendis, ſeruatis proceſſibus, eos, quos ſententias, cenſuras, & pœnas per eoſdem Conſeruatores, ſeu Iudices, pro tempore latas incurriſſe, eis conſtitiſſet, eas incurriſſe declararent, & quoties opus fuiſſet,

6 Quoſcunque iniuriatores compeſcant, excommunicent, &c.

etiam iteratis vicibus aggrauarent: necnon
7 *auxilium brachij ſæcularis inuocarent, com-*
miſit, & mandauit, [7] *Ac inſuper ſi ipſis*
per ſummariam informationem, per eos ſuper
his habendam conſtitiſſet, quòd ad loca, in qui-
bus occupatores, præſumptores, moleſtatores,
& iniuriatores huiuſmodi, ac alios, quos literæ
tunc deſuper conficiendæ concernerent, pro tem
pore morari cõtigiſſet, pro monitionibus, & inhi
bitionibus ipſis, ac citationibus eis faciendis, tu-
tus non pateret acceſſus, Iudicibus, & Conſerua-
toribus huiuſmodi, monitiones, et citationes præ
fatas, ac inhibitiones quaslibet, per edicta publi-
ca locis publicis affigenda, de quibus eſſet veriſi-
milis coniectura, quòd ad ipſorum monitorum,
citatorum, & inhibitorum notitiã peruenire va
8 *lerent, faciendi,* [8] *necnon eiſdem occupatori-*
bus, detentoribus, præſumptoribus, moleſtato-
ribus, iniuriatoribus, cõtradictoribus, & rebel-
libus, etiam ſub cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis,
ac etiam pecuniariis eorum arbitrio moderan-
dis inhibendi, ac quibusuis inhibitionibus, eis pro
tempore etiam prætextu quaruncunque litera-
rum Conſeruatoriarum, ſeu priuilegiorum A-
poſtolicorum, quibuslibet conceſſorum, &
con-

Facultas faciendi citationes per edicta publica.

Inhibendi & exercẽdi iuriſdictionem, non obſtantibus aliorũ inhibitionibus.

concedendorum pro tempore factis non obſtantibus, eorum iuriſdictionem liberè exercendi, 9
9 loca ad quæ eos declinare, & inquibus ſcienter ſtare permiſſi forent, eccleſiaſtico interdicto ſubiiciendi, plenam, & liberam facultatem conceſſit. 10 Ac monitiones, requiſitiones, inhibitiones, & citationes ſic factas, perinde ipſos monitos, requiſitos, inhibitos, & citatos arctarent, ac ſi eis perſonaliter factæ, inſinuatæ, & intimatæ forent, 11 ac tunc deſuper conficiendis literis, & in eis contentis diſpoſitionibus, per quaſcunque derogationes, in quibuſuis literis Apoſtolicis gratiam, vel iuſtitiam, & mixtim continentibus per eundem prædeceſſorem, et ſedem Apoſtolicam etiam cum derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, & per quas earundem litsrarum tunc deſuper conficiendarum tenor, ac ſi de verbo ad verbũ in eis inſertus foret, pro expreſſo haberetur, quibuſcunque perſonis, ſeu in eorum fauorem etiam, Motu proprio, & ex certa ſcientia ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſſas, & factas, ac faciendas, & concedendas nullatenus derogatum cẽſeretur, aut derogari poſſet, niſi tenor earundem tunc deſuper conficiendarum

Interdictũ Eccleſiaſticũ promulgandi.

10 Citationes ſic factæ arctẽt, ac ſi fierent perſonaliter.

11 Has literas fore irreuocabiles.

darum literarum, de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, foret in illis inſertus, & derogatio pro tempore facta huiuſmodi, per trinas diſtinctas literas eundem tenorem continentes, tribus, ſimiliter vicibus, eidem Societati intimata, & inſinuata foret, & quòd aliter earundem literarum tunc deſuper conficiendarum pro tempore factæ derogationes nemini ſuffragarentur.

12 Electum Iudicem poſſe proſequi articulū ab alio inchoatum.

12 *Quodq́ue quilibet Iudicum, & Conſeruatorum præfatorum valeret proſequi articulum, etiam per alium inchoatum, quanuis idem inchoans nullo foret canonico impedimento præpeditus: quodq́ue cuilibet Conſeruatorum, & Iudicum eorundem, ab eadem die, Octauo Kal. Iunij eſſet in præmiſsis omnibus, ac eorum ſingulis cæptis, & non cæptis tunc præſentibus, & futuris perpetua poteſtas, & iuriſdictio attributa, vt eo vigore, eaq; firmitate poſſent in præmiſſis omnibus cæptis, et non cæptis tunc præſentibus, et futuris & pro prædictis procedere, ac ſi prædicta omnia, & ſingula coram eis cæpta fuiſſent, & eorū ac cuiuslibet ipſorū iurisdictio de præmiſsis omnibus, & ſingulis per citationem, vel modū alium perpetuata legitimè extitiſſet,*

13 Declaratur Iudices:

13 *ſicq́ue per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios,*

ſarios, & cauſarũ palatij Apoſtolici Auditores ac Sancta Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: & ex tunc ſi ſecus ſuper his, à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contingeret, irritum, & inane decreuit. [14] *NON obſtãtibus, piæ memoriæ Bonifacij PP. octaui prædeceſſoris noſtri, qua cauebatur ne quis extra ſuam Ciuitatem vel diœceſim niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam diætam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocaretur, ſeu ne Iudices à ſede prædicta deputati extra ciuitatem, vel diœceſim in quibus deputati forent, contra quoſcũque procedere præſumerent: & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo non vltra tres diætas aliquis, vigore earundem literarum tunc deſuper conficiendarum extraheretur, & quibuſuis aliis Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cõſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & lite-*

14 Non obſtantibus &c.

ris Apoſtolicis, quibusuis Regibus, Ducibus, Comitibus, cæterisque cuiuſcunque dignitatis, qualitatis, & præeminentiæ, ac ordinis, etiam Mendicantium, & conditionis exiſtentibus perſonis, in genere, vel in ſpecie, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis, quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſsis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus idem Pius prædeceſſor, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad id ſeruanda foret: tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, pro ſufficienter expreſsis habens, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ea vice duntaxat ſpecialiter, & expreſsè derogauit, cæ-

15 *terisque contrariis quibuſcunque.* [15] *Voluit inſuper idem Pius prædeceſſor, quòd literarum*

Tranſumptis habeatur fidea.

rum

rum tunc deſuper conficiendarum tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius perſonæ, in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhiberetur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. 16 Confirmat Gregor. 13. coceſsionẽ, Pij 5. 16 *NE AVTEM de abſolutione, indulto, & aliis præmiſsis, pro eo quòd ſuper illis, ipſius Pij prædeceſſoris eius ſuperueniente obitu, literæ confectæ non fuerunt valeat quomodolibet hæſitari, ipſaque Societas illorum fruſtretur effectu: Volumus, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd indultum, & alia præmiſſa perinde à dicta die, Octauo Kalen. Iunij, ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Pij prædeceſſoris literæ confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque præſentes literæ ad probandum plenè abſolutionem, indultum, & alia præmiſſa, vbique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.*

NVLLI ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire,

re. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo, ſeptuageſimo ſecundo, Octauo Kalend. Iunij, Pontificatus noſtri Anno primo.

A. Quintal.

LITERAE

LITERAE APOSTOLICAE GREGORII PAPÆ XIII.

Quibus inſtitutũ Societatis IESV, quoad dicendas horas Canonicas priuatim, & non in choro, & promotionẽ ad omnes Sacros ordines, etiam ante profeſsionem, cõfirmatur.

Motu proprio, in forma Breuis. Anno M. D. LXXIII.

GREGORIVS PAPA XIII. Ad futuram rei memoriam.

EX ſedis Apoſtolicæ benignitate prouenire dignum eſt, vt regularia inſtituta pro religionum quarũlibet ſalubri directione edita, illibatam obtineant roboris firmitatem. Procœmium Bullæ.

1 *Cùm itaque* 1 Confirmatio Societa. olim facta.

itaque in inſtituto Clericorum regularium So-
Approbatio Conci. Tri.
cietatis I E S V, quod per fœ. rec. Paulum
Tertium, & Iulium etiam Tertium præde-
ceſſores noſtros approbatum & confirmatum
2 *fuit, Cuiq́ue per ſacrum Concilium Triden-*
Non teneri noſtros ad horas in choro recitãdas
tinum derogatum minimè extitit, [2] *inter alia*
expreſſè caueatur, quòd Socij omnes, etiam qui in
ſacris fuerint, horis Canonicis recitandis, ſatisfe
ciſſe cenſeantur, ſi eas iuxta vſum Romanæ Ec-
cleſiæ, ſinguli priuatim & particulariter, &
3 *non communiter ſeu in choro recitauerint:*
Promoueri poſſe ad ſacros ordines ante profeſſionem.
[3] *Nec non vt ij, qui in eadẽ Societate tria pauper*
tatis, & caſtitatis, & obedientiæ vota emiſe-
rint, ad omnes etiã Sacros & Presbyteratus or
dines, de licentia pro tempore exiſtentis ſui Præ
poſiti Generalis, etiam antequam ſolennem pro
4 *feſſionem emiſerint, promoueri valeant.* [4] *Nos*
Approbatur noſtrum inſtitutũ de non recitandis horis in choro.
conſiderantes Religionem prædictam vberri-
mos fructus, ad Dei laudem, & Sanctæ Catholi-
cæ fidei propagationem, per vniuerſum orbem
dediſſe, meritoq́ue in ſuis piis inſtitutis confo-
uendam eſſe. Motu proprio & ex certa noſtra
ſcientia, Socijs prædictis, vt horas Canonicas ſin
guli, & priuatim iuxta vſum Romanæ Eccle-
ſiæ, non autem communiter ſeu in choro recita

 Greg. 13.

re teneantur, quo acrius ſtudijs, lectionibus, & prædicationibus intendere poſſint. [5] *Nec non vt ij, qui tria vota prædicta, in eadem Societate emiſerint, de licentia ſui Præpoſiti Generalis ad ſacros etiam presbyteratus ordines, etiam ante ſolennem profeſſionem emiſſam, dũmodo aliàs ætate, moribus & doctrina idonei ſint, promoueri valeant, inſtituta prædicta approbantes, tenore præſentium, auctoritate Apoſtolica quatenus opus ſit de nouo concedimus.* [6] *Non obſtãtibus, cõſtitutionibus Apoſtolicis, & in ſpecie conſtitutione Pij V. prædeceſſoris noſtri, qua decretum Concilij Tridentini quod incipit: Cùm non deceat, ad clericos regulares nõ profeſſos extendit, cæteris que contrarijs quibuſcunque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo piſcatoris die vltima Februarij. M.D.LXXIII. Pontificatus noſtri anno Primo,*

5 De nouo cõceditur poſſe nr̃os promoueri ad ſacros ordines ante p̃feſſionem.

6 Non obſtã-tibus. &c.

Cæ. Glorierius.

LITERAE APOSTOLICAE
GREGORII PAPÆ XIII.

Quibus conceduntur Vniuerſis, Chriſti fidelibus in Indiarum Oriẽtalium, & Occidentalium terris, & Prouinciis commoran tibus, variæ indulgentiæ.

In forma Breuis: Anno M. D. LXXIII.

GREGORIVS PAPA XIII.

Vniuerſis Chriſti fidelibus, præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Proœmium Bullæ.

VNigeniti Dei filij Redẽptoris noſtri Domini IESV Chriſti (qui pro reconcilianda ſuo auctori humana natura, de ſummo ſolio ad huius mundi infima deſcendere, & noſtræ mor

talitatis

talitatis carnem aſſumere, ac in ara Crucis errata noſtra diluere ineffabili charitate dignatus eſt) vices, licet immeriti, gerentes in terris, de ſalute gregis ſui, curæ noſtræ commiſſi, ſedulò cogitamus, & ſingulos gregis eiuſdem, mala Dæmonis ſuaſione abſtractos vt ad ouile redeāt, ſpiritalibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus, inuitamus, & infideles, quantum cum Deo poſſumus, eiſdem gratiis ad illud reducere ſatagimus. [1] *Cùm itaque,* 1
ſicut accepimus, in Indiarum tam Orientalium, Fructus apud Indos ex Societa. prouenientes.
quàm Occidentalium, aliiſque plurimis Saracenorum, & aliorum infidelium terris, & prouinciis à Sede Apoſtolica remotiſſimis, aliqui ſint Presbyteri Societatis IESV, quorum opera, Deo iuuante, in illis partibus fructus ſpirituales indies percipiuntur vberiores, multique Indi Chriſtiani, & Catholicæ fidei profeſſores parturiuntur: [2] *Hinc eſt, quòd Nos vineam Chriſti,*
operis etiam pomeridianis excolētes, plena mer- 2
cede remunerare, & illos, vt in ea acrius laborent allicere ſtudentes, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli eius Apoſtolorum auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus vtriuſque Indiæ, & Indulgētiæ iis qui interſūt neophytorum proceſsionib9.

 tranſmi

traſmarinorum limitum, qui proceſsionibus iux
ta ritum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ faciendis, ac
ſupplicationibus, & precibus Indorum & Ae-
3 Recitantibus cũ eiſdẽ doctrinam Chriſtiana.
tiopum, ſeu quorumuis aliorum neophytorum, et
aliorum Chriſtianorum intererunt, & eas aſſo-
ciabunt, [3] Chriſtianamque doctrinam cum eiſ
4 Inuiſentibꝰ infirmos & Hoſpitalia.
dem recitabunt, vel priuatim docebunt, quoties
id fecerint, decem annorum, et totidem quadra
genarum, [4] inuiſentibus autem infirmos, &
5 Miniſtrãtibꝰ per ſe vel alium infirmis.
præſertim Indorum Hoſpitalia, Xenodochia, et
aliæ ſimilia loca pia, [5] ipſis etiam infirmis per
ſe, vel aliũ, miniſtrãdo, ſingulis diebus quibus id
fecerint, viginti quinq;, [6] qui verò ad infirmos
6 Pernoctantibus.
iuuandos accedentes, inibi pernoctauerint, quin
quaginta: [7] eis etiã qui corã Beatæ Mariæ Vir
7 Recitantibus coram Virginis imaginem
ginis imagine, ab alma noſtra Vrbe Romana ad
Collegium Ciuitatis Limæ in Peru delata, tertiã
Roſarij partem, vel Coronam recitauerint, cen-
8 Scholaſticis confraternitati Virginis aſcriptis.
tum, [8] Scholaribus verò in vtraque India exi-
ſtentibus, qui eiuſdem Beatæ Mariæ Virginis cõ
fraternitati ibi inſtitutæ fuerint aſcripti, ſingulis
eiuſdem Beatæ Mariæ Virginis, [9] necnon Re-
9 Cõmunicãtibus & recitantibus certis diebus.
ſurrectionis, Pentecoſtes, ac Natiuitatis Domini
IESV Chriſti feſtiuitatibus, quibus cõfeſſi, & cõ
triti ſanctiſsimum Euchariſtiæ ſacramentum

ſum-

ſumpſerint, & coronam, vel tertiam partem Ro
ſarij recitauerint, trecentorum annorum de in-
iunctis ſibi, ſeu aliàs quomodolibet debitis pœni-
tentiis, in Annunciationis verò, & Aſſumptio
nis ipſius Beatæ Mariæ Virginis diebus tantùm,
plenariam. 10 *Eis quoque, qui ſingulis quibuſ*
que diebus Veneris cuiuslibet Quadrageſimæ de 10
uotè proceſſionibus publicis in partibus, & locis Flagellanti bus ſe dieb⁹
tranſmarinis ad orandum pro conuerſione Gen Veneris qua drageſ.
tilium, & Hæreticorum reductione inſtitutis
interfuerint, et ſe flagellauerint, etiam plenariã:
11 *Reliquis verò omnibus eiſdem proceſſionibus* 11
præſentibus, & intereſſentibus, contritis, & cõ- Intereſſen-
feſſis, tertiæ partis peccatorum ſuorum: 12 *Ac* t-bus proceſ ſionibns.
eis, qui in vtriuſque tam Orientalis, quàm Occi- 12
dentalis Indiæ quacunque regione arma contra Aſſumenti-
infideles ob fidei Catholicæ defenſionem, & pro bus arma cõ tra Infideles
pagationem, aut aliàs bello iuſto aſſument, in ſin
gulis huiuſmodi expeditionibus, tam naualibus,
quàm terreſtribus, dũmodo peccata ſua confiteã
tur, et niſi Miniſtrorũ inopia, vel temporis angu
ſtia, aut alia licita de cauſa impediti fuerint, ſan
ctiſſimũ Euchariſtiæ ſacrametũ ſumant, ſimili
ter plenariã omniũ peccatorũ ſuorum indulgen
tiã, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium,

miſericorditer in Domino cõcedimus, elargimur & relaxamus. [13] *Quodque in refrigerium tot*
13 *animarum Chriſti fideliũ, qui in vtriuſque Indiæ*
Recitantibus pro iis qui in mari moriuntur. *nauigationibus, aut expeditionibus cõtra Mahumetanos, aut alios infideles in charitate Chriſti ab humanis pro tẽpore decedunt, quæq; propter locorũ diſtantiam, ex quibus Chriſti fideliũ huiuſmodi obitus, vel vitæ incertitudo plerũque cauſatur, de facili particularibus ſuffragiis priuarẽtur, vt quicunque confeſſi, & contriti tertiam partem Roſarij, aut vnam Coronã pro dictorũ, & aliorum quoruncunque Chriſti fidelium, qui in mari, vt præfertur, in charitate Chriſti pro tẽpore deceſſerint, animabus recitauerint, quoties id egerint, toties per modũ ſuffragij vnam ex dictis animabus à pœnis purgatorij, quantum diuinæ bonitati placuerit (dũmodo per dictos defunctos non ſteterit, quin tempore periculi mortis ipſorũ peccata ſua confiterentur) liberare valeãt:* [14] *necnon etiã Scholaribus vtriuſque Indiæ hu-*
14 *iuſmodi, qui in Scholis Presbyterorũ dictæ Societatis pro tempore dant operã literis, vt in Presbyterorum eiuſdẽ Societatis Eccleſiis Miſſas, et alia diuina officia tẽpore interdicti, & ceſſationis à diuinis, ianuis clauſis (dũmodo ipſi cauſam huiuſ-*
Nras Scholas frequentantes poſſe interdicti tẽpore diuinis intereſſe.

modi

modi interdicto, aut ceſſationi non dederint) au dire, ipſisq́; Presbyteris, vt inibi etiã, dictis Scho laribus præſentibus, tẽpore prædicto miſſas, & diuina officia celebrari poſsint. [15] Non obſtã- 15
tibus præmiſsis, ac Conſtitutionibus, et ordinatio nibus Apoſtolicis, cæterisque contrariis quibuſ- cunque licentiã, et facultatem, auctoritate, et te- nore prædictis impartimur. Non obſtan tibus &c.
[16] Præſentibus,
quas ſub quibuſuis reuocationibus, ſuſpẽſionibus, 16
aut limitationibus ſimilium, vel diſſimilium In dulgentiarum pro tempore factis minime com- prehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quo- ties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas eſſe, Has literas fore irreuocabiles.
[17] earũ- 17
demq́ue præſentium traſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, et ſigillo alicuius per ſonæ, vel Curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eandem fidem prorſus adhiberi debere, quæ eiſdem præ- ſentibus adhiberetur ſi eſsent exhibitæ, vel oſten ſæ, decernimus, Tranſumptis habeatur fides.
[18] poſt decenniũ à data præ-
ſentium computandum minimè valituris. Datũ 18
Romæ apud ſanctũ Marcũ ſub Annulo Piſca- toris, Die duodecima Auguſti M.D.LXXIII. Põtificatus Noſtri, Anno ſecũdo. Poſt decennium hæ literæ non valent.

Cæſar Glorier.

LITERAE APOSTOLICAE
GREGORII PAPÆ. XIII.
Quibus conceduntur Religioſis Societatis IESV in Terris & Prouinciis Indiarum Orientalium, & Occidentalium commorantibus, variç facultates & indulgentiæ.

GREGORIVS PAPA XIII.

Vniuerſis Chriſti fidelibus, prçſentes literas inſpecturis, ſalutem, & apoſtolicam benedictionẽ.

I Conceſſit Paul. 3. noſtris, poſſe in locis remotiſſi. a caſibus cœnæ abſoluere.

CVm, (ſicut accepimus) aliàs Paulus tertius, [1] *fœlicis recordationis, prædeceſſor noſter, pro tempore exiſtenti Præpoſito Generali Societatis IESV, vt Presbyteris eiuſdem Societatis, quos in Saracenorum, & aliorum infidelium terras, & alias prouincias remotiſſimas (à quarũ*

(à quarum incolis Sedes Apoſtolica adiri diffi-
cillimè poteſt) ipſe Præpoſitus pro tempore exi-
ſtens, mitteret? Chriſtianos in eis commorantes,
ab omnibus peccatis, ſententijs, & cenſuris, etiã
in Bulla in die Cœnæ Domini legi ſolita conten-
tis, ac reſeruatis, abſoluendi facultatem tribue-
re poſſet, per quaſdam ſuas, Apoſtolica auctori-
tate conceſſerit, & indulſerit, quam conceſſio-
nem & indultum fœlicis recordationis Iulius
etiam tertius confirmauit, prout in vtriuſque
prædeceſſoris noſtri prædicti literis plenius con
tinetur, ipſique Præpoſitus, & Præsbyteri So-
cietatis huiuſmodi pro temporum, & locorum
ratione, eandem facultatem confirmari, ac aliàs
de nouo ſibi concedi deſiderent, [3] Nos, qui vo- 3
tis eorum quibus animarum ſalus quæritur, ſtu Cōfirmatur
diosè annuimus, & eos amplioris gratiæ proſe- & extēditur
quimur affectu, indultum, cõceſſionem, faculta hæc facul-
temque præmiſſam eadem auctoritate, tenore tas à Greg.
præſentium confirmamus, approbamus, & in- 13.
nouamus, àc potiori pro cautela, illam, prout per
dictos prædeceſſores confecta fuit, in omnibus,
& per omnia, auctoritate & tenore prædictis,
de nouo cõcedimus, illamque ad Societatis Pres-
byteros tam ad Orientalem, quàm Occidentalẽ
Indias

Indias, omneſque regiones, & inſulas traſmari nas, ad quas Hiſpani, & Luſitani penetrant, & accedunt, commeantes, & in eiſdem regionibus pro tempore exiſtentes, extendimus & amplia mus. [4] *Ac inſuper Præsbyteris eiuſdem Socie tatis, qui ſemel à Præpoſito Generali eiuſdem Societatis pro tempore exiſtente, vel ſaltem ab aliquo Epiſcopo, approbati fuerint, ad prædican dum, confeſſiones audiendum, & Miſſas cele- brandum, pro miniſteriorum huiuſmodi exerci tio, vlteriores licentiam, & approbationem ab alijs Epiſcopis petere, ſeu aliàs habere, minimè teneantur, ſed abſque illis prædicare, confeſſio- nes audire,* [5] *Miſſaſque, etiam extra Eccleſias conſecratas, ſuper altaribus portatilibus (in loco tamen decenti, & honeſto)* [6] *etiam per horam ante diluculum, vel etiam poſt meridiem, in eiſ- dem regionibus, cùm opus fuerit, celebrare.*

4 Noſtros ſemel approbatos, ſine noua licentia, exercere poſſe miniſteria.

5 Vti poſſe portatilib⁹ altaribus.

6 Celebrare p horam ante diluculum, vel poſt meridiem.

[7] *Quòdq; in Malucco, Giappono, & alijs Regio num, Inſularum, Terrarum, Prouinciarum, & locorum præfatorum partibus, & locis, à qui- bus valde remoti ſunt Epiſcopi, Oleis ſanctis per duos, vel tres, aut quatuor annos antè conſe- cratis, liberè & licitè abſque ſcrupulo conſcien- tiæ (facta tamen priùs per eos debita diligentia quotãnis*

7 Vti oleo ſancto, per quatuor annos antè conſecrato.

quotannis nouum Oleum ſanctum habendi) vti poßint, & valeant, earundem tenore præſentium, licentiam & facultatem, auctoritate prædicta, concedimus ſimiliter, & impartimur, [8] & amplius, vt tam Præbyteri præfati, quàm alij quicunque Chriſti fideles vtriuſque ſexus, eò magis ad aliqua pia opera pro Dei gloria, & animarum ſuarum ſalute, excitentur, quo exinde maiora ſpiritualia munera adipiſci ſe poſſe cognouerint, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum, eius auctoritate confiſi, omnibus & ſingulis tam Præsbyteris, quam alijs quibuſcunque, de dicta Societate exiſtẽtibus, quos in qualibet vtriuſque Indiæ regiõe, vel Occeani inſula, aut nauigatione, eundo, vel redeundo, mori contigerit, plenariam: [9] nec non tam eiſdem Præsbyteris, & Clericis, quàm alijs Chriſti fidelibus vtriuſque ſexus, qui in quibuſuis vtriuſque Indiæ, ac Regionum, Prouinciarum, Terrarum, Inſularum, aliorumque locorum prædictorum, eiuſdem Societatis, Domorum, & habitationum Eccleſiis tã erectis, quàm in poſterum erigendis, in illarum dedicationis, vel inuocationis, aut Circunciſionis Domini Noſtri IESV Chriſti feſtiuitatibus, vel

8 Iisqui in nauigatione moriuntur, conceditur indul. Plenaria.

9 Item ijs qui communicauerint in noſtris Eccleſijs vel eas viſitauerint. &c.

vel diebus, confeſſi, & contriti, ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ſumpſerint, aut ſi alibi confeſſi fuerint, et ſanctiſſimum Sacramentum huiuſmodi ſuſceperint, eodem die aliquam ex dictis Societatis prædictæ Eccleſiis viſitauerint, inibiq; pias ad Deum pro ſanctæ Romanæ Eccleſiæ exaltatione, ac fidei Catholicæ propagatione, preces effuderint, etiam plenariam o-

10 *mniū peccatorum ſuorum indulgentiā:* [10] *Illis verò qui aliquam ex dictis Eccleſiis, ſingulis quibuſuis anni diebus feſtiuis, contriti, & debito tempore confitendi propoſitum habentes viſitauerint, ſimiliter, & vt præfertur, inibi orauerint, ſeptem annorum de iniunctis ſibi, aut aliàs debitis pœnitentijs, indulgentiam, earundem tenore præſentium, miſericorditer in Domino cōcedimus, & elargimur:*

Itē diebus feſtis viſitātibus Eccleſias indulg. 7. annorum

11 *Nec non in ſingulis Eccleſiis præfatis Societatis huiuſmodi ſingula ad (arbitrium illorum ſuperiorum reſpectiuè nominanda) altaria ita priuilegiata, concedimus vt quicunque ex Præsbyteris dictæ Societatis tā tùm, in illis & quolibet eorum Miſſæ ſacrificiū pro defunctis celebrauerint, quoties id fecerint, animabus defunctorum, pro quibus illas celebrauerint, quique in Chriſti charitate deceſſerint,*

Altaria priuilegiata.

per

per modum ſuffragij, quatenus diuinæ bonitati placuerit, proſint. [12] *Præſentibus, quas ſub qui* 12
buſuis etiam ſimilium, vel diſsimilium indulgē Irreuocabiles hę literę conceduntur.
tiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, tacitis, vel expreſſis, aut alijs contrarijs diſpoſitionibus, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis factis, & faciendis etiam in Bulla in die Cœnæ Domini legi conſueta, nullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, ac quoties illæ emanauerint, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas eſse, & cenſeri, & eiſdem Præsbyteris, & Chriſti fidelibus in omnibus, et per omnia ſuffragari, [13] *ipſarum-* 13
que præſentium tranſumptis, manu alicuius No Trāſumptis fides adhibeatur.
tarij publici, & ſigillo alicuius perſonæ, ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eandem prorſus fidē, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ, adhiberi debere decernimus, [14] *poſt decennium à data præſentium* 14
computandum minimè valituris. Datum Romæ Poſt decennium nihil hę literę valent.
apud ſanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, Die octaua Septembris M. D. LXXIII. Pontificatus Noſtri, Anno ſecundo.

Cæſar Glorierius.

LITERAE APOSTOLICAE
GREGORII PAPÆ XIII.
Quibus conceduntur Societati IESV variæ facultates circa vſum librorum prohibitorum, in forma breuis, Anno M. D. LXXV.

GREGORIVS PAPA XIII.

1 *AD futurā rei memoriā.* [1] *Expo*
ni nobis nuper fecerunt dilecti
filij Præpoſitus Generalis, & Re
ligioſi Societatis IESV, Quòd
aliàs dum fœ. rec. Pius Papa V, Prædeceſſor no
ſter in minoribus cōſtitutus Inquiſitoris gene-
ralis officium gereret, ſufficienti facultate ſuf-
2 *fultus, inter alia eiſdè conceſſit,* [2] *quòd Præ-*
poſitus Generalis prædictus poſſet impartiri fa-
cultatem legendi libros hæreticos, & alios prohi
bitos ad oppugnandum, dum tamen id conſide-

Facultates Pij V. cum eſſet Generalis inquiſitor.

Legendi ad oppugnādū libros hæreticos, cum delectu tamen P. Ge.

ratè

ratè fieret, & cum delectu, re conſultata cum ſuis Aſſiſtentibus, [3] *ac Religioſi dictæ Societatis poſſent vti libris non hæreticis, licet haberent annotationes, & ſcholia auctorum hæreticorum,* [4] *vel auctores ipſi mali eſſent, ſi libri non eſſent editi ad ſtabilienda dogmata hæretica, dummodo nomē auctoris ſi hæreticus eſſet, vel in indice prohibitus, & ſi quid inter legendum impium occurreret, deleretur,* [5] *ipſique à ſuperiore deputati ad emendādos libros eorum, qui ad ipſos Religioſos, vel in ſcholis, vel extra illas recurrere ſolent, facultat*[illegible] *haberent, quādo auctores boni eſſent, vt Auguſtinus, Hieronymus, & ſimiles, ſed haberent praua ſcholia, vel malas annotationes:* [6] *aut cùm auctor, & impreſſor impij eſſent, ſed non libri,* [7] *aut cùm Ethnici exiſterent auctores ſicut Cicero, & alij ſimiles, ſed haberent ſcholia, annotationes, vel quid eiuſmodi, propterquod prohibiti eſſent, donec purgarentur, deletis tamen erroribus, & nomine auctoris, vel impreſſoris mali,*
[8] *Necnon quòd ipſi religioſi non ſolùm libros ſuos, quos in ſuis Collegijs, vel Domibus haberēt, ſed etiam ſcholaſticorum, qui ad eiuſdem Societatis ſcholas confluerent, quorum auctores*

3 Et nō hęreticos cū ſcholiis hæreticis, eis tamen expunctis.

4 Et hęreticorum non hęreticos, expunctis nominibus auctorum.

5 Emendādi catholicos ab hęreticis deprauatos.

6 Legendi nō impios quorum auctor vel impreſſor eſt impius.

7 Emendandi Ethnicos ob hęreticorum ſcholia prohibitos.

8 Emendādi libros huiuſmodi, externorū, ſcholaſticorum noſtrorum

Ethnici, quanuis alioqui boni eſſent, ſed propter ſcholia, vel annotationes, aut commentaria, vel impreſſorẽ in Indice prohiberentur, emendare poſſent, ſi ad id à Præpoſito Generali per ſe ipſum, vel per alios deputati forent, & ſuis ſcholaſticis vtendos relinquere poſſent, deletis tamen erroribus, & nominibus auctorum prohibitorum:

9 *rum: [9] Quodq́ue ipſi Religioſi ea in ſuis libris executioni demandarent, quæ in catalogo, & decreto ſanctæ Romanæ, & vniuerſalis Inquiſitionis præcipiuntur, ad effectum, vt illi retineri poſſent,*

Exequendi quæ catalogus præcipit vt retineri poſſint libri prohibiti.

10 *[10] eaſdemq́ue conceſſiones, & facultates circa libros prohibitos, & ſuſpectos aliàs à prædeceſſoribus noſtris, & ſede Apoſtolica eiſdem Præpoſito, & Religioſis conceſſas, & confirmatas Venerabilis frater noſter Scipio Epiſcopus Sabinenſis, Cardinalis de Piſis nuncupatus, viuæ vocis oraculo à nobis deſuper ſibi factæ approbauit, & confirmauit.*

Confirmantur hæ facultates viuæ vocis oraculo.

11 *[11] Cùm autem ea firmius ſubſiſtant, in quibus pluries Apoſtolica auctoritas intercedit, propterea Præpoſitus, & Religioſi prædicti nobis humiliter ſupplicari fecerunt, quatenus prædictis, & alijs facultatibus circa eadem ſibi conceſſis pro eorum ſubſiſtentia firmiori Apoſtolicæ confirmationis*

Petitio confirmationis per literas Apoſtolicas.

tionis robur adijcere aliaſque circa illa opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. [12] *Nos igitur eoſdem Præpoſitum, ac Religioſos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, nec non facultatum, & conceſſionum huiuſmodi ſeriem, ac ſi de verbo, ad verbum inſereretur, præſentibus pro expreſſa habentes huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eaſdem conceſſiones, & facultates, ac alias quaſcunque ſuper huiuſmodi libris habendis, legendis, aut corrigendis Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque plenariæ & inviolabilis firmitatis robur adijcim⁹, omneſque, & ſingulos defectus, ſi qui forſan interuenerint, in eiſdem ſupplemus, illaque de nouo, quatenus opus ſit, potiorique pro cautela concedimus, & impartimur.* [13] *Non obſtantibus præmiſſis, ac literis in die Cœnæ Domini legi ſolitis, alijsque conſtitutionibus, & ordinationibus Apo-*

12 Confirmatio ſum. Pōti. Præcedētium facultatum.

13 Non obſtātibus.

14 ſtolicis, cæteriſque cõtrarijs quibuſcunq;. [14] Et quia difficile nimis eſſet præſentes vbique locorum, in quibus illarum vſus opus erit, deferri, Volumus harum literarum exemplis, etiam impreſſis, Notarij publici manu, & ſigillo eiuſdem Societatis, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis eandem prorſus fidem in iudicio, & extra vbique locum haberi, quæ præſentibus haberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo piſcatoris. Die VIII. Ianuarij. MDLXXV. Pontificatus noſtri Anno tertio.

Transumptis habeatur fides.

Cæ. Glorierius.

LITERÆ.

LITERAE APOSTOLICAE GREGORII PAPÆ XIII.

Quibus gratiæ & facultates Societatis IESV declarantur, & extenduntur, & aliæ de nouo conceduntur, in forma Breuis,

Anno M. D. LXXV.

GREGORIVS PAPA XIII.

AD perpetuam rei memoriam. Decet Romanum Pontificem, ne religioſæ perſonæ pro vſu gratiarum à Sede Apoſtolica emanatarum, ab inſtituti ſui norma recedere cogantur, declarationis ſuæ oraculo, aliiſque opportunis remediis diligenter prouidere. [1] *Sanè dilectus filius Euerardus Mercurianus Præpoſitus Generalis Societatis IESV tam ſuo quàm dilectorum*

Procœmium Bullæ.

I Petit P. Generalis noſtrorum priuilegiorum expoſitionẽ

ctorum filiorum Societatis huiuſmodi nominibus nobis nuper expoſuit: quòd licet gratiæ, immunitates, indulgentiæ, & priuilegia aliorũ ordinũ Mendicantiũ, cæterarũque Religionũ, & piorum locorum per nonnullos Romanos Põtifices, & præſertim fœ. re. Pium V. prædeceſſores noſtros dictæ Societati fuerint communicata, & conceſſa: nihilominus aliquando circa illorum praxim, & vſum, ſeu modum, & formam eiſdem, vtendi, propter inſtituti ipſius Societatis ab aliis prædictis Religionibus diuerſitatem dubitari contingit.

2 Conceſsio Sũmi Pont.

[2] Nos igitur dubietatem huiuſmodi omnino ſubmouere volentes, Præpoſitum prædictum, ac omnes alias, & ſingulas perſonas Societatis huiuſmodi à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, nec non immunitatum, indulgentiarum, gratiarum, & priuilegiorum huiuſmodi, ac literarum dictorum prædeceſſorum deſuper confectarum tenores pro expreſſis habentes,

habentes, ſupplicationibus prædicti Euerardi Præpoſiti eiſdem nominibus nobis hac in parte porrectis inclinati, [3] *quòd præfatus & pro tempore exiſtens Præpoſitus, & Societas huiuſmodi omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, conceſſionibus, indultis, indulgentijs, remiſſionibus, gratijs, & literis fratrum, & ſororum Mēdicantium, aliarumque religionum ordinibus, congregationibus, conuentibus, Capitulis, perſonis, Monaſterijs, Domibus, Confraternitatibus, Hoſpitalibus, & alijs pijs locis hactenus cōceſſis, & in futurum concedendis, ac Præpoſito, Societatique prædictis, nec non eius Domibus, Collegijs, & locis vbique terrarum conſtitutis, communiter vel diuiſim Apoſtolica ſeu delegata auctoritate, vel vigore quarūcunque facultatum etiam ad inſtar, aut æquè principaliter etiā per communicationem ſeu aliàs quomodolibet conceſſis: iuxta Societatis huiuſmodi inſtituti rationem, conſtitutiones, ritus, vſus, mores, conſuetudines, normas, obſeruationes, & procedendi modum in prædictis Societatis Domibus, Collegijs, congregationibus, concionibus, lectionibus, diſputationibus, cere-*

3 Cōceditur noſtris vſus ſuarum & aliarum facultatū, iuxta modum tamē ſuum.

moniјs, & aliis cuiuſuis generis actibus publi-
cis, & priuatis, ac denique vbique locorum vti,
frui, potiri, gaudere, & illa exequi, ac in eis
4 Facultates noſtræ omnes Conceſſæ intelligũtur P. Generali.
procedere poſſint. [4] *Quodque priuilegia, im-*
munitates, exemptiones, facultates, conceſſio-
nes, indulta, indulgentiæ, remiſſiones, gratiæ,
& literæ huiuſmodi ſuperioribus, & alijs perſo
nis aliarum Religionum, Congregationum, ac
5 Poterit. P. Generalis perſe vel alium eas alijs communicare.
piorum locorum conceſſa, prædicto, & pro tem
pore exiſtenti Præpoſito Generali Societatis hu-
iuſmodi conceſſa eſſe intellgantur, [5] *qui illa*
per ſe ipſum, vel alium, ſeu alios ab eo, vel de
eius commiſſione electos, ſeu eligendos, quibuſ-
6 Nulla poſſunt noſtri facultate vti, niſi excõceſſione P. Generalis.
cumque perſonis dictæ Societatis, ſub eiuſdem
Societatis obedientia emiſſis tribus votis degen-
tibus, prout magis expediens fuerit, communica
re liberè, & licitè valeāt, [6] *nec aliter cæteræ*
perſonæ dictæ Societatis prædictis priuilegijs, fa
7 Aliorum cõgregationibus conceſſa, nñris cõcedũtur, licet non omnes cõgregẽtur ſed, ij qui nño modo ſolent.
cultatibus, & alijs præmiſſis aut aliquo eorum,
niſi per Generalem Præpoſitum, & de eius be-
neplacito, aut per alium, ſeu alios de eius cõmiſ-
ſione electos, vt præmiſſum eſt, vti, aut gaudere
poſſe. [7] *Et inſuper, quòd omnia priuilegia, alia-*
que præmiſſa aliarum Religionũ Capitulis, ſiue
Cõuētibus aut Cõgregationib⁹ tā in in celebrādis

quibuſuis

quibuſuis contractibus, quàm in quibuſcunque aliis actibus tam publicis quàm priuatis per eiuſmodi capitula, ſiue conuentus exerceri ſolitis hactenus conceſſa, & in poſterum concedenda Congregationibus Societatis prædictæ, eiuſque Domorum, Collegiorum, & locorum, congregatis, & interuenientibus illis duntaxat, qui more Societatis prædictæ, & ſecundum eius conſtitutiones, & ſtatuta regimen, & adminiſtrationem Domorum, & Collegiorum iuuare, & promouere ſolent, cuiuſmodi ſunt in generalibus Congregationibus, qui ex diuerſis Prouinciis cõueniunt, in vniuerſali autem totius Societatis adminiſtratione Generalis Præpoſitus cum ſuis Aſſiſtentibus, in rebus verò, & negociis Domorum, & Collegiorum tractandis, Præpoſiti, aut Rectores, vel Vicepræpoſiti, aut Vicerectores, Miniſtri, Conſultores, & Procuratores, ſeruato in eiuſmodi Congregationibus peculiari, ac proprio dictæ Societatis procedendi modo, conceſſa eſſe intelligantur: ac eo modo per Præpoſitum, & Societatem huiuſmodi in quibuſcunque Domibus, Collegiis, & locis vbique terrarum obſeruari, & ad praxim, ac vſum plenè & perfectè, ac validè deduci, & referri valeant.

8 Nullius Iubilei aut Bullæ Cruciatæ facultas vel alia quæuis deſeruit noſtris ſine licentia expreſſa ſuperiorum.

8 [8] *Ne quis autem Apoſtolicorum indultorum prætextu regularem, ac exemplarem inſtituti prædictæ Societatis diſciplinam, quam modis omnibus retineri, & conſeruari voluimus, diſſoluere aut relaxare præſumat: non eſſe, nec fore vnquam mentis noſtræ, aut Sedis Apoſtolicæ, vt perſonæ Societatis abſque expreſſa ſuperiorum eiuſdem Societatis licentia vtantur facultatibus, quæ in Iubileis, Bullis cruciatæ, Confeſſionalibus, aut aliis quibuſuis Apoſtolicis indultis, ſiue communitatibus, ſiue priuatis perſonis, ſiue piis locis, aut quomodocunque aliter hactenus conceſſæ ſunt, aut in poſterum concedentur, etiam ſi in illis expreſſè indulgeatur, vt omnes regulares, etiam mendicantes huiuſmodi facultatibus vti poſſint.* [9] *Si quãdo*

9 Qui vti permittitur his facultatib⁹ nequit eligere confeſſarium niſi ex deputatis a ſuo ſuperiore.

9 *autem vſus aliquarum ex præfatis facultatibus perſonis de dicta Societate ab eiuſdem Societatis ſuperioribus concedetur, vt nulli earum liceat, niſi intra numerum eorum qui ad confeſſiones perſonarum eiuſdem Domus, aut Collegij audiendas deputati ſunt, confeſſarium eligere (niſi ratione itineris, aut alia de cauſa ab eiſdem ſuperioribus aliis confeſ-*

confeſſariis intra , aut extra Societatem confitendi facultas ad id ſpecialiter daretur) Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuò declaramus , ſtatuimus , & ordinamus, [10] *ſecusque facta irrita , & inania fore decernimus.* 10 *Et quia ipſa Societas inter omnia Religionum inſtituta ex peculiari, ac ſolẽni voto ſpecialem curam habet cauſa ſalutis proximorum per totum orbem diſcurrendi, eius ſalutari miniſterio , & vniuerſi Chriſti gregis ſaluti conſulentes,* [11] *omnibus , & ſingulis* 11 *ipſius Societatis prædicatoribus , ac confeſſariis ab aliquo ordinario ſemel approbatis , & à ſuis ſuperioribus ad huiuſmodi munera deputatis, vt quandocũque ſiue mari, ſiue terra iter fecerint, populos (non repugnantibus tamen curatis parrochialiũ Eccleſiarum) prædicatione verbi Dei inſtruere, ac conſolari, & quoruncunque Chriſti fidelium præſertim ægrotorum, & eorũ, qui in vinculis detinentur confeßiones audire, eisque pro commiſſis ſalutares pœnitentias iniungere,* [12] *dummodo id non faciant in ipſis oppidis aut locis in quibus Ordinarij exiſtunt , niſi eorum licentia deſuper obtenta, liberè, & licitè, valeant eadem auctoritate etiam perpetuò de* 12

Aliter facta non teneãt.

Nri ſemel approbati facientes iter, poſſunt vbique audire cõfeſsiones, & concionari, curatis non repugnãtibus

In locis vbi degunt Ordinarii ſine licentia eorum non poſſunt.

ſpeciali

13 Poſſunt cõmutare vota etiam iurata, ſine alterius præiudicio.

ſpeciali gratia concedimus. [13] *Et inſuper facultatẽ aliàs Præsbyteris Societatis prædictæ à Sede Apoſtolica conceſſam, commutandi vota, etiam ad iurata, dummodo commutatio huiuſmodi in alterius præiudicium non fiat, extendimus.* [14] *Poſtremò conſiderantes quãtæ Societati huiuſmodi curæ ſit perfectio Diuini cultus, quamq́ue etiam ſæpe remotis in locis Collegia, et reſidentias habeat, Volumus, vt in Oratoriis, & Capellis, quæ ipſius Societatis Prouinciales per ſe in Domibus, Collegiis, & aliis locis, vbi aliqui Societatis reſidebunt, approbauerint, & ad Diuinum duntaxat cultum deputauerint, Miſſæ & alia Diuina officia, alterius licentia deſuper minimè requiſita, celebrari poſſint.* [15] *Et ſic in præmiſſis omnibus & ſingulis per quoſcunque Iudices, et Commiſſarios, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, in quauis cauſa, & inſtãtia, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac quidquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſciẽter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & innane decernimus. Quo circa venerabilibus*

14 In oratoriis per Prouincialẽ approbatis, celebrare Miſſas.

15 Deſignãtur Iudices.

bus fratrib⁹ Patriarchis, Archiepiſcopis, et Epiſcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in ſpiritualibus, aut officialibus generalibus, et curiæ cauſarũ Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnõ Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis ad quos id quomodolibet ſpectat & ſpectabit, per eaſdem præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpoſiti, & perſonarum Societatis huiuſmodi vel alicuius eorum fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eisque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eos in præmiſſis omnibus, & ſingulis pacificè frui & gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſcunque quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, & cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Legitimisque ſuper his habendis, ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad

hoc,

hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

16 Non obſtantibus &c.

16 NON obſtantibus præmiſſis, ac de non expediẽdis literis ſuper indulgẽtiis ad inſtar, & de non tollendo iure quæſito Cancellariæ Apoſtolicæ regulis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis de duabus diætis, dummodo vltra tres diætas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & aliis Apoſtolicis, necnon in Generalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis, quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſcunque perſonis per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſoli-

tis clauſulis irritantibus, & aliis decretis in genere, vel ſpecie, ac aliàs quomodolibet etiam pluries conceßis, confirmatis, & innouatis [17] *Quibus omnibus & ſingulis etiam ſi in eis caueatur expreßè quòd illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma in illis expreßis derogari poßit pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreßis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vicè duntaxat, ſpecialiter, & expreßè derogamus, contrariis quibuſcunque, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem.* [18] *Volumus autem quòd earundem præſentium tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam ipſius Societatis*

17 Declaratur hæ literæ fore irreuocabiles.

18 Tranſumptis habeatur fides.

munitis,

munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die iij. Maij. M. D. LXXV. Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

LITERAE APOSTOLICAE GREGORII PAPÆ XIII.

In forma Breuis. Anno M. D. LXXVI.

Quibus conceditur facultas medendi Religioſis Societatis IESV, Medicinæ peritis.

GREGORIVS PAPA XIII.

AD futuram rei memoriam. Vnigeniti Dei filij Redemptoris noſtri IESV CHRISTI vices (licet immeriti) gerentes in terris, animarum ſalutem quibus poſſumus medijs ſedulò procuramus. Proœmium Bullæ.

1 *Cùm itaque ſicut experientia cõpertũ eſt, Chriſti fideles ad Religionẽ & pietatem plurimum moueãtur, ſi ſpirituales & religioſas perſonas in ipſos & alios, charita-*

I Ad pietatẽ facile mouentur homines, per opera charitatis.

tis officia, non ſolùm ad animarum, ſed etiam
2 *corporum ſalutem, exercere experiatur:* [2] *In*
Societate autem IESV, ſicut accepimus, non
deſint aliqui Religioſi Medicinæ periti, quorum
opera maximè in regionibus Medicorum penu-
ria laborantibus, dum ſæpe ad infirmis ſpiritua
lia exhibendum officia, & animas iuuandas vo
cantur, etiã ægris corporibus curandis poſſet eſſe
perutilis, & id pietatis opus in animarum quo-
que non modicam ædificationem, & Omnipotẽ-
3 *tis Dei laudẽ redundaret,* [3] *Vt igitur Religioſi*
præfati id abſque aliquarũ cenſurarũ, ſeu pœna
rum incurſu, & conſcientiæ ſcrupulo valeant
exercere, omnibus, & ſingulis præfatæ Societa-
tis IESV Religioſis Medicinæ peritis, nunc,
vel in futurum pro tempore exiſtentibus, vt de
ſuorum Superiorum licentia, quibuſcunque per
4 *ſonis infirmis, ſiue illæ eiuſdem Societatis Reli-*
gioſi, ſiue extranei, & ſæculares fuerint, abſque
aliquo conſcienciæ ſcrupulo, aut aliquarum cen-
ſurarum, & ſententiarum Eccleſiaſticarum,
vel aliarum pœnarum incurſu, [4] *citra tamẽ*
5 *aduſtionem, & inciſionem per ſe ipſos facien-*
dam, mederi, liberè & licitè valeant, Apoſtolica
auctoritate, tenore præſentium, [5] *(quãdo tamẽ*
Medici

Noſtri Medicinæ periti prodeſſe poſſunt vbi Medici deſunt.

Datur facultas præfatis medẽdi quibuſuis.

Non licet eis facere per ſeipſos inciſionẽ vel aduſtionem.

Nec mederi vbi poſſunt haberi Medici ſæculares.

Medici ſæculares commodè haberi non poßunt) indulgemus, & ad id licentiam, & facultatem
6 *eis concedimus, & impartimur.* [6] *Non ob-*
Non obſtantibus &c. *ſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Societatis iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, Sub Annulo piſcatoris, Die xi. Februarij M.D. Lxxvi. Pontificatus noſtri Anno Quarto,*

Cæ. Glorierius,

LITERAE APOSTOLICAE
GREGORII PAPÆ XIII.

Quibus Societas IESV à publicis ſupplicationibus eximitur.

In forma Breuis.
Anno M. D. LXXVI.

GREGORIVS PAPA XIII.

Procœmium Bullæ.

AD perpetuam rei memoriam.
Quæcunque Sacrarum Religio-
num inſtituta offendere, & illa-
rum perſonarum functiones, &
ſalutaria miniſteria retardare noſcuntur, no-
ſtrum nos incitat officium de medio remouere. 1

A principio ſunt noſtri exempti ab officio in choro recitando.

I *Sanè, licet, ſicut accepimus, dilecti filij Præ-*
poſitus Generalis & alij presbyteri religioſi So-
cietatis IESV ab illius primæua erectione à
Sede hac Apoſtolica iuxta Diuinæ vocationis

directio-

directionem emanata, & per nos etiam confirmata, ad Diuinum officium priuatim tantùm, & non in communi, ſeu in choro recitandum teneantur, [2] *ac propter ipſius Societatis tam multa Collegia, & Seminaria, quæ ſpecialem poſtulant inſtituti religioſi modum, nec non miniſteriorum illius amplitudinem, ac difficultatem, & in Eccleſia Dei vtilitatem, ex antiqua conſuetudine iam inde ab huiuſmodi erectione recepta obſeruatum,* [3] *decretoque etiam generalis eorum congregationis deſuper edito, ne ad publicas ſupplicationes ſeu proceſſiones quiuis ex illius perſonis accederet, niſi vbi propter hæreticorum, vel gentilium conuerſionem, aut aliàs expediens eſſe pro tempore exiſtens ipſius Societatis Præpoſitus iudicaret, ordinatum fuerit,* [4] *Nihilominus nonnulli locorum Ordinarij, forſan concilij Tridẽtini auctoritate, & decreto moti, dictos præsbyteros ad ſupplicationes prædictas procedere nuper coegerunt: non ſine illorum functionum ac miniſteriorum retardatione.* [5] *Nos igitur, qui præfatos præsbyteros & religioſos dictæ Societatis à ſtudijs, lectionibus, prædicationibus, confeſſionibus audiendis, & alijs verbi Dei miniſterijs, ac pietatis operibus,*

2 Pecularis modus Inſtituti eſt neceſſarius noſtris miniſterijs.

3 Canone 69. trium congregtionum.

4 Ordinarij coegere noſtros ire ad pceſſiones

5 Non vult Sum. Pont. eos diſtrahi à eis miniſterijs.

bus, quibus continuè laudabiliter incubuerunt, & incumbere non deſiſtunt, quauis ex cauſa diſtrahi nolumus, [6] *Conſiderantes in Eccleſia Dei non deeſſe alios ordines religionum, qui vel ex inſtituto, vel abſque propriarum functionũ impedimento, ſupplicationibus huiuſmodi inte-reſſe, aliaque publica Diuina officia exercere ſanctè, continenterque valeant, in præmiſsis opportunè prouidere, ipſosque Præpoſitum, præsbyteros & eorum ſingulos ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequi volentes, & à quibuſuis excomunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cẽſentes,* [7] *Motu proprio, nõ ad dictorum Præpoſsiti et præsbyterorũ, vel aliorum pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis, inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, Præpoſsitum, ac omnes & ſingulos presbyteros, ac religioſos, & perſonas alias omnes dictæ Societatis, vbique locorum exiſtentes, ab intereſſentia ſupplicationum, ſeu precum, aut proceſsionum huiuſmodi,*

6 Sũt alij qui proceſſionibus commodius interſint.

7 Eximuntur noſtri perpetuò a proceſſionibus

Apoſtolica

Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò eximimus et liberamus, [8] *Diſtrictius in-* 8
hibentes quibusuis locorum Ordinarijs, etiam Inhibentur ordinarij ne cogant noſtros.
Patriarchali, vel Archiepiſcopali dignitate, ac etiam Cardinalatus, et Legationis ſedis Apoſtolicæ honore præfulgentibus, & alijs perſonis quacunque auctoritate fungentibus, ne modernos, & pro tempore exiſtentes Præpoſitum, & alios præsbyteros, & religioſos Societatis huiuſmodi ad proceſſionibus præfatis intereſſendum, quauis occaſione, cauſa, ſeu quouis prætextu, ingenio, vel colore, directè vel indirectè, mediatè, vel immediatè cogere, aut eos deſuper præmiſſis moleſtare, perturbare, vel inquietare, ſeu moleſtari, perturbari, aut inquietari facere audeant, vel præſumant, ſeu permitant. [9] *Quo circa* 9
venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepi- Iudices qui aſſiſtant.
ſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filijs eorum Vicarijs in ſpiritualibus, aut officialibus generalibus, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, nec non Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs, ad quos id quomodolibet ſpectat, & ſpectabit, per eaſdem præſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eo-

rum per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes literas,
& in eis contenta quæcunque, vbi, & quando
opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præ-
poſiti, præsbyterorũ, & religioſorum Societatis
huiuſmodi, vel alicuius eorum, fuerint requiſiti,
ſolenniter publicãtes, eiſque in præmiſsis effica
cis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant eos
præmiſsis omnibus & ſingulis pacificè frui &
gaudere, non permittentes eos deſuper per quoſ-
cunque quomodolibet indebitè moleſtari: Con-
tradictores quoſlibet, & rebelles per ſententias,
cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaq́ue oppor
tuna iuris & facti remedia, appellatione poſt-
poſita compeſcendo: legitimiſque ſuper his ha-
bendis ſeruatis proceſsibus, ſententias, cenſuras,
& pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauan
do, inuocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio
10 brachij ſæcularis. [10] Nõ obſtantibus fœlicis
recordationis Bonifacij Papæ viij prædeceſſoris
noſtri de vna, & Concilij Generalis de duabus
diætis, dummodo nõ vltra tres diætas quis vigo
re præſentium ad iudicium trahatur, & alijs
Apoſtolicis, nec non in generalibus, prouincia-
libus, & ſynodalibus Concilijs editis, generali-
bus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordina-
tionibus,

Non obſtantibus &c.

tionibus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpẽdi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas nõ facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. 11 *Volumus autem quòd earundem præſentium tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam Præpoſiti ipſius Societatis munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die XVI Iulij. M.D.LXXVI. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.*

II Tranſumptis adhibeatur fides.

Cæſar Glorierius

FACVLTAS,

QVA PRIOR GENERALIS ORDINIS EREMITARVM S. AVGVST. POTEST CONCEDERE LICENTIAM VENDENDI, PERMUTANDI,

tiam vendendi, permutandi, libellandi, & alienandi quæcunque bona Monaſteriorum, cùm opus fuerit, in eorundem tamen euidentem vtilitatem.

Procœmium Bullæ.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. *Dum ad vberes ſalutiferoſque fructus, quos, benedicente Domino, ſacer dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Ordo in vinea Domini protulit, & indies proferre non ceſſat, debitum reſpe-*

Cõmendatur ordo S. Auguſtini.

 Greg.13.

reſpectum habemus, ac planè agnoſcimus, quòd iÿ tanquam huius Sedis ſpeciales filiÿ tam verbum Dei per Vrbes, Regiones diſſeminando, quàm vbique varia charitatis opera adimplendo, Nos in huius Paſtoralis officiÿ onere coadiuuare non ceſſant, facere nullo modo poſſumus, quin eos ſpeciali quadam huius Sedis beneuolentia proſequentes, ea ſi fauorabiliter concedamus, per quæ eorum indemnitati, Monaſteriorumque ſuorum vtilitati valeat ſalubriter prouideri. [1] Exponi ſanè nobis nuper fecerunt iidem Fratres Eremitæ, quòd ſæpenumero accidit, vt pro aliqua vrgenti neceſsitate, vel vtilitate Monaſteriorum, Domorum, & locorum dicti Ordinis, tam virorum quàm mulierum, illorum bona locare, alienare permutare, vel in emphiteoſim, ſeu libellum dare expediret, ac quandoque contingit, vt conditio ſemel oblata, ſi prætermittatur maximam afferat iacturam, præterquam quòd difficilè admodum exiſtit pro ſingulis minimis commutationibus, & aliis contractibus ad Sedem præfatam recurrere, ac id non ſine ipſius Ordinis in paupertate fundati inquietudine eſſe poteſt. Quare iidem Fratres Eremitæ nobis humiliter ſupplicari fecerũt,

1 Supplicatio p parte Fratrum S. Auguſtini.

2 Conceſsio Sũmi Pontificis facta dictis fratrib9

ut in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. [2] NOS fœl. rec. Xiſti iiij. & Leonis x. ac aliorum Romanorũ Põtificum prædeceſſorum noſtrorũ veſtigiis inhærere volentes, ipſosque Fratres Eremitas, & eorum quenlibet à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, [3] eiſdem Fratribus Eremitis, ut ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus Fratres & Moniales dicti totius Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini omnium, & quoruncunque Monaſteriorum, Domorum, & locorum eiuſdem ordinis vbilibet nunc, & pro tempore conſiſtentium, liberè, & licitè poſsint, & valeant quæcunque bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi ſtabilia cuiuſcunque qualitatis, & quantitatis, & valoris, & in quocunque loco exiſtentia eorundem Monaſteriorum, Domorum, & locorum, vendere, alienare, & permutare,

3 Conceditur eis alienare poſſe bona quæcũque.

Cuiuſcunq; qualitatis & quantitatis exiſtant.

mutare, & etiam in emphiteoſim, ſeu ad libellum, etiam ad longum tempus concedere, & pro pretio, affictu, pactis, modis, & formis, hinc inde conueniendis licentiam, & facultatem Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus. [4] *Prouiſo tamen quòd fiant pro commoditate, vel vtilitate ipſorum Monaſteriorum, Domorum, & locorum, & quòd conſenſus duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium illius Monaſterij, Domus, vel loci, cuius dicta bona erunt, accedat, & interueniat,* [5] *& quoad conceſſionē in emphiteoſim, dummodo illa non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, abſque alia à nobis, vel ſucceſſoribus noſtris Roman. Pontificibus pro tempore exiſtentibus, aut Sede Apoſtolica, vel illius de latere Legatis, ſeu Nunciis, aut etiam locorum Ordinariis petenda, vel obtinenda licentia ſeu confirmatione.* [6] *Ita tamen quòd loco conſenſus Sedis Apoſtolicæ, Dilectus filius Prior Generalis dicti Ordinis, nūc, & pro tempore exiſtens, & diligenter examinata, & euidenter vtili comprobata habeat, prout ſibi ex nunc perpetuò concedimus poteſtatem ratificandi huiuſmodi locationum, conceſſionum,*

4 In vtilitatē monaſteriorum & cum cōſenſu duarum partiū ex tribus.

5 Cōceſsio in emphiteoſim nō fiat vltra duas generationes.

6 Pro conſenſu Sed. Apo. ſufficit ratificatio Generalis.

ſionum, venditionum, & alienationum, ac con

7 *tractus,* [7] *Sicque vbi talis ordo non fuerit ſeruatus, locatio, conceſſio, venditio, et alienatio, ac contractus aliter facti nulli, et inualidi, nulliuſque roboris, ac momenti exiſtant,*

Alienatio aliter facta non valet.

8 [8] *& donec præfatus Prior Generalis, modo præfato, non ratificauerit, poſſeſſio remaneat, & remanere intelligatur penes ipſos Fratres, ſeu Moniales dicti Monaſterij, ſeu Domus, aut loci ſic locantis, & alienantis, ac ita in præmiſſis ſic perpetuò declaramus, & decernimus.*

Ante dictã ratificationem poſſeſſio manet apud Fratres.

9 [9] *Et nihilominus ex nunc prout ex tunc, & è contrà, poſtquam locationes, conceſſiones, venditiones, & alienationes, ac contractus, ſeruatis ſupra narratis, pro tempore facti, & per dictum Priorem Generalem ratificati fuerint, vt præfertur, ſeu conſenſus eiuſdem Prioris Generalis interuenerit, eaſdem locationes, conceſſiones, venditiones, alienationes, & contractus, ac inde ſecuta quæcunque, nec non inſtrumenta, & ſcripturas deſuper pro tempore confecta approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere ſtatuimus, omneſque, & ſingulos tam iuris, quam facti defectus, ſi qui forſan interuenerint, in eiſdem quommodoli-*

Poſt eam, confirmat Sum. Pont. alienationes.

bet

bet ſupplemus. Decernentes quoad vtilitatem ſeu commoditatem Monaſteriorum, Domorum, & locorum præfatorum aſſertioni duarum partium extribus partibus Fratrum, vel Monialium illius loci, cuius bona erunt, poſtquam ratificatio facta fuerit, illasque, & illa, necnon præſentes, & in eis contenta validas, & efficaces, ac valida, & efficacia perpetuò fore, nec non ab omnibus obſeruari debere, ipſosque, & cum eis contrahentes præfatos, ſuper præmiſſis, & inde ſecutis quibuſcunque, per quoſcunque, quauis auctoritate, quomodolibet moleſtari, vel impediri non poſſe, nec non irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. [20] *Quo circa Veneralibus Fratribus noſtris Ioanni Epiſcopo Albanen. Cardinali de Monte policiano nuncupato, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Protectori, & Alexandro Patriarchæ Alexandrin. Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Bartholomæo Epiſcopo Amerin. Cancellariæ Apoſtelicæ Regenti, nunc & pro tempore exiſtentibus, per præſentes committimus, & mandamus,*

20 Iudices qui abſtant.

quatenus

quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Fratrum Eremitarum, vel Monialium, aut alicuius eorum ſuper his fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque, & eorum cuilibet in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcunque ab omnibus, quos illa concernunt integrè, & inuiolabiliter obſeruari non permittentes eos, aut eorum aliquem deſuper contra earundem præſentium tenorem quomodolibet indebitè moleſtari: contradictores quoslibet & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, legitimiſque ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

11 Non obſtantibus, &c.

[11] Non obſtantibus fœl. rec, Bonifacij Papæ viij. prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus diætis, dummodo vltra tres diætas quis vigore præſentium

ad

ad iudicium non trahatur, & aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſuis, ſub quibuſcunque, tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſsis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & ſingulis, eitam ſi de illis, ac totis eorum tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæterisque contrariis quibuſcunque, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſsint per literas Apoſtolicas non facientes ple

nam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Dat. Romæ, apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, die v. Septembris. M. D. LXXII. Pontificatus Noſtri Anno Primo.

F. de Torres.

A. Stephanellus.

LITERAE APOSTOLICAE CONFIRMATIONIS PRIVILEGIORVM SOCIETATI IESV

hactenus conceſſorum ædificandi, & habitandi vbique, etiam intra cannas aliorum ordinū Mendicantium: & non obſtātibus quibuſuis eorundem ordinū priuilegiorū confirmationibus, ac cenſuris, etiam in futurū emanandis.

GREGORIVS PAPA XIII.

AD PERPETVAM Rei memoriam. Saluatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui charitas eſt, et Deus pacis, his in terris vices, licet imme- Procemium Bullæ.

riti

riti, gerentes, ea quæ pacis ſunt, præſertim cum militantis Eccleſiæ firmamentum, omniſque filiæ Sion decor in animorum coniunctione, pace, & tranquillitate verſetur, noſque vnum in Chriſto corpus ſimus, pro noſtri debiti officio, tanquam ipſius myſtici corporis caput, quærentes litium quarumuis, quæ fraternam dilectionem lacerant, maximè verò quæ inter religioſas perſonas ventilantur, occaſionibus obuiamus, exortaſque, quantum cum
2 *Deo poſſumus, conſopimus.* [2] *Sanè, vt accepimus, licet dilecti filij presbyteri venerabilis Societatis* I E S V *in vinea Domini, tanquam fructiferi palmites, in toto ferè orbe, tam in continendis in via mādatorum Chriſti fidelibus, infirmis in fide conſolidandis, ægrotiſque ſanandis, confractis alligandis, & abiectis reducendis, ouibuſque diſperſis, & lupis veſpertinis, leonumque famelicis catulis in deuorationem expoſitis, reclamandis, & defendendis, quàm etiam iis, quæ extra ouile Chriſti, ſacroſanctique Imperij noſtri tutelam ſub ignorantiæ iugo in obſcuris & tene-*

Societat. miniſteria multa, & fructus vberes.

brico-

 Greg. 13.

bricoſis locis ac deſertis, per montuoſas ac difficiles vias aberrant, conuertendis, & ad nationes Catholica religione imbutas, & ad immanes barbaraſque diuini cultus, politicique ornatus ignaras gentes, ferino potius quàm humano more viuentes, ſeſe extendentes, opimum, & vberrimum fructum attulerint, & in dies maiori cum ſolicitudine afferre, zizania extirpare, bonum ſemen renouare, plantare, terraſque incultas Euangelico ſulco, ac Eccleſiaſticæ diſciplinæ uomere eruderare non ceßent. [3] *Ac dudum propter ipſius Societatis tam vtiles tamque neceſſarias functiones, quæ tum in Domibus per frequentem pænitentiæ & Euchariſtiæ ſacramentorum adminiſtrationem, & ad eorum frequentationem ſectandam, exhortationem, prædicationemque & ſpiritualia exercitia, ac alia verbi Dei miniſteria, tum in Collegiis per lectiones tam bonarum literarum, quàm Philoſophiæ, etiam & Theologiæ ad iuuentutem bonis moribus & literis imbuendam, ex ipſius Societatis primæua inſtituti erectione*

3 Paul. 3. Conceſsit noſtris quancũque domum ædificare, vel inhabitare poſſe.

ac diuina vocatione, magno Dei beneficio, & Eccleſiæ ſpirituali emolumento exercet, felicis recordationis Paulus Papa Tertius ſpeciali priuilegio, vt quæcunq; Domos, Eccleſias, & Collegia ædificare, vel conceſſa recipere, & inhabitare poſſet indulſerit: & deinde piæ memoriæ Iulius etiam Papa Tertius Indultum huiuſmodi confirmauerit, & ſucceſſiuè recolendæ memoriæ Pius Quartus predeceſſores noſtri idem Indultum etiam intra centum quadraginta cannas ordinum Mendicantium de nouo conceſſerit: [4] Noſque poſtremò cum lis & cauſa, ſeu controuerſia, aut quæſtionis materia deſuper occaſione certæ domus per ipſos presbyteros à dilecto filio Comite de Orgaz Toleti emptæ, conceſſionem eiuſdem Pij prædeceſſoris confirmantes, emptionem dictæ domus rectè factam, & in ea presbyteros ipſos habitare poſſe, & debere declarauerimus: & aliàs, prout in ſingulis literis Apoſtolicis deſuper confectis plenius continetur. [5] Nihilominus præfati presbyteri à diuerſis dictorum ordinum reli-

Habes hanc cõceſsionem ſupra. pag. 46.

Iul. 3. idem indultũ confirmauit. pag 78.

Pius 4. idem intra cannas Mendicãtiũ ordinum cõceſsit. pa. 86.

4

Greg. 13 vltimo confirmat approbans emptionem Toleti factam Domus comitis de Orgaz.

5

Moleſtantur noſtri prætextu priuilegij cannarum.

religioſis diuerſimode vigore ſeu prætextu priuilegiorum huiuſmodi cannarum adhuc, prout de facto, tam in Mexicana, quàm in Guaxicana nouæ Hiſpaniæ ciuitatibus, non ſine animi noſtri diſplicentia, moleſtantur, imo & excõmunicationis ſententia interdum feriuntur, in Chriſtiani populi ſcandalum non modicum. [6] *Nos igitur attendentes dictam Societatem, quæ quanuis Collegia habeat annexa, & hæc redditus pro ſtudentium neceſſitate habere poſſint, inter mendicantium ordinum religiones per ſanctæ memoriæ Pium Papam quintum, ſimiliter prædeceſſorem noſtrum, per quaſdam ſuas in forma breuis literas, ſub die ſeptima menſis Iulij, Pontificatus ſui anno ſexto expeditas, aſcripta, & declarata, ac priuilegiorum ordinum Mendicantium particeps effecta fuit, ex eius inſtituto & conſtitutionibus, Apoſtolica auctoritate confirmatis, bona ſtabilia poſſidere non poſſe, ſed incertis eleemoſynis fideliumque largitionibus & ſubuentionibus viuere, nec minus quàm cæteros Mendicantes ordines in excolenda vinea Domini*

6 Societas vt religio verè Mendicans, facta eſt particeps priuilegiorũ Mẽdicantium.

aſſiduè laborare, imo nec alios iuxta ſe Domos, & Monaſteria ædificare prohibere, 7 neue vllum, aut certè quamminimum præiudicium aliis religioſorum Monaſteriis ex Societatis Domorum, Collegiorum, & Eccleſiarum vicinitate prouenire, ex eo quod propter diuerſam functionum & inſtituti rationem Societas ipſa nec chori vſum habet, nec ad funerales aſſociationes accedit, nec defunctorum funera, niſi rara, nulla item miſſarum, vel ſepulchralia ſtipendia, nullas ſepulchrorũ, vel capellaniarum fundationes, nullam denique prorſus eleemoſynam, quæ ad quoduis ipſius Societatis miniſterium, vel opus dirigi intelligatur, admittit: 8 Ac, prout noſtrum nos inuitat officium, inconuenientibus huiuſmodi obuiare, ac ſcandala quæcunque, & contentionum, præcipuè inter religioſas perſonas, occaſiones remouere, necnon tam ſalubribus dictæ Societatis miniſteriis, quæ pro eorum dignitate, ac maiori fidelium fructu, in locis aptis vbi maior ſeges, & frequentior populi conſuetudo viget, exerceri, & miniſtra

7 Quam nullũ præiudiciũ vicinitas noſtroru aliis monaſteriis afferat.

8 Conceſsio Sũmi. Pont. de nouo factæ Societa.

ri debent, viam potius aperire, quàm impedimenta vlla obiici, permittere volentes. Motu proprio ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, eoſdem presbyteros, eorumque ſingulos à quibuſuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſentẽtiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, ac ſupradictarum literarum, nec non & aliorum ordinum priuilegiorum, & in eis contentarum clauſularum tenores, ac alia etiam forſan circa præmiſſa de neceſſitate exprimenda, præſentibus pro expreſſis habentes, [9] ac priuilegia dictorum ordinum ſuper non ædificatione infra dictas cannas, quoad dictam Societatem tantum, ſuſpendẽtes, reuocantes, ac inualidantes, ſilentium perpetuum quibuſuis ſuper præmiſſis, aut eorum aliquo vigore cuiuſ-

9 Suſpenſio cuiuſcunque priuilegij cãnarum facti vel faciendi quoad Societatem.

iuſuis cõfirmationis, aut ampliationis, & de nouo conceſſionis dictarum cannarum à ſede Apoſtolica quomodolibet, & pari motu, etiam conſiſtorialiter, ac cum quibuſuis præſentium derogationibus ſpecificè factis obtentarum & in futurum obtinendarum contra præſentium tenorem venientibus imponentes,

10 Poſſunt noſtri vbiuis locorum ædificare, & inhabitare.

[10] eisdem presbyteris & Societati, vt quæcunque Domos, Collegia, Eccleſias, & alia ædificia erigere, ac per eos vbiuis locorum erecta inhabitare, ac quæcũque loca, Domos, Eccleſias, Oratoria et alia cuiuſcunque ſtructuræ ædificia, ſibi quomodolibet relicta, vel oblata recipere, acceptare, emere, poſſidere, & retinere, ac in eis omnia, & ſingula functiones, lectiones, & miniſteria in aliis eiuſdem Societatis Domibus, Collegiis, Eccleſiis, & aliis locis fieri & exerceri ſolita, habere, facere, & exercere liberè & licitè poſſint & valeant, earundem præſentium tenore, de ſpecialis dono gratiæ, concedimus, & indulgemus. Eosque à quibusuis cenſuris & pœnis, in illos præmiſſorum occaſione forſan latis, abſoluimus.

Et ſua miniſteria omnia exercere.

Necnon

Greg. 13.

11 Confirmat. Greg. 13. omnia Priuilegia, per Paulum. 3. Iul. 3. & Piũ 5. conceſſa.

[11] *Necnon indulta per Paulum, Iulium, & Pium prædeceſſores noſtros prædictos, & nos eis, vt præfertur, conceſſa, & confirmata cum omnibus & ſingulis in eis contentis conceſsionibus, priuilegijs, facultatibus; prærogatiuis & aliis gratiis, declarationibus, derogationibus, aliiſque quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibuſque & aliis decretis, & clauſulis approbamus & confirmamus, illiſque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus.* [12] *Necnon oppoſitionem & contradictionem quoruncunque quouis titulo, vigore, prætextu, colore ipſis presbyteris præiudicium afferre,* [13] *ac præſentes literas de obreptionis, vel ſubreptionis vitio, aut intentionis noſtræ defectu notari vel impugnari, ſuſpendi, reuocari, annullari, inualidari, aut ad viam iuris reduci, vel contra illas attentari non poſſe, neque debere: ſed illas perpetuò validas, efficaces, & illibatas exiſtere: & vbi aliquid contra eas extorqueri & obtinere contigerit, illas nihilominus in ſuo pleno, & integro robore, abſque eo quod*

12 Nulla cōtradictio nr̄is affert præiudicium.

13 Has literas fore irreuocabiles.

deſuper impetranda ſit à Sede prædicta illarum confirmatio, reſtitutio, reualidatio, vel noua conceſſio, permanere: Irritumque & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentatum forſan eſt hactenus, vel in poſterum contigerit attentari, decernimus.

14 Nros à nullo ſuper hoc excommunicare poſſe.

[14] Ac quaſuis excommunicationis ſententias vigore talium priuilegiorum cannarum contra dictos presbyteros, vel Societatem latas, & ferendas, eos, vel eorum aliquem, nullatenus afficere poſſe declaramus.

15 Deſignãtur Iudices.

[15] Quocirca vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, per præſentes, pari motu, mandamus, quatenus ipſi, vel eorum quilibet, per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum presbyterorum, aut alterius eorum fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis defen-

ſionis

ſionis præſidio aßiſtentes, faciant auctoritate noſtra eos decreto, confirmatione, indulto, aliiſque præmißis pacificè gaudere: ac eaſdem præſentes literas, & in eis contenta quæcunque perpetuò inuiolabiliter obſeruari. Non permittentes eos ſuper eiſdem præmißis, vel eorum aliquo per quoruncunque ordinum etiam Mendicantium religioſos, ſeu locorum Ordinarios, aut alios quoſcunque Iudices, & perſonas cuiuſcunque ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis exiſtant, & quacunque etiam pontificali, regia, vel alia auctoritate fungantur, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, tacitè, vel expreßè, quouis quæſito colore, vel ingenio impediri, moleſtari, perturbari, vel aliàs quomodolibet inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles per cenſuras eccleſiaſticas, & alia opportunæ iuris remedia (appellatione poſtpoſita) compeſcendo: Inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis. [16] Non obſtantibus præmißis, ac 16
piæ memoriæ Bonifacij Papæ octaui etiam Non obſtantibus, &c.
prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio

cilio generali de duabus diætis , dummodo non vltra tres diætas quis auctoritate præſentium ad iudicium trahatur , aliiſque conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis , necnon dictorum ordinum etiam iuramento , confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis & conſuetudinibus , priuilegiisquoque, indultis , & literis Apoſtolicis eisdem ordinibus illorumque ſuperioribus & perſonis, etiam ſuper non ædificandis Eccleſiis , Domibus, Collegiis , & aliis ædificiis aliarum religionum intra centum quadraginta cannas ab eorum Cænobiis , & Conuentibus, vel Monaſteriis & Domibus , ac aliàs ſub quibuſcunque tenoribus & formis per quoſcunq; Romanos Pontifices conceſſis , confirmatis , & innouatis , ac omnibus aliis, quæ nos & prædicti prædeceſſores noſtri in ſingulis literis prædictis voluimus non obſtare. Quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis , eorumque totis tenoribus ſpecialis , ſpecifica , expreſſa, & indiuidua , ac de verbo ad verbum: non autem per clauſulas generales idem

impor-

importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreßio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda foret, tenores illorum ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat motu ſimili ſpecialiter & expreßè derogamus: cæteriſque contrariis quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint per literas Apoſtolicas non facientes, plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

17 *Volumus autem, & eadem auctoritate decernimus, quòd ipſarum tranſumptis manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, aut Curiæ Eccleſiaſticæ vel etiam Generalis Præpoſiti ipſius Societatis munitis, in iudicio & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur* 17 Tranſumptis habeatur fides.

retur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die XXX. Octobris. M. D. LXX VI. Pontificatus noſtri. Anno quinto.

Cæ. Glorierius.

LITERAE APOSTOLICAE, QVIBVS AMPLA FACVLTAS CONTRACTVS ALIENATIOnum ineundi, iuxta Societatis IESV conſtitutiones Prępoſito Generali conceditur.

GREGORIVS PAPA XIII.

AD PERPETVAM Rei memoriam. [1] *Apoſtolicæ Sedis circunſpecta benignitas in quarunuis Religionum, preſertim earum, quæ gregi Dominico inuigilant, ac prædicationibus, et lectionibus, cum humanis, tum ſacris inſiſtunt, commodis & vtilitatibus conſequendis prouidentiæ ſuæ auctoritatem interponit, & quanto poteſt fauore proſequitur.* [2] *Sanè dile-*

1 Proœmium Bullæ.

2 Petitio pro parte N. P. Generalis [illegible] nerali.

dilectus filius Euerardus Mercurianus Præpoſitus Generalis Societatis I E S V nobis nuper exponi fecit; quòd cum literis tan fe.

Paul.3. pag. 11. *re. Pauli Tertij quàm piæ mem. Iulij etiam Tertij Romanorum Pontificum prædeceſſo-*

Iulius3.pag. 70. *rum noſtrorum in fauorem dictæ Societatis emanatis & per dictorum Pontificum Succeſſores et nos reſpectiuè confirmatis ac eiusdem Societatis conſtitutionibus, om-*

Conſtitutiones.pag.102 *nimoda Collegiorum illius ac etiam temporalium bonorum ad ipſa Collegia ſpectantium gubernatio ad pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem vel ipſam Societatem, ita tamen quòd in ipſius Præpoſiti aut Profeſſæ Societatis vel alios quàm ipſorum Collegiorum vſus bona huiuſmodi expendi aut diſtrahi non poßint, ſed in ſtudentium vtilitatem ſic conuerti, vt illi dictis bonis abuti non valeant, ſpectare & pertinere*

3 Colleg. nr̃a capitulariter non cõgregantur. *dignoſcatur:* [3] *Indeq; fiat vt Collegia ipſa capitulariter nullo modo congregentur, ſed omnis facultas celebrãdi cõtractus (pro-*

Conſtitutiones.pag.72. Congregatio.1.pa.40. *vt per eaſdem conſtitutiones, ac etiam primam ipſius Societatis generaliter habitam Congregationem ſtabilitum et declaratum fuit)*

fuit) penes eundem Præpoſitum pro tempore 4 Societas cũ ſit ordo Mẽdicans, Mẽdicãtiũ ga u det priuilegiis.
exiſtentem reſideat. [4] Cunque etiam dicta Societas, quæ ordo Mendicans exiſtit, aliorum ordinum Mendicantium ſuper contractibus ineundis, à ſede Apoſtolica conceſſis priuilegiis gaudeat: [5] Nosque eisdem 5 Conceſsio Greg. 13. de celebrandis cõtractibus, ſine omniũ interuentione. pag. 184.
Euerardo Præpoſito, & Societati, vt, interuenientibus illis dumtaxat qui more Societatis prædictæ, & ſecundum eius conſtitutiones, & ſtatuta, regimen, & adminiſtrationem Domorum, & Collegiorum iuuare, & promouore ſolent, ſeruato in eiuſmodi Congregationibus peculiari, ac proprio dictæ Societatis procedendi modo, priuilegiis illis vtendi, nec non contractus ineundi licentiam, & facultatem conceſſerimus, prout in ſingulis literis Apoſtolicis de- 6 Referuntur cauſæ ſupplicationis.
ſuper confectis plenius continetur. [6] Tamen quia nec modus ille quis ſit, nec omnes per quos Præpoſitus Ganeralis facultatem huiusmodi alioqui exercere poteſt, in dictis noſtris literis, ſatis expreſſi fuere: Ac etiam quia eidem Societati priuilegiis, & literis Apoſtolicis huiusmodi, tum quòd variis literis, & munimentis con

ceſſa ſunt, vti & illa ad ſingulos contractus ineundos afferre diſpendioſum moleſtumque exiſtit, tum quòd in nonnullis regionibus emphiteuſes ad tres vitas concedi ſolent, nec particulares homines illas ad breuius tempus accipere facilè adducuntur. Et propterea, ac etiam ex eo quod nonnunquam pro Collegiorum ipſorũ, necnon Domorum probationis, vel aliorum locorum eiuſdem Societatis neceßitate, bona huiuſmodi locare, alienare, permutare, vel in emphiteuſim, ſeu libellum dare expedit: ac quandoque contingit, vt conditio ſemel oblata, ſi prætermittatur, non paruam afferat iacturam: pro parte dicti Euerardi Præpoſiti nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt præmiſſa omnia plenius declarare, & aliàs in eiſdem prouidere, de Concesſio Sũm. Pont. *benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui Operarios in Vinea Domini, præſertim pondus diei & æſtus ſuſtinentes, ſincero proſequimur affectu, noſtrarum ac eorundem Prædeceſſorum noſtrorum literarum, nec non Societatis prædictæ conſtitutionum, aliorumque præmißorum teno-*

res

Greg. 13.

res preſentibus pro expreſsis habentes, & eundem Præpoſitum, ac dictæ Societatis ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisq; eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,

7 Danda eſt informatio P. Generali per perſonas ſibi beneuiſas

7 eisdem Societati ac Generali Præpoſito moderno & pro tempore exiſtenti, vt ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus, informatione de contractibus ineundis per literas, vel aliàs, prout ipſe Generalis ſtatuerit, à ſubordinatis localibus Præpoſitis, vel Rectoribus, aut Præfectis, ſeu eorum Vicegerentibus, vel à Prouincialibus, ſeu Viſitatoribus, aut Commiſsariis vel ab aliis ſibi benè viſis,

8 Audiendi ſunt conſultores iuxta noſtrum inſtitutum.

8 auditis iuxta eorum inſtitutum Conſultoribus, accepta,

9 Poteſt P. G. per ſe vel aliũ vendere quęuis bona in euidentẽ vtilitatem.

9 quæcunq; Domorum, tum profeſsarum, tum probationis, Collegiorum, & aliorum locorum eiusdem Societatis vbilibet conſi-

ſtentium bona, ſtabilia, & Immobilia, ſeu quaſi ſtabilia, nec non & precioſa mobilia, cuiuſcunque qualitatis & quantitatis, ac valoris, & in quouis loco poſita, pro precio, & ſub pactis, conditionibus, modis, & formis hinc inde conueniendis, in euidentem tamen Domorum, & Collegiorum huiuſmodi vtilitatem, per ſe, vel alium, ſeu alios vendere, alienare, permutare ac etiam in emphiteuſim, ſeu libellum ad tres

10

Præter P. Generalis licentiã nulla eſt alia neceſſaria.

generationes, vel nominationes tantum, ſeu aliud longum tempus pro affictu ſibi benèviſo concedere: 10 *abſq; alia a nobis vel ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus pro tempore exiſtentibus, aut Sede prædicta, vel illius de latere Legatis, ſeu Nunciis, aut, etiam locorum Ordinariis petenda, vel obtinenda licentia, ſeu confirmatione, liberè, &*

11

Per alienationes Europæ factas ante cõfirmationem P.G. non trãsfertur dominiũ.

licitè poßit, & valeat, concedimus, & indulgemus. 11 *Ita tamen quòd ſi ex eiuſdem Generalis Præpoſiti facultate, pro rerum exigentia, opus ſit, in Europæ videlicet Prouinciis ante datam eidem Præpoſito informationem, contractus alienationum fieri, dominium nihilominus, & poſ-*

ſeßio

ſeßio bonorum quorumuis, ſuper quibus, contractus huiuſmodi initi fuerint, penes Domos, Collegia, ac loca præfata, donec ipſe Generalis rem confirmauerit, aut ſuum conſenſum deſuper præſtiterit, remaneat ac remanere intelligatur. 12 *In Indiis verò, & aliis extra Europam regionibus, contractuum huiuſmodi confirmatio ipſis Prouincialibus, aut Vice prouincialibus, Viſitatoribus, ſeu Commißariis, ſimili per eos informatione accepta, committi poßit ab ipſo Generali Præpoſito,*

12 Extra Europam cómittere poteſt P.Gen. aliis ſuam facultatem.

13 *Aliàs, & in euentũ, in quem ordo ſupra ſcriptus non fuerit obſeruatus, venditio, alienatio, permutatio, locatio, & conceßio, ac contractus, necnon inde ſequuta quæcũque nulla, & inualida, nulliusq; roboris ac momenti exiſtant. Ac ita in premißis ſic perpetuò declaramus & decernimus.*

13 Alienationes aliter factæ ſunt irritæ.

14 *Et nihilominus ex nunc, prout ex tunc, et econtra, poſtquam venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceßiones, ac contractus pro tempore, vt præmittitur, facti & per dictum Præpoſitum Generalem approbati, & ratificati fuerint,*

14 Factæ verò modo ſupra ſcripto ipſo facto ſunt à Sũm. Pont. confirmatæ.

ſeu conſenſus eiuſdem Præpoſiti Generalis interuenerit, easdem venditiones, alienationes, permutationes, locationes, conceſsiones, & contractus, & inde ſequuta quæcunque, necnon inſtrumenta, et ſcripturas deſuper pro tempore confecta, Apoſtolica auctoritate approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere ſtatuimus, omneſq; & ſingulos tam iuris quàm facti defectus, ſiqui forſan interuenerint quomodolibet in eiſdē ſupplemus, Decernentes ea omnia, abſque alio deſuper, ordinaria vel Apoſtolica, aut alia auctoritate, ſeu de ſedis Apoſtolicæ commiſsione, faciendo examine, ac præſentes, & in eis contenta, validas & efficaces, validaq; & efficacia perpetuò fore, nec non ab omnibus obſeruari debere, ipſoſq; contrahentes ad contractuum, & ſtipulatarum conuentionum obſeruationem omnino teneri, ac ſuper præmiſsis, & inde ſequutis quibuſcunque, per quoſcunque, quauis auctoritate quomodolibet moleſtari, vel impediri non poſſe. Necnon irritum & Inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis

aucto-

auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. [15] *Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filiis eorum in ſpiritualibus Vicariis, aut officialibus generalibus, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archiadiaconis, Canonicis, & capitulis, ac aliis ad quos id quomodolibet ſpectat, & in futurum ſpectabit, per easdem præſentes committimus, & mandamus quatenus ipſi, vel duo aut vnus eorum, per ſe vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis Præpoſiti, vel aliarum perſonarum eiuſdem Societatis, aut alicuius eorum ſuper his fuerint requiſiti, ſolenniter publicantes, eiſque, & eorum cuilibet, in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes, faciant eaſdem præſentes, & in eis contenta quæ cunque, ab omnibus quos illa concernunt integrè, & inuiolabiliter obſeruari. Non*

15 Deſignãtur Iudices.

Q 4 per-

permittētes eos, aut eorum aliquem deſuper, contra earundem præſentium tenorem, quomodolibet indebitè moleſtari. Contradictores quoslibet, et rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna Iuris & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimisque ſuper his habendis, ſeruatis proceſſibus ſententias, cenſuras, & penas ipſas etiam iteratis vicibus aggrauando: inuocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij

16 Non obſtantibus, &c.

ſecularis. [16] *NON obſtantibus fœlicis recordationis Bonifacij octaui de vna, & in Concilio generali edita, de duabus diætis, dummodo vltra tres diætas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & piæ memoriæ Symachi, ac Pauli ij. prædeceſſorum noſtrorum de rebus eccleſiæ non alienandis, vel alienatis recuperandis: aliisque conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis, etiam iuramēto, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſuis, ſub quibuſcun-*

cunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus conceßis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, ac totis eorum tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus pro, ſufficienter expreßis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreßè derogamus: Cæteriſque contrariis quibuſcunque. Seu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poßint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreßam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. 17

17 Tranſumptis habeatur fides.

17 *Volumus autem quòd earundem præſentium tranſumptis, manu alicuius Notarij publici*

blici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu etiam ipſius Præpoſiti Societatis munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die XVIII. Decembris. M. D. LXXVI. Pontificatus noſtri anno quinto.

Cæ. Glorierius.

INDEX
LITERARVM APOSTOLICARVM,

quæ in fauorem Societatis hactenus conceſſæ ſunt, ab eius erectione, & confirmatione prima.

PAVLI TERTII.

1 *Cõfirmatio prima.*

BVLLA prima, qua continetur inſtitutio, & confirmatio prima Societatis, cum reſtrictione numeri ad ſexaginta. Anno M. D. XL. Septembris Die xxvij. Pag. 1

2 *Cõfirmatio ſecunda.*

BVLLA ſecunda, qua denuo Societatis inſtitutum confirmatur: & conceditur admitti poſſe quoſcunque, ſine vlla numeri reſtrictione. Anno M. D. XLIII. Martij Die xiiij. Pag. 15

3 *Facultates.*

BVLLA tertia, qua conceduntur facultates variæ concionandi, confeſ-

cõfeſsiones audiẽdi, abſoluẽdi, vota cõmutandi, &c. Anno M.D.XLV. Iunij Die iij. Pag. 24

4 *Coadiutores.* ❧ BVLLA quarta, qua conceditur facultas eligẽdi Coadiutores, & eos ad ordines promouendi. Anno M.D.XLVI. Iun. Die v. Pag. 30

5 *Priuilegia.* ❧ BVLLA quinta, qua plurima priuilegia conceduntur. Anno M. D. XLIX. Octobris Die xviij. Pag. 34

IVLII TERTII.

6 *Inſtitutũ.* ❧ BVLLA prima, qua formula noſtri inſtituti copioſior refertur, & confirmatur: Adiectis aliquibus conceſsionibus. Anno M. D. L. Iulij Die xj. Pag. 59

7 *Facultates.* ❧ BVLLA ſecunda, qua facultates antè conceſſæ denuo confirmantur: Adiectis inſuper aliis. Anno M. D. LII. Die xxij. Pag. 77

PII QVARTI.

BVLLA prima, qua conceditur facultas erigendi Domos & Collegia, etiam intra centum quadraginta cannas. Anno M. D. LXI. April. Die xiij. Pag. 86 — 8 *Ædificia*

BVLLA ſecunda, qua continetur magis extenſa facultas circa gradus conferendos, & exemptio à ſolutione Decimarum, & quaruncunque impoſitionũ Anno M.D.LXI. Auguſt. Die xix, Pag. 95 — 9 *Gradus, & Decimæ.*

BVLLA tertia eiuſdem, ſed per Pium V. edita, Contra Apoſtatas, qui receſſerint è Societate. Anno M.D.LXV. Ianua. Die xvij. Pa. 106 — 10 *Apoſtatæ.*

PII QVINTI.

BVLLA prima, qua cõtinetur modus in cõtractibus, et alienationibus noſtris obſeruandus. Anno M.D.LXVII. Apr. die xxix. Pa. 119 — 11 *Contractus.*

Bulla

12 BVLLA ſecunda, in fauorem
Scholæ. Scholaſticorum frequentãtiũ Scho
las Societatis conceſſa. Anno
M.D.LXXI. Martij Die x. Pag. 131
13 BVLLA tertia, qua cõmunican
Cõmuni- tur Societati omnes gratiæ & indul
catio gra gentiæ Ordinibus Mendicantibus
conceſſæ. Anno M. D. LXXI.
tiarum. Iulij Die vij. Pag. 139
14 BVLLA quarta eiuſdem, ſed e-
Iudices. dita per Grego. xiij. qua conceditur
facultas ad aſſumendos Iudices Cõ
ſeruatores. Anno M. D. LXXII.
Maij Die xxv. Pag. 149

GREGORII XIII.

BVLLA prima, qua exemptio
15 Societatis antiqua, ab horis in cho-
Horæ ca- ro recitandis innouatur. Anno
nonicæ. M. D. LXXIII. Februa. Die
vltima. Pag. 161
16 BVLLA ſecunda, qua cõcedũtur
Indiæ. Indulgentiæ fidelibus degẽtibus in
Indiis. Anno M. D. LXXIII.
Auguſt.

Auguſt. Die xij. Pag. 164

17 *Noſtri apud Indos.*

❧ BVLLA tertia, qua concedũtur Noſtris degentibus apud Indos, facultates aliquot & indulgentiæ. Anno M. D. LXXIIII. Septemb. Die viij. Pag. 170

18 *Libri prohibiti.*

❧ BVLLA quarta, qua cõcedũtur variæ facultates circa vſum librorũ prohibitorũ. Anno M. D. LXXV. Ianuarij Die viij. Pag. 176

19 *Vſus facultatum.*

❧ BVLLA quinta, qua declaratur modus obſeruãdus in vſu facultatũ Societati conceſſarũ, & cõcedendarũ: & dantur aliquot facultates faciẽtibus iter. Anno M. D. LXXV. Maij Die iij. Pag. 181

20 *Medici.*

❧ BVLLA ſexta, qua datur facultas iis qui ſunt ex noſtris Medicinæ peritis ad medẽdũ, vbi Medici cõmodè nõ habẽtur. Anno M. D. LXXV. Februarij Die xj. Pag. 193

21 *Proceſsiones.*

❧ BVLLA ſeptima, qua eximitur Societas à publicis proceſsionibus. Anno M. D. LXXV. Iulij Die xvij. Pag. 169

alie-

22 *Alienationes.* BVLLA conceſſa Fratribus S. Auguſt. qua conceditur eis facultas alienandi bona: & qua poteſt vti Societas (ſi velit P. N. Generalis) per Bullam cõmunicationis cum aliis ordinibus Anno M. D. LXXII. Septembris Die v. Pag. 202

Errata.

Pagina.	Linea.	Pro	Lege
4	13	*cretur*	*creditur*
48	17	*elegi*	*eligi*
78	8	*firmatis*	*firmitatis*
79	20	*Apoſtolcis*	*Apoſtolicis*
83	19	*exiſteutium,*	*exiſtentium*
86	12	*couentibus*	*conuentibus*
91	8	*cardinalis*	*cardinales*
92	2	*deſeſionis*	*defenſionis*
95	8	*cofirmatur*	*confirmatur*
99	19	*ordinaris*	*ordinariis*
119	*pen.*	*oſtantibus*	*obſtantibus*
ibi.	12	*præſcribibitur*	*præſcribitur*
ibi.	15	*LVIII.*	*LXVIII.*
133	20	*quoruncunqua*	*quoruncuuque*
166	12	*miniſtãido*	*miniſtrando*
171	3	*ſuperfluit interrogatio*	
173	5	*Præbyteri,*	*Presbyteri*
194	15	*nuuc*	*nunc*
ibi.	20	*coſciencia*	*conſcientiæ*
207	4	*partihus*	*partibus.*

BC939651